

The cover features a large blue shape at the top left, overlapping a large green shape below it. The text is centered within the blue shape. The bottom of the cover has a light green horizontal band.

AFTALER OM REFORMPAKKEN 2020

Maj 2011

Aftaler om
Reformpakken 2020
Maj 2011:20

Publikationen kan bestilles
eller afhentes hos:
Rosendahls – Schultz Distribution
Herstedvang 10
2620 Albertslund
Telefon 43 22 73 00
E-mail Distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk
www.rosendahls-schultzgrafisk.dk

Henvendelse om udgivelsen
kan i øvrigt ske til:
Finansministeriet
Udgiftspolitisk center
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33
E-mail fm@fm.dk
www.fm.dk

ISBN trykt publikation
978-87-92727-39-8

ISBN elektronisk publikation
978-87-92727-40-4

Design BGRAPHIC
Tryk Rosendahls – Schultz Grafisk
Oplag 1.500 stk.

Publikationen kan hentes på
www.fm.dk

**AFTALER OM
REFORMPAKKEN 2020**

Maj 2011

Indhold

1. Aftale om senere tilbagetrækning	5
2. To streger under facit.....	27
3. Ambitioner om mere	35
4. Permanent toldkontrol i Danmark (styrket grænsekontrol).....	51
5. BoligJobplan – Fradrag for hjælp og istandsættelse i hjemmet	61
6. Skærpede udvisningsregler og kommunalt fokus på repatriering.....	71
7. Styrket indsats mod kriminelle bander og organiseret kriminalitet samt styrket indsats for at beskytte ofre mv.....	77
8. Aftale om sundhed	87
9. Aftale om Danmark som vækstnation.....	105

Aftale om senere tilbagevækning

Aftale om senere tilbagebetaling

Danmark står overfor betydelige udfordringer. Der er store underskud i den offentlige økonomi. Samtidig vil befolkningsudviklingen medføre et fald i arbejdsudbuddet de kommende år, mens antallet af ældre uden for arbejdsmarkedet vil stige. Det øger presset på de offentlige finanser, fordi der bliver relativt færre til at betale skat, mens udgifterne til efterløn, folkepension, sygehuse og ældrepleje samlet set vil stige.

Der er derfor udsigt til en meget lang årrække med store underskud og stigende offentlig gæld.

Uden effektive reformer, som styrker arbejdsudbuddet markant, bliver den demografiske udvikling en barriere for virksomhedernes muligheder for at rekruttere nye medarbejdere. Dermed bliver vækstmuligheder i Danmark begrænsede.

Regeringen (Venstre og Konservative), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre er derfor enige om at gennemføre denne ambitiøse reform af tilbagebetalingssystemet efter førstkomende valg til Folketinget. Det er et nødvendigt skridt for at bringe balancen tilbage i den offentlige økonomi og for at sikre tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft til både den private og den offentlige sektor. Og det er et nødvendigt skridt for at styrke beskæftigelse og vækst. Reformen er nøje balanceret, så efterlønnen især tilgodeser kortuddannede personer med små pensionsformuer. Dem, der ikke kan fortsætte med at arbejde, skal have mulighed for at gå på seniorførtidspension, uanset om de har været tilmeldt efterlønsordningen eller ej.

Reformen har tre hovedelementer:

- Fremrykning af Velfærdsaftalens forøgelse af efterløns- og folkepensionsalderen
- En treårig efterlønsordning
- En seniorførtidspension for nedslidte

Parterne er enige om, at dele af Velfærdsaftalen skal fremrykkes med fem år. Det betyder, at efterlønsalderen sættes gradvist op med et halvt år om året fra 2014 til 2017. Og folkepensionsalderen sættes gradvist op med et halvt år om året fra 2019 til 2022.

Parterne er enige om at bevare efterlønnen som en tre-årig ordning. Efterlønsordningen vil fortsat være en central del af tilbagebetalingssystemet samtidig med, at en nødvendig forøgelse af arbejdsudbuddet sikres. Efterlønsperioden forkortes gradvist fra fem til tre år fra 2018 til 2023. Og den nye efterløn får en stærkere social profil. Ydelsen sættes op og gøres i

Aftale om senere tilbagetrækning

højere grad afhængig af pensionsformuen. Det vil navnlig være til fordel for personer med små pensionsformuer.

Det centrale princip om, at længere levetid og flere raske leveår også skal medføre flere aktive år på arbejdsmarkedet, fastholdes. Folkepensionsalderen og efterlønsalderen indekseres således med levetiden efter præcis samme principper som i Velfærdsaftalen fra 2006.

Parterne er også enige om at indføre en seniorførtidspension. Mennesker, der er nedslidte efter et langt arbejdsliv, skal sikres en enkel og hurtig adgang til førtidspension, når de er mindre end fem år fra folkepensionsalderen. Seniorførtidspension skal gælde for alle og ikke kun for dem, der betaler til efterlønsordningen.

Ved at foretage de nødvendige ændringer af tilbagetrækningssystemet tager parterne ansvar for at sikre grundlaget for velfærdssamfundet, som vi kender det. Aftalen giver et afgørende bidrag til at sikre balance i den offentlige økonomi og dermed til, at der bliver plads til større udgifter til blandt andet sundhed og ældrepleje, i takt med at der bliver flere ældre. Den offentlige saldo styrkes med ca. 18 mia. kr. i 2020. Den finanspolitiske holdbarhed forbedres med godt ½ pct. af BNP eller knap 10 mia. kr.

Med Aftale om senere tilbagetrækning lægger parterne samtidig fundamentet for øget beskæftigelse og vækst. I 2020 ventes beskæftigelsen at stige med godt 65.000 personer, mens velstanden (BNP) forøges med 47 mia. kr.

Aftalen i hovedtræk

Fremrykning af Velfærdsaftalen

- Efterlønsalderen sættes gradvist op med to år fra 2014 til 2017
- Folkepensionsalderen sættes gradvist op med to år fra 2019 til 2022
- Levetidsindekseringen af efterløns- og pensionsalder opretholdes

En treårig efterløn

- Efterlønsperioden forkortes gradvist fra fem til tre år fra 2018 til 2023
- Efterlønnens størrelse forhøjes til 100 pct. af maksimale dagpengesats i hele efterlønsperioden
- Efterlønnens størrelse gøres i højere grad afhængig af pensionsformuen

Seniorførtidspension

- Seniorførtidspension gælder for alle med mindre end fem år til folkepensionsalderen
- Sikrer hurtigere og enklere adgang til førtidspension
- Alle skal have en afgørelse senest seks måneder efter ansøgningen

Ved det indgåede overenskomstforlig den 1. april 2011 mellem finansministeren og Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU) er der aftalt ændringer i førtidspensionsfradrag for tjenestemænd og forøgelse af pligtige afgangsaldrer for særlige grupper af tjenestemænd. Det er aftalt, at aftalerne kan tages op til revision, hvis bestemmelserne om efterløn ophæves eller ændres væsentligt. Finansministeren vil optage forhandlinger med CFU herom ved førstkomende overenskomstforhandlinger.

Reformens elementer er uddybet nedenfor og beskrevet detaljeret i *bilag 1*.

Fremrykning af Velfærdsaftalens højere alder for efterløn og folkepension

Med Velfærdsaftalen fra 2006 blev det aftalt, at både efterlønsalderen og folkepensionsalderen skal sættes op med to år. Efter de gældende regler fra Velfærdsaftalen skal efterlønsalderen således hæves gradvist fra 60 år til 62 år fra 2019 til 2022, og folkepensionsalderen skal hæves gradvist fra 65 år til 67 år fra 2024 til 2027.

Parterne er enige om at fremrykke den gradvise forhøjelse af efterlønsalderen og folkepensionsalderen:

- Efterlønsalderen hæves med et halvt år om året fra 2014 til 2017. Efterlønsalderen vil dermed være 62 år i 2017.
- Folkepensionsalderen hæves med et halvt år om året fra 2019 til 2022. Folkepensionsalderen vil dermed være 67 år i 2022. Det svarer til folkepensionsalderen i årene frem til 2004.

Fremrykning af Velfærdsaftalen ændrer alene på folkepensionsalderen for dem, der var mellem 50½ og 56 år ved udgangen af 2010. Disse årgange ville med de gældende regler i Velfærdsaftalen have udsigt til flere år med efterløn og folkepension end både tidligere og senere generationer. Disse årgange får med fremrykningen øget folkepensionsalderen med mellem et halvt år og to år. Ændringerne er mindst for de ældste og størst for de yngste. Fremrykningen af Velfærdsaftalen skaber en mere lige fordeling af antal år med efterløn og folkepension både sammenlignet med yngre og ældre generationer.

Personer, der er 57 år og ældre ved udgangen af 2010, kan gå på efterløn og folkepension som i dag. Der sker heller ikke ændringer for personer, der allerede er gået på efterløn og folkepension.

Levetidsindeksering af efterløns- og folkepensionsalder opretholdes

Med Velfærdsaftalen blev det aftalt, at efterløns- og folkepensionsalderen skal sættes gradvist op, hvis danskernes levetid stiger. Herved sikres, at længere levetid fører til flere år på arbejdsmarkedet. Nye efterløns- og folkepensionsalder som følge af levetidsindekseringen skal besluttes af Folketinget. Det sker første gang i 2015 og derefter hvert femte år.

Parterne er enige om, at levetidsindeksering er et helt centralt element i et tilbagetræknings-system, der er robust over for stigninger i levetiden. Levetidsindekseringen fastholdes, så den sikrer samme indeksering af folkepensionsalderen som i Velfærdsaftalen. Forkortelsen af efterlønsperioden indebærer, at forhøjelser af efterløns- og folkepensionsalderen træder i kraft med en tidsforskel på tre år.

Efterlønsalderen kan første gang blive levetidsindekseret i 2027. Det giver et varsel på 12 år i forhold til beslutningstidspunktet i 2015 – to år mere end efter gældende regler. Levetidsin-

dekseringen af folkepensionsalderen er uændret i forhold til Velfærdsaftalen, dvs. første mulige år med indeksering er 2030. Med den nuværende levetidsprognose vil efterløns- og folkepensionsalderen skulle øges med et år i henholdsvis 2027 og 2030.

Levetidsindekseringen og de andre elementer i reformen betyder eksempelvis, at en person, som går på efterløn i 2040, kan forvente at få 19½ år med efterløn og folkepension.

Efterløns- og folkepensionsalderen for forskellige årgange og i forskellige år er vist i tabel A og B sidst i *bilag 1*.

En treårig efterlønsordning

Efterlønsperioden forkortes til tre år ved at forhøje efterlønsalderen:

- Efterlønsalderen hæves med et halvt år om året i 2018 og 2019 og igen i 2022 og 2023. Efterlønsalderen vil dermed være 64 år i 2023, og efterlønsperioden vil være tre år.

Forkortelsen af efterlønsperioden og de ændrede regler i den treårige efterlønsordning berører dem, der er 54 år eller yngre ved udgangen af 2010. Personer, der er 55 år og ældre, vil fortsat have fem års efterløn og være omfattet af de samme regler for ydelse og modregning i efterlønnen for pensionsformue mv. som i dag.

Med ændringerne vil ingen få hævet efterlønsalderen med mere end tre år i forhold til Velfærdsaftalen.

Højere ydelse og øget afhængighed af pensionsformue

Efter gældende regler udgør efterlønsydelsen 91 pct. af den maksimale dagpengesats for personer, der ikke opfylder to-årsreglen (dvs. udskyder overgang til efterløn med mindst to år). Samtidig reduceres efterlønnen afhængigt af størrelsen af værdien af pensionsformuer (pensionsdepoter og formueværdien af pensionstilsagn).

Hvis to-årsreglen er opfyldt, udgør efterlønsydelsen 100 pct. af den maksimale dagpengesats, og der sker ikke modregning i efterlønnen for værdien af pensionsformue.

Parterne er enige om at afskaffe den lave efterlønsydelse:

- Efterlønsydelsen (før modregning i efterløn for pensionsformue) udgør 100 pct. af den maksimale dagpengesats i hele efterlønsperioden, når efterlønsperioden er forkortet til tre år.

De ændrede regler gælder for efterlønsberettigede, der er 51½ år eller yngre ved udgangen af 2010 (dvs. som er født den 1. juli 1959 eller senere). For personer født mellem 1. januar 1956 og 30. juni 1959, som får en efterlønsperiode på mellem 4½ og 3½ år, indfases de ændrede regler dog gradvist, *jf. bilag 1*.

Parterne er endvidere enige om at skærpe modregningen i efterlønnen af pensionsformue og samtidig udvide modregningen til at omfatte hele efterlønsperioden:

- Reduktionen i efterlønnen som følge af pensionsformue er den samme, uanset hvornår man går på efterløn, og omfatter dermed hele efterlønsperioden. Pensionsformuen defineres på samme måde som i dag.
- Reduktionen i efterlønnen øges fra 60 pct. til 80 pct. af modregningsgrundlaget vedrørende pensionsformue.
- Bundfradraget på 13.800 kr. i beregningsgrundlaget for modregning af pensionsformue fjernes.
- Den gældende særregel for reduktion i efterlønsydelsen som følge af løbende pensioner, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og udbetales i efterlønsperioden, skærpes parallelt. Det indebærer, at modregningsprocenten for de årligt udbetalte beløb fra disse ordninger forhøjes fra 50 pct. til 64 pct..

Den forhøjede ydelse på den ene side og den skærpede modregning for pensionsformue på den anden betyder, at efterlønsordningen får en stærkere social profil. Personer med pensionsformuer under ca. 1 mio. kr. opnår en højere årlig efterlønsydelse, end hvis man efter gældende regler går på efterløn, inden man er fyldt 62 år. Det gælder i dag for langt de fleste ufaglærte og godt halvdelen af de faglærte, som typisk også har været mange år på arbejdsmarkedet. Omvendt vil personer med en pensionsformue over ca. 1 mio. kr. få en lavere årlig efterlønsydelse.

De ændrede regler for modregning i efterlønsydelsen for pensionsformue gælder for efterlønsberettigede, som er født 1. januar 1956 eller senere (dvs. som er 54 år eller yngre ved udgangen af 2010), og som går på efterløn i 2018 eller senere.

Fortsat mulighed for optjening af skattefri præmie

Efter gældende regler kan man optjene skattefri præmie ved fortsat arbejde i efterlønsalderen, efter at to-årsreglen er opfyldt. Fuldtidsforsikrede kan optjene op til i alt 143.400 kr. skattefrit, hvis de slet ikke går på efterløn, men fortsætter med at arbejde.

Parterne er enige om, at der i den tre-årige efterlønsordning skal være mulighed for at optjene den samme præmiestørrelse som med gældende regler. Det sikrer, at der fortsat er en tilskyndelse til at fortsætte med at arbejde i efterlønsperioden:

- Den skattefri præmie kan optjenes fra dag 1 i den nye tre-årige efterlønsordning.
- Hvis man begynder at modtage efterløn i løbet af de første to år i efterlønsperioden eller inden, man har arbejdet mindst 3.120 timer, ophører muligheden for at optjene skattefri præmie. Man beholder den præmie, der er optjent indtil dette tidspunkt, men der er ikke mulighed for at optjene yderligere skattefri præmie i den resterende del af efterlønsperioden.
- Hvis man ikke har modtaget efterløn i de første to år i efterlønsperioden og har opfyldt timekravet, bevares muligheden for at optjene skattefri præmie ved fortsat arbejde i den resterende del af efterlønsperioden, også selv om man begynder at modtage efterløn.

Ændringerne betyder, at det er muligt at optjene skattefri præmie i hele efterlønsperioden, og at man dermed fortsat kan udnytte efterlønsretten til at optjene op til i alt 143.400 kr. skattefrit.

De ændrede regler gælder for efterlønsberettigede, der er 54 år eller yngre ved udgangen af 2010. De nye regler for optjening af skattefri præmie indføres gradvist, *jf. bilag 1*.

Aktiv tilmelding til efterlønsordningen

Efter gældende regler opkræver A-kasserne som hovedregel efterlønsbidrag fra ethvert a-kassemedlem, der er fyldt 30 år. A-kassemedlemmer tilmeldes dermed som udgangspunkt automatisk til efterlønsordningen, med mindre de skriftligt har tilkendegivet, at de ikke ønsker at indbetale efterlønsbidrag.

Parterne er enige om at ændre reglerne for tilmelding til efterlønsordningen:

- Fra den 1. januar 2013 må a-kasserne alene opkræve efterlønsbidrag fra medlemmer, der aktivt har tilkendegivet, at de ønsker at indbetale efterlønsbidrag.

Ændringen berører ikke personer, der er tilmeldt efterlønsordningen før den 1. januar 2013.

Midlertidig mulighed for skattefri udbetaling af efterlønsbidrag

Det er med gældende regler muligt at framelde sig efterlønsordningen og få sine indbetalte efterlønsbidrag tilbagebetalt (med en forrentning svarende til satsreguleringsprocenten). Ved frivillig framelding inden efterlønsalderen får man som hovedregel overført de indbetalte bidrag til en pensionsordning.

Da aftalen om en tilbagetrækningsreform indebærer væsentlige ændringer i efterlønsordningen, er parterne enige om, at der skal være mulighed for i en begrænset periode at kunne udtræde af efterlønsordningen på mere gunstige vilkår:

- Efter forslaget vedtagelse gives mulighed for i en periode på 6 måneder i 2012 at træde ud af efterlønsordningen inden efterlønsalderen og få de indbetalte efterlønsbidrag tilbagebetalt skattefrit.

Muligheden for skattefri tilbagebetaling indebærer en skattemæssig fordelagtig behandling af de indbetalte bidrag, som vil svare til en forrentning af bidragene efter skat på op til 50 pct. for de seneste indbetalinger (udover den indirekte forrentning med satsreguleringsprocenten). Muligheden for skattefri tilbagebetaling gælder for indbetalinger, der er foretaget fra 1999 og indtil udgangen 15. maj 2011. Indbetalinger, der foretages fra 15. maj 2011 og indtil en eventuel udtræden af efterlønsordningen i en fastlagt periode i 2012, vil blive pålagt en afgift på 30 pct., der omtrent modsvarer skatteværdien af fradraget for indbetalinger i en gennemsnitskommune.

Personer, der har benyttet muligheden for skattefri tilbagebetaling af efterlønsbidrag, kan ikke efterfølgende benytte fortrydelsesordningen i efterlønsreglerne.

Øvrige regler i efterlønsordningen ændres ikke

Parterne er enige om, at reglerne i efterlønsordningen vedrørende betaling af efterlønsbidrag, fortrydelsesordning samt fradrag i efterlønnen for arbejdsindkomst ikke ændres.

Fortsat muligt at hæve pensioner fem år før folkepensionsalderen

Størstedelen af alle arbejdsmarkedspensioner kan i dag blive udbetalt fra 60-årsalderen, uanset om man går på efterløn eller ej. Mange private pensionsordninger kan blive udbetalt tidligere. Vælger man at få udbetalt sin pension, før man fylder 60 år, bliver udbetalingen imidlertid beskattet med en afgift på 60 pct. For pensionsordninger tegnet efter Velfærdsaftalen fra 2006 beskattes udbetalinger med 60 pct., hvis de finder sted før efterlønsalderen. De gældende regler betyder således, at aldersgrænsen for særlig beskatning af pensionsudbetalinger flyttes op i takt med, at efterlønsalderen stiger.

Parterne er med denne aftale enige om, at der fortsat skal være mulighed for at ophæve eller begynde udbetalingen fra pensionsordninger fem år før, man når folkepensionsalderen, uden at man skal betale afgiften på 60 pct. De ordninger, der oprettes fremover, skal således kunne udbetales uden ekstra skat op til fem år før folkepensionsalderen. Det skal sikres, at pensionsudbetalinger, som sker før efterlønsalderen, ikke medfører lavere modregning i efterlønnen, *jf. bilag 1*.

Alle pensionsordninger, der er tegnet efter 2006, skal ikke stilles ringere, for så vidt angår udbetalingstidspunktet, end under gældende regler. Disse forhold gælder både arbejdsmarkedspensioner, tjenestemandspensioner og privattegnede pensionsordninger.

Pensionsalder for folketingsmedlemmer og ministre hæves med 2 år

Parterne noterer sig, at personer, som er valgt ind i Folketinget første gang efter 1. juli 2007, får folketingspension, når de opnår den alder, der gælder for at kunne gå på efterløn. Ingen får dog folketingspension, så længe de modtager grundvederlag eller eftervederlag. Parterne noterer sig endvidere, at pensionsregler for statsrevisorer følger samme principper. Tilsvarende er parterne enige om, at for ministre, borgmestre og regionsrådsformænd kan pension vedrørende den funktionstid, der ligger efter virkningstidspunktet for de ændrede bestemmelser i medfør af Velfærdsaftalen fra 2006, først udbetales fra efterlønsalderen.

Fleksydelse

Fleksydelsesordningen giver personer ansat i fleksjob mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet på samme vilkår som personer, der betaler til efterlønsordningen. For at fastholde princippet om, at fleksydelsesordningen følger efterlønsordningen, vil der fremover være mulighed for fleksydelse i tre år og på vilkår som i øvrigt svarer til ændringerne i efterlønsordningen (dog er der på fleksydelsesordningen fortsat ikke mulighed for optjening af skattefri præmie). Dermed har personer i fleksjob samme tilbagetrækningsmuligheder som andre.

Seniorførtidspension

Parterne er enige om at indføre seniorførtidspension.

Personer i den relevante aldersgruppe, der er nedslidte og gerne vil have førtidspension, kan indgive ansøgning efter reglerne om seniorførtidspension til kommunen. Kommunen skal

herefter træffe afgørelse om ret til førtidspension senest inden for seks måneder efter ansøgningen.

Ordningen skal sikre en hurtigere og enklere adgang til førtidspension for personer med hidtidig tilknytning til arbejdsmarkedet, der når folkepensionsalderen inden for fem år. Der er tale om en enklere og mere smidig sagsbehandlingsprocedure for tilkendelse af førtidspension. Seniorførtidspension er ikke – som efterløn – betinget af, at ansøgeren har betalt til ordningen eller er medlem af en a-kasse.

I afgørelsen skal kommunen lægge vægt på de foreliggende oplysninger, og der skal ikke gennemføres arbejdsprøvning mv. Kommunen træffer afgørelse ud fra en socialfaglig vurdering af, om arbejdssevnen er væsentligt og varigt nedsat, *jf. bilag 2*.

Personer, der tilkendes førtidspension efter ansøgning via reglerne om seniorførtidspension, vil modtage førtidspension med samme satser og under samme øvrige betingelser som andre.

Parterne er enige om at indføre seniorførtidspension pr. 1. januar 2014 eller som led i en førtidspensionsreform sammen med den nuværende forligskreds bag førtidspensionen. Forslaget drøftes med forligskredsen.

Forbedrede vilkår for seniorer i arbejde

Det er fortsat centralt at styrke fokus på fastholdelse af seniorer på arbejdsmarkedet. Med henblik på yderligere at forbedre vilkårene for seniorer i arbejde er parterne enige om følgende initiativer:

- **Lempet modregning i folkepensionsydelse ved arbejdsindkomst**

Efter gældende regler ydes til alle folkepensionister et bundfradrag på 30.000 kr. for arbejdsindkomst i beregningsgrundlaget for pensionstillæg, den supplerende pensionsydelse og de personlige tillæg. Parterne er enige om at øge bundfradraget til 60.000 kr. Forøgelsen vil øge tilskyndelsen til at fortsætte på arbejdsmarkedet for personer, som har nået folkepensionsalderen.

- **Lavere beskæftigelseskrav for optjening af opsat pension**

Efter gældende regler kan alle med ret til folkepension vælge at udskyde udbetalingen for at deltage aktivt på arbejdsmarkedet og derefter optjene et tillæg til folkepensionen. Der gælder et årligt beskæftigelseskrav på 1.000 timer, i den tid pensionen opsættes – svarende til ca. 19 timer om ugen i gennemsnit. Parterne er enige om at nedsætte beskæftigelseskravet fra 1.000 til 750 timer årligt. Nedsættelsen vil bidrage til, at flere i folkepensionsalderen vil udskyde tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet med optjening af opsat pension.

Aftalepartierne ønsker en kulturændring på arbejdsmarkedet, som sikrer, at seniorernes kvalifikationer udnyttes bedre. Fokus skal rettes mod mulighederne for fastholdelse af seniorer frem for mulighederne for tidlig tilbagetrækning. Det kræver samtidig, at der på arbejdspladserne gøres en aktiv indsats for at skabe bedre rum til ældre medarbejdere.

Der er allerede i dag ordninger, som sigter efter at tilskynde seniorer til at blive længere tid på arbejdsmarkedet under mere fleksible vilkår:

- **Offentlige overenskomstråder.** Der er fx indført mulighed for nedsat arbejdstid, seniorfridage og fastholdelsesbonus.
- **Trepartsforhandlinger i 2007.** Der blev afsat midler til en seniorbonusordning i det offentlige i 2009-2011, så ansatte får ret til en kontant bonus, når de når en bestemt alder.
- **Private overenskomstråder.** Der er eksempler på, at seniorer med mindst 5 års beskæftigelse i den pågældende virksomhed har ret til at få nedsat arbejdstiden.

Der blev som led i Velfærdsaftalen indført ret til seniorjob for personer, der opbruger dagpengere retten og har maksimalt fem år til efterlønsalderen. Kommunen har pligt til at ansætte vedkommende og ansættelsen sker til overenskomstmæssig løn på området. Parterne er enige om at videreføre ordningen.

Der er i staten indgået en rammeaftale med alle centralorganisationer om seniorordninger. Udmøntningen af rammeaftalen er baseret på individuelle aftaler mellem arbejdsgiver og arbejdstager og rummer følgende muligheder:

- Nedsættelse af arbejdstiden med bevarelse af fuld pensionsoptjening.
- Nedrykning i mindre belastende stilling med bevarelse af pensionsret efter den hidtidige stilling og gradvis aftrapning af lønnedgang.
- Fratrædelsesbonus ved aftale om forbliven i arbejde til et aftalt tidspunkt.
- Ydelse af op til 12 ekstra fridage med løn om året.

Der findes stort set tilsvarende ordninger i kommuner og regioner.

Aldersgrænsen på 70 år for ansættelse i staten er eller vil blive ophævet for stort set alle personalegrupper. I kommuner og regioner er aldersgrænsen på 70 år ligeledes afskaffet. Parterne er enige om at opfordre arbejdsmarkedets parter til at ophæve pligtige afgangsaldrer inden for alle erhverv og personalegrupper.

Parterne er endvidere enige om at igangsætte et arbejde med at udbrede kendskabet til og anvendelsen af de eksisterende redskaber samt videreudvikle konkrete redskaber til at understøtte fastholdelsen af seniorer på arbejdsmarkedet.

Aftalens virkninger: beskæftigelse, offentlige finanser og velstand

Aftale om senere tilbagetrækning tager fat om den demografiske udfordring. Befolkningsudviklingen vil medføre et fald i arbejdsudbuddet de kommende år. Antallet af ældre vil stige. Aftale om senere tilbagetrækning forventes at øge arbejdsstyrken og beskæftigelsen med godt 65.000 personer i 2020. Det vil mindske manglen på arbejdskraft.

Aftale om senere tilbagetrækning

Det giver blandt andet et markant bidrag til at styrke de offentlige finanser i 2020 og årene herefter, *jf. figur 1*. Forbedringen af de offentlige finanser ventes at være på ca. 18 mia. kr. i 2020. Og den finanspolitiske holdbarhed styrkes med knap 10 mia. kr. svarende til godt ½ pct. af BNP.

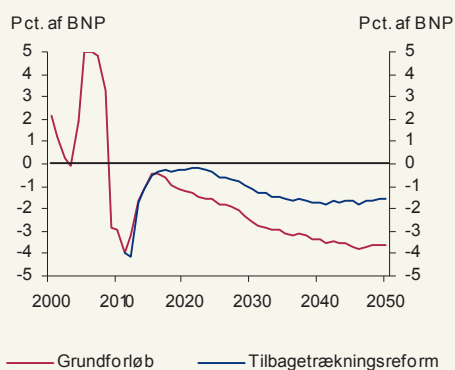
Den større beskæftigelse vil samtidig styrke væksten i dansk økonomi. Det skønnes at den gennemsnitlige vækst i BNP kan forøges med 0,4 pct. i perioden 2014 til 2020. Samlet set forventes velstanden (BNP) at være 47 mia. kr. større i 2020.

Virkning af Aftale om senere tilbagetrækning

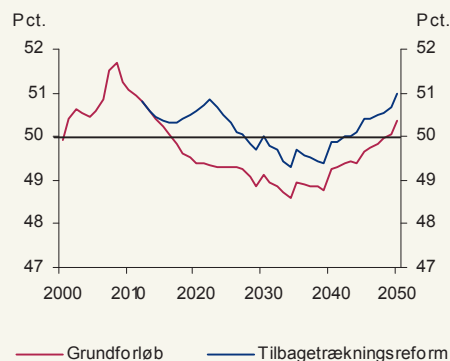
- Beskæftigelsen øges med godt 65.000 personer i 2020
- De offentlige finanser forbedres med ca. 18 mia. kr. i 2020
- Den finanspolitiske holdbarhed styrkes med knap 10 mia. kr. (godt ½ pct. af BNP)
- Velstanden (BNP) øges med ca. 47 mia. kr. i 2020

I dag er det kun lige godt halvdelen af befolkningen, der er i beskæftigelse. Og der er udsigt til flere årtier, hvor mindre end halvdelen af befolkningen vil være i beskæftigelse, hvis ikke arbejdsudbuddet styrkes. Aftale om senere tilbagetrækning leverer et betydeligt bidrag til at sikre en bedre balance mellem dem, der arbejder, og dem, der ikke gør, *jf. figur 2*. Antallet af efterlønsmodtagere ventes med reformen at blive reduceret fra 125.000 i 2010 til ca. 30.000 på længere sigt.

Figur 1
Faktisk saldo

Figur 2
Strukturel beskæftigelse som andel af befolkningen

Bilag 1. Gradvist højere efterløns- og folkepensionsalder og kortere efterlønsperiode

Parterne er enige om gradvist at øge efterløns- og folkepensionsalderen samt at forkorte efterlønsperioden til tre år. Personer, der er 57 år eller ældre ved udgangen af 2010, berøres ikke af ændringerne.

Efterlønsalderen øges gradvist fra 60 til 64 år i perioden 2014 til 2023. Efterlønsalderen vil være 64 år fra 2023 og indtil 2027, hvor den første gang kan sættes op som følge af levetidsindeksering.

Folkepensionsalderen øges fra 65 til 67 år i perioden 2019-2022. Folkepensionsalderen vil være 67 år fra 2022 og indtil 2030, hvor den første gang kan sættes op som følge af levetidsindeksering. Før 2019 og fra 2027 og frem er folkepensionsalderen uændret i forhold til gældende regler (jf. Velfærdsaftalen fra 2006).

Reglen for levetidsindeksering fastholdes, så den sikrer samme indeksering af folkepensionsalderen som i Velfærdsaftalen, herunder at første mulige år med indeksering er 2030. Levetidsindekseringen af efterlønsalderen fastholdes ligeledes uændret i forhold til Velfærdsaftalen, udover at første mulige år med indeksering er 2027 (dvs. to år senere end i Velfærdsaftalen), fordi efterlønsperioden på det tidspunkt er tre år.

Ændringerne i efterløns- og folkepensionsalderen for forskellige årgange og i forskellige år er vist i tabel A og B sidst i bilaget.

Højere efterløns- og folkepensionsalder frem til 2022

- Efterlønsalderen hæves med ½ år i hhv. 2014, 2015, 2016 og 2017, så efterlønsalderen er 62 år i 2017. Det indebærer en fremrykning med fem år af den forhøjelse af efterlønsalderen, der blev besluttet med Velfærdsaftalen.
- Folkepensionsalderen hæves med ½ år i 2019, 2020, 2021 og 2022, så folkepensionsalderen igen er 67 år i 2022. Det indebærer en fremrykning med fem år af den forhøjelse af folkepensionsalderen, der blev besluttet med Velfærdsaftalen.
- Efterlønsalderen hæves yderligere med ½ år i hhv. 2018 og 2019 og igen i 2022 og 2023, så efterlønsalderen er 64 år i 2023.
- Efterlønsperioden udgør herefter tre år.

Levetidsindeksering af efterløns- og folkepensionsalderen fra 2027

- Fra hhv. 2027 og 2030 øges aldersgrænserne for efterløn og folkepension i takt med restlevetiden for 60-årige. Efterlønsperioden fastholdes uændret på tre år.
- Indekseringsmekanismen udformes, så folkepensionsalderen udvikler sig på samme måde som besluttet med Velfærdsaftalen. Folkepensionsalderen er 67 år fra 2022 indtil 2030, hvor folkepensionsalderen første gang kan levetidsindekseres.
- Efterlønsalderen levetidsindekseres ligeledes efter principperne i Velfærdsaftalen, men forhøjelserne træder i kraft to år senere, idet efterlønsperioden er forkortet til tre år. Efterlønsalderen er 64 år fra 2023 indtil 2027, hvor efterlønsalderen første gang kan levetidsindekseres.

- Med den foreliggende levetidsprognose vil indekseringen betyde, at den forventede periode med efterløn og pension udgør omkring 19½ år i årene fra omkring 2040, når restlevetiden opgøres ved efterlønsalderen.
- Indekseringsmekanismen fastsættes, så
  - a) Perioden på folkepension opgjort ud fra levetiden for en 60-årig på længere sigt udgør omkring 14½ år.
  - b) Der træffes første gang beslutning om ændring i aldersgrænserne i 2015 og herefter hvert femte år.
  - c) Ændringer i folkepensionsalderen indfases med et varsel på 15 år, dvs. første mulige år med levetidsindeksering af folkepensionsalderen er 2030.
  - d) Efterlønsalderen ændres med samme regulering som folkepensionsalderen og med ikrafttræden tre år tidligere, dvs. med et varsel på 12 år, og første mulige år med regulering af efterlønsalderen er dermed 2027. Herved fastholdes en efterlønsperiode på tre år.
  - e) Aldersgrænserne reguleres med højst 1 år af gangen.
  - f) Hvis levetiden for 60-årige ikke stiger i forhold til den opgjorte levetid i 2004/2005, fastholdes efterlønsalderen på 64 år og folkepensionsalderen på 67 år.
- Den konkrete reguleringsmekanisme for folkepensionsalderen er som følger (her beskrevet for beslutning i 2015 og ikrafttrædelse i 2030):
  - a) Forudsat levetid = levetid i 2013/14 (dvs. senest kendte tal i 2015) + forudsat stigning i levetiden på 0,6 år.
  - b) Beregnet folkepensionsalder i 2030 = forudsat levetid – 14½ år (jf. ovenfor).
  - c) Folkepensionsalder i 2030 = beregnet folkepensionsalder i 2030 afrundet til nærmeste halve år.Dertil knyttes følgende betingelser:
  - d) Folkepensionsalderen er enten uændret eller reguleres med ½ eller (højst) 1 år af gangen.
  - e) Hvis levetiden ikke stiger i forhold til den opgjorte levetid i 2004/2005, fastholdes folkepensionsalderen på 67 år.
  - f) Hvis levetiden mod forventning skulle falde fra et beslutningstidspunkt til det næste, tages særskilt stilling til, om og i givet fald hvordan dette skal afspejle sig i regulering af folkepensionsalderen.
- Udmøntningen af indekseringsmodellen skal foretages i alle relevante love, bl.a. Lov om arbejdsløshedsforsikring mv., Lov om fleksydelse og Lov om social pension (folkepension).

Fast høj sats for efterlønsydelsen

- Satsen for efterlønsydelsen til fuldtidsforsikrede fastsættes til 100 pct. af den maksimale a-dagpengesats (199.160 kr. årligt i 2011-niveau) i hele efterlønsperioden, når efterlønsperioden er forkortet til tre år. Efterløns-satsen på 91 pct. af den maksimale a-dagpengesats afskaffes dermed.
- Ændringen omfatter personer, som er født 1. juli 1959 eller senere (dvs. som er 51½ år eller yngre ved udgangen af 2010), og som går på efterløn i 2023 eller senere.
- For personer, som er født fra den 1. januar 1956 og frem til og med 30. juni 1959 (dvs. som er mellem 51½ og 54 år ved udgangen af 2010), er efterlønsperioden mellem 3½ og 4½ år. For denne gruppe indfases de ændrede regler gradvist:

- a) Personer født fra 1. januar frem til og med 30. juni 1956 har en efterlønnsperiode på 4½ år. Den gruppe vil have ret til en efterlønssats på 100 pct. af maksimale a-dagpenge i de sidste tre år af efterlønnsperioden, hvis de vælger ikke at modtage efterløn i de første 1½ år af efterlønnsperioden (og opfylder et krav om mindst 2.340 timers arbejde fra efterlønnsbeviset har virkning). Hvis man vælger at begynde at modtage efterløn indenfor de første 1½ år (eller inden arbejdstimekravet er opfyldt), er efterlønssatsen 91 pct. af maksimale a-dagpenge i hele efterlønnsperioden.
- b) Personer født fra 1. juli 1956 frem til og med 31. december 1958 har en efterlønnsperiode på 4 år. Den gruppe vil have ret til en efterlønssats på 100 pct. af maksimale a-dagpenge i de sidste tre år af efterlønnsperioden, hvis de vælger ikke at modtage efterløn i det første år af efterlønnsperioden (og opfylder et krav om mindst 1.560 timers arbejde fra efterlønnsbeviset har virkning). Hvis man vælger at begynde at modtage efterløn indenfor det første år (eller inden arbejdstimekravet er opfyldt), er efterlønssatsen 91 pct. af maksimale a-dagpenge i hele efterlønnsperioden.
- c) Personer født fra 1. januar frem til og med 30. juni 1959 har en efterlønnsperiode på 3½ år. Den gruppe vil have ret til en efterlønssats på 100 pct. af maksimale a-dagpenge i de sidste tre år af efterlønnsperioden, hvis de vælger ikke at modtage efterløn i det første halve år af efterlønnsperioden (og opfylder et krav om mindst 780 timers arbejde fra efterlønnsbeviset har virkning). Hvis man vælger at begynde at modtage efterløn indenfor det første halve år (eller inden arbejdstimekravet er opfyldt), er efterlønssatsen 91 pct. af maksimale a-dagpenge i hele efterlønnsperioden.

Skærpet modregning i efterlønnsydelse for pensionsformue

- Modregningen i efterlønnsydelsen for pensionsformue (pensionsdepoter og formueværdi af pensionstilsagn) øges fra 60 pct. til 80 pct. af modregningsgrundlaget.
- Bundfradraget i pensionsmodregningen (på 13.800 kr. i 2011-niveau) bortfalder.
- De ændrede regler for modregning i efterlønnsydelsen for pensionsformue omfatter hele efterlønnsperioden.
- Den gældende særregel for modregning i efterlønnsydelsen for løbende pensioner, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og udbetales i efterlønnsperioden, skærpes parallelt. Det indebærer, at modregningsprocenten for de årligt udbetalte beløb fra disse ordninger forhøjes fra 50 pct. uden bundfradrag til 64 pct. uden bundfradrag.
- De regler, der i dag gælder for pensionsmodregning, når man opfylder to-årsreglen, bortfalder (dvs. at to-årsreglen reelt afskaffes med hensyn til modregning for pensionsformue).
- De ændrede regler omfatter personer, som er født 1. januar 1956 eller senere (dvs. som er 54 år eller yngre ved udgangen af 2010), og som går på efterløn i 2018 eller senere.
- Pensionsformuen skal opgøres således, at det sikres, at udbetaling før efterlønnsalderen og efter at de private ordninger ikke længere er omfattet af afgiften på 60 pct., ikke medfører lavere modregning.

Optjening af skattefri præmie i hele efterlønnsperioden

- Der er som udgangspunkt mulighed for at optjene skattefri præmie i hele efterlønnsperioden. Der optjenes ret til én skattefri præmieportion hver gang, man har arbejdet 481 timer, fra efterlønnsbeviset har virkning.

- Muligheden for at optjene skattefri præmie ophører, hvis man begynder at modtage efterløn i løbet af de første to år af efterlønsperioden eller inden, man har arbejdet mindst 3.120 timer, fra efterlønsbeviset har virkning.
- Hvis man ikke har modtaget efterløn i de første to år i efterlønsperioden og har opfyldt timekravet, bevares muligheden for at optjene skattefri præmie i den resterende del af efterlønsperioden, også hvis man begynder at modtage efterløn.
- Der kan maksimalt medregnes 5.772 timer til den skattefri præmie (12 portioner), uanset om der er arbejdet flere timer. Hvis der i efterlønsperioden er udbetalt dagpenge eller efterløn, vil antallet af mulige timer til optjening af skattefri præmie blive sat tilsvarende ned.
- De ændrede regler omfatter personer, som er født 1. januar 1956 eller senere (dvs. som er 54 år eller yngre ved udgangen af 2010), og som går på efterløn i 2018 eller senere.
- For personer født mellem 1. januar 1956 og 30. juni 1959, som går på efterløn i 2018 eller senere, indføres de ændrede regler gradvist: Når efterlønsperioden er hhv. 4½, 4 og 3½ år er der mulighed for optjening af skattefri præmie de sidste tre år af efterlønsperioden efter ovennævnte regler, forudsat at man har været i beskæftigelse svarende til gennemsnitlig mindst 30 timer om ugen og ikke har modtaget efterløn i de første hhv. 1½, 1 og ½ år af efterlønsperioden.

Aktiv tilmelding til efterlønsordningen

- Fra den 1. januar 2013 må a-kasserne alene opkræve efterlønsbidrag fra medlemmer, der aktivt har tilkendegivet, at de ønsker at indbetale efterlønsbidrag.
- Ændringen berører ikke personer, der er tilmeldt efterlønsordningen før den 1. januar 2013.

Midlertidig mulighed for skattefri udbetaling af efterlønsbidrag

- Der gives mulighed for i en periode på 6 måneder i 2012, som skal fastlægges nærmere, at træde ud af efterlønsordningen inden efterlønsalderen og få de indbetalte efterlønsbidrag tilbagebetalt skattefrit. Den skattefrie tilbagebetaling omfatter efterlønsbidrag, der er indbetalt fra 1999 til 15. maj 2011.
- Indbetalinger, der er foretaget med virkning fra den 15. maj 2011 og indtil en eventuel udtræden af efterlønsordningen i en fastlagt periode i 2012, vil blive pålagt en afgift på 30 pct., der omtrent modsvarer skatteværdien af fradraget for indbetalinger i en gennemsnitskommune.
- Personer, der har benyttet muligheden for skattefri tilbagebetaling af efterlønsbidrag, kan ikke efterfølgende benytte fortrydelsesordningen i efterlønsreglerne.

Udbetalinger fra pensionsordninger

- De gældende muligheder for at ophæve eller påbegynde udbetaling fra private pensionsordninger uden betaling af afgift på 60 pct. ændres ikke som følge af aftalen. Dermed vil der også med den tre-årige efterlønsordning fortsat være mulighed for at ophæve eller begynde udbetalingen fra pensionsordninger fem år før, man når folkepensionsalderen, uden at man skal betale afgiften på 60 pct.

Fleksydelse

- Reglerne om fleksydelse, herunder aldersgrænser mv., justeres parallelt med ændringerne i reglerne for efterlønsordningen, hvor der er parallelitet mellem de to regelsæt.

Tabel A
Efterløns- og folkepensionsalder for forskellige årgange

Personer født i	Alder ved udgangen af 2010	Velfærdsaftalen		Aftale om senere tilbagetrækning		
		Efterlønsalder	Folkepensionsalder	Efterlønsalder	Folkepensionsalder	Antal år på efterløn
1953:1	57	60	65	60	65	5
1953:2	57	60	65	60	65	5
1954:1	56	60	65	60½	65½	5
1954:2	56	60	65	61	66	5
1955:1	55	60	65	61½	66½	5
1955:2	55	60	65	62	67	5
1956:1	54	60	65	62½	67	4½
1956:2	54	60	65	63	67	4
1957:1	53	60	65	63	67	4
1957:2	53	60	65	63	67	4
1958:1	52	60	65	63	67	4
1958:2	52	60	65	63	67	4
1959:1	51	60½	65½	63½	67	3½
1959:2	51	61	66	64	67	3
1960:1	50	61½	66½	64	67	3
1960:2	50	62	67	64	67	3
1961:1	49	62	67	64	67	3
1961:2	49	62	67	64	67	3
1962:1	48	62	67	64	67	3
1962:2	48	62	67	64	67	3
1963:1	47	63	68	65	68	3
1963:2	47	63	68	65	68	3
1964:1	46	63	68	65	68	3
1964:2	46	63	68	65	68	3
1965:1	45	63	68	65	68	3
1965:2	45	63	68	65	68	3
1966:1	44	63	68	65	68	3
1966:2	44	63	68	65	68	3
1967:1	43	64	69	66	69	3
1967:2	43	64	69	66	69	3
1968:1	42	64	69	66	69	3
1968:2	42	64	69	66	69	3
1969:1	41	64	69	66	69	3
1969:2	41	64	69	66	69	3
1970:1	40	64	69	66	69	3
1970:2	40	64	69	66	69	3
Senere		Indekseres	Indekseres	Indekseres	Indekseres	3

Tabel B
Efterløns- og folkepensionsalder i forskellige år

År	Velfærdsaftalen		Aftale om senere tilbagetrækning	
	Efterløns- alder	Folkepen- sionsalder	Efterløns- alder	Folkepen- sionsalder
2011	60	65	60	65
2012	60	65	60	65
2013	60	65	60	65
2014	60	65	60½	65
2015	60	65	61	65
2016	60	65	61½	65
2017	60	65	62	65
2018	60	65	62½	65
2019	60½	65	63	65½
2020	61	65	63	66
2021	61½	65	63	66½
2022	62	65	63½	67
2023	62	65	64	67
2024	62	65½	64	67
2025	63	66	64	67
2026	63	66½	64	67
2027	63	67	65	67
2028	63	67	65	67
2029	63	67	65	67
2030	64	68	65	68
2031	64	68	65	68
2032	64	68	66	68
2033	64	68	66	68
2034	64	68	66	68
2035	65	69	66	69
2036	65	69	66	69
2037	65	69	67	69
2038	65	69	67	69
2039	65	69	67	69
2040	65½	70	67	70
2041	65½	70	67	70
2042	65½	70	67½	70
2043	65½	70	67½	70
2044	65½	70	67½	70
2045	66	70½	67½	70½
Senere	Indekseres	Indekseres	Indekseres	Indekseres

Bilag 2. Seniorførtidspension

Ordningen skal sikre en hurtigere og enklere adgang til førtidspension for personer med hidtidig tilknytning til arbejdsmarkedet, der når folkepensionsalderen inden for de følgende 5 år. Der er tale om en enklere og mere smidig sagsbehandlingsprocedure for tilkendelse af førtidspension.

Formålet med ordningen er:

- At sikre personer, der er nedslidte eller har væsentlige helbredsproblemer efter et langt arbejdsliv, en mulighed for forsørgelse i op til fem år forud for folkepensionen.
- At undgå en langstrakt og unødigt brug af aktive beskæftigelsesrettede tilbud med henblik på at afklare en eventuel restarbejdsevne.
- At målgruppen får ret til en hurtig afklaring af deres fremtidige muligheder. Der skal således træffes afgørelse om tilkendelse af førtidspension inden for seks måneder efter ansøgning.

Målgruppen består som udgangspunkt af personer, som udover at have mindre end fem år indtil folkepensionsalderen, har haft en langvarig arbejdsmarkedstilknytning.

Målgruppen skal desuden forud for tidspunktet for indgivelse af ansøgning om seniorførtidspension have haft tilknytning til arbejdsmarkedet, dvs. ansøgeren kommer enten direkte fra beskæftigelse, modtager sygedagpenge, kontanthjælp mv. eller har haft et helbredsbetingsarbejdsophør.

For denne målgruppe, dvs. personer med sådan tilknytning til arbejdsmarkedet, vil der typisk foreligge nødvendige oplysninger til dokumentation af arbejdsevnen i forhold til at klare kravene på arbejdsmarkedet.

Seniorførtidspension er ikke – som efterløn – betinget af, at ansøgeren har betalt til ordningen eller er medlem af en a-kasse. Personer med en langvarig og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet, som allerede har fravalgt efterlønsordningen, vil således også kunne søge om seniorførtidspension. Kravet om tilknytning til arbejdsmarkedet betyder, at fx personer, som har haft langvarige perioder på kontanthjælp, ikke omfattes.

Ansøgning

Personer i den relevante aldersgruppe, som mener, at de er nedslidte og gerne vil have førtidspension, kan på eget initiativ indgive ansøgning til kommunen. Såfremt ansøgeren opfylder betingelserne, vil sagsbehandling efter reglerne om seniorførtidspension blive påbegyndt umiddelbart herefter, og kommunen skal træffe afgørelse om førtidspension inden for 6 måneder.

Sagsbehandling og vurdering af arbejdsevne

Kriteriet for tilkendelse af førtidspension er uændret og består i, at der skal være tale om en væsentlig og varig nedsat arbejdsevne, som betyder, at pågældende ikke vil være i stand til at forsørge sig selv ved et arbejde – herunder i et fleksjob.

Afklaringen gennemføres hurtigere og mere enkelt end efter de almindelige regler for førtidspension, da der typisk er tale om personer tæt på pensionsalderen med et langt arbejdsliv bag sig. For disse personer vil dokumentationen for en væsentlig og varig nedsættelse af arbejdsevnen i højere grad foreligge end for personer, der alene har haft en svag eller sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet. Der er således ikke behov for at gennemføre fx arbejdsprøvning, omskoling, revalidering mv. Her kan det tillægges særlig betydning, hvis der er sammenhæng mellem sygdomshistorikken og det forhold, at pågældende ikke længere har et arbejde. Hertil kommer, at arbejdsmarkedsperspektivet er relativt kort for personer, der nærmer sig folkepensionsalderen.

For at sikre, at kommunerne kan vurdere sagen inden for seks måneder, vil der i højere grad blive lagt vægt på de oplysninger, der allerede er tilgængelige. Kommunen kan også indhente nødvendige nye oplysninger indenfor tidsfristen.

Som dokumentation for den varigt nedsatte arbejdsevne skal der lægges vægt på foreliggende oplysninger fra fx speciallæger eller tidligere sygdomsjournaler mv., oplysninger om tidligere arbejdsmarkedstilknytning og arbejdsfunktioner samt årsager til arbejdsophør eller sygemelding, der kan dokumentere de manglende muligheder for at klare kravene på arbejdsmarkedet. Jo længere tid en person har haft en forudgående tilknytning til arbejdsmarkedet forud for ansøgningen, desto bedre dokumentation kan der anses at foreligge i forhold til vurderingen af den nedsatte arbejdsevne. Der er altså tale om, at dokumentationskravet i forhold til fx mulighed for udvikling af arbejdsevnen allerede er løftet.

Det er ikke tilstrækkeligt, at borgerens egen læge vurderer, at en person kan have helbredsmæssig gavn af at få tilkendt førtidspension. Men kommunen kan lade sådanne oplysninger indgå sammen med øvrige oplysninger om sygehistorik mv. for at belyse, i hvilket omfang den pågældende har en varigt nedsat arbejdsevne.

Såfremt arbejdsevnen ikke er dokumenteret til at være væsentligt og varigt nedsat, kan kommunen give afslag på førtidspension og i stedet give et relevant arbejdsmarkedsrettet tilbud.

Afgørelsen

Det er fortsat kommunen, der efter en socialfaglig vurdering træffer afgørelse om, hvorvidt ansøgeren er berettiget til førtidspension, eller om der skal gives afslag.

Vurderer kommunen, at ansøgeren opfylder betingelserne for ret til seniorførtidspension, tilkendes pensionen. Vurderer kommunen, at en person ikke opfylder betingelserne om en varig og væsentlig nedsættelse af arbejdsevnen, skal der gives afslag. Pågældende vurderes derfor til fortsat at kunne varetage et arbejde.

Aftale om senere tilbagetrækning

Hvis den pågældende ikke aktuelt har et arbejde, herunder et indkomstgrundlag, vil vedkommende være omfattet af de muligheder for forsørgelsesydelse, som gælder for alle andre. Det kan afhængig af de konkrete forhold dreje sig om arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge eller kontanthjælp.

Der vil være mulighed for at klage over kommunens afgørelse.

Ydelsen

Satsen for førtidspension udgør 199.128 kr. årligt for enlige og 169.260 kr. (2011-niveau) for gifte og samlevende. Personer, der tilkendes førtidspension efter ansøgning via reglerne for seniorførtidspension, vil modtage førtidspension med samme satser og efter samme regler om fx indtægtsregulering, der gælder for alle andre.

Udover selve pensionsydelsen kan førtidspensionister også modtage særlige handicapkom-penserende ydelser og modtage boligsikring efter gunstigere regler end andre.

Ikrafttrædelse

Seniorførtidspension indføres med virkning for de årgange, der ikke vil kunne modtage efter-løn i fem år. Efterlønsperioden reduceres fra fem år for personer, der er født 1. januar 1956 eller senere. Seniorførtidspension vil således kunne søges af personer, der fra og med 1. ja-nuar 2014 når folkepensionsalderen inden for de følgende fem år.

To streger under facit

To streger under facit

Udfordringen frem mod 2020

Sund økonomi er fundamentet for holdbar vækst og varig velfærd. Det går igen fremad for dansk økonomi, men de offentlige finanser er presset fra flere sider.

For det første blev dansk økonomi ramt hårdt af den internationale økonomiske krise i 2008. Den meget offensive krisepolitik har bragt Danmark godt gennem krisen, men det har tæret på de offentlige finanser. I 2011 ventes underskuddet at blive på godt 70 mia. kr. De store underskud indebærer, at den offentlige gæld stiger, og at rentebetalingerne på gælden stiger.

For det andet bliver der færre i den arbejdsdygtige alder og flere ældre. Frem mod 2020 vil befolkningsudviklingen reducere arbejdsudbuddet svarende til 65.000 personer. Samtidig bliver der 225.000 flere ældre. Det betyder lavere skatteindtægter og større udgifter til pensioner og sundhed.

Udfordringerne indebærer tilsammen, at der mangler 47 mia. kr. i 2020 for, at der er balance mellem de offentlige udgifter og indtægter.

I dag er der stor tillid til dansk økonomi. Sådan skal det også være i fremtiden. For hvis udlandets tillid til dansk økonomi svigter, så stiger renten i forhold til udlandet.

Højere renter vil gøre det dyrere at låne penge. Boligejerne vil blive ramt gennem stigende renteudgifter og faldende boligpriser. De offentlige finanser vil blive tynget af øgede renteudgifter. Virksomhederne vil investere mindre, og det vil koste arbejdspladser. I sidste ende vil det gå ud over velfærden i Danmark. En stigning i renteniveauet i Danmark på fx bare 1 pct.-point i forhold til renteniveauet i udlandet vil isoleret set reducere beskæftigelsen med op mod 30.000 personer.

Alternativet til sund økonomi er et lavvækstsamfund med arbejdsløshed, voksende gæld, større renteudgifter og dermed færre penge til kernevelfærd.

Store skridt på vejen mod at genskabe balance mellem de offentlige udgifter og indtægter i 2020 er allerede taget. Ud af den samlede udfordring på 47 mia. kr. har regeringen og Dansk Folkeparti med Genopretningsaftalen fra maj 2010 taget hånd om godt halvdelen.

Genopretningsaftalen sikrer, at de offentlige finanser styrkes med 24 mia. kr. i 2011 til 2013. Regeringens aftale med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om en tilbagetrækningsreform bidrager med yderligere 18 mia. kr.

To streger under facit

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om at løse den resterende udfordring på 5 mia. kr. ved at gennemføre effektiviseringer i forsvaret, en reduktion af Danmarks betaling til EU, en målretning af fleksjobordningen, en omlægning af SU'en så de unge gennemfører deres uddannelser hurtigere, indførelse af optjeningsprincipper samt ved en nemmere og hurtigere udbetaling af 5. ferieuge. Dermed er hele udfordringen med at skabe balance mellem udgifter og indtægter i 2020 løst, og der kan sættes to streger under facit.

Udfordringen frem mod 2020	
	2020
Mia. kr.	
Udfordringen i 2020	47,0
- Genopretningsaftalen	24,0
- Tilbagetrækningsreform	18,0
- Målretning af fleksjobordning	1,4
- Effektiviseringer i forsvaret	2,0
- Reduktion af det danske EU-bidrag	1,0
- Hurtigere gennem uddannelse	1,0
- Indførelse af optjeningsprincipper ¹⁾	0,1
- Nemmere og hurtigere udbetaling af den 5. ferieuge	0,2
Finansiering i alt	47,7

1) Fuldt indfaset ventes indførelsen af optjeningsprincipper at styrke de offentlige finanser med godt 0,8 mia. kr.

Balance mellem de offentlige indtægter og udgifter forbedrer virksomhedernes muligheder for at skabe vækst og arbejdspladser. Den direkte effekt af reformerne og det større arbejdsudbud, der vil blive skabt, når reformerne øger væksten i virksomhederne, er 75.000 flere jobs i 2020.

Med fremtidssikringen af dansk økonomi gennem reformer kan skattestoppet fastholdes, så boligejerne er sikret mod skattestigninger. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om, at vækst og fremgang ikke skal bremses ved at pålægge danskerne ekstra skatter, men der er heller ikke plads til yderligere skattenedsættelser frem mod 2020, der ikke er finansieret krone for krone.

Endelig er der med reformerne skabt plads til, at det offentlige forbrug kan vokse med ca. 0,8 pct. om året i 2014-2020. Det svarer til et årligt løft på ca. 4 mia. kr. i det offentlige forbrug. De 4 mia. kr. giver mulighed for fortsat at tilføre midler til vigtige og prioriterede områder uden at skulle skære tilsvarende i kernevelværdien.

Der er i alt tilvejebragt 47,7 mia. kr. og dermed 0,7 mia. kr. mere end den samlede udfordring på 47,0 mia. kr. i 2020. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om at

prioritere de 0,7 mia. kr. til finansiering af initiativerne vedr. styrket toldkontrol ved Danmarks grænser samt til en udvidet sekstimers sammenhængende skoledag i folkeskolen.

Udgiftsstyring

Det er afgørende, at de faktiske udgifter holder sig inden for de fastlagte rammer, hvis det overordnede mål om strukturel balance mellem de offentlige indtægter og udgifter i 2020 skal nås.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om at styrke sanktionslovgivningen i forhold til kommunerne. Med finanslovsaftalen for 2011 var der enighed om at understøtte kommunernes budgetoverholdelse i 2011 med en delvist individuel (60 pct.) og delvist kollektiv (40 pct.) modregning i bloktilskuddet, hvis kommunernes regnskaber samlet set ikke lever op til de aftalte rammer. Regeringen vil fremsætte lovforslag, der i 2012 og frem viderefører den nuværende regnskabssanktion med delvist individuel og delvist kollektiv modregning. En eventuel modregning i bloktilskuddet ved overskridelse af de aftalte rammer i budgetterne er som udgangspunkt kollektiv, men udformningen fastlægges først endeligt efter kommunernes budgetvedtagelse.

Derudover tilkendegiver regeringen, at den i efteråret 2011 vil fremsætte et forslag til lov om udgiftslofter. Loven skal regulere et nyt udgiftsstyringssystem, som omsætter den overordnede økonomiske målsætning om strukturel balance i 2020 til konkrete 4-årige udgiftslofter for de offentlige udgifter i stat, kommuner og regioner. Udgiftslofterne fastsættes af Folketinget.

Tilbagetrækningsreformen

Regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre har indgået aftale om at gennemføre en reform af tilbagetrækningssystemet, der samlet set tilvejebringer 18 mia. kr. frem mod 2020.

Aftalen har tre hovedelementer:

- Velfærdsaftalen fremrykkes med 5 år. Det betyder, at efterlønsalderen sættes gradvist op med et halvt år om året fra 2014 til 2017. Og folkepensionsalderen sættes gradvist op med et halvt år om året fra 2019 til 2022.
- Efterlønsordningen bevares som en central del af tilbagetrækningssystemet. Fremover vil efterlønnen være en treårig ordning med forhøjet efterlønssats og skærpet modregning i efterlønnen for pensionsformue. Efterlønsperioden forkortes gradvist fra 5 til 3 år fra 2018 til 2023.
- Der indføres en seniorførtidspension. Mennesker, der er nedslidte efter et langt arbejdsliv, sikres en hurtigere adgang til førtidspension, når de er mindre end fem år fra folkepensionsalderen. Og det uanset om de har betalt til efterlønsordningen eller ej.

Tilbagetrækningsreformen øger beskæftigelsen med godt 65.000 personer i 2020.

Målretning af fleksjobordningen

Regeringen præsenterede i december 2010 et udspil til reform af førtidspension og fleksjob under overskriften *"Forebyggelse, fleksibilitet og rummelighed"*.

To streger under facit

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om en målretning af fleksjobordningen, så mennesker med meget begrænset arbejdsevne får bedre mulighed for at blive en del af arbejdsmarkedet. Der indføres en ny fleksjobordning, hvor fleksjob bliver midlertidige og baseret på en ny tilskudsmodel. Tilskuddet bliver reguleret med størrelsen af lønnen. Det betyder, at de største tilskud i modsætning til i dag bliver givet til personer med den laveste løn.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller vil gennemføre målretningen af fleksjobordningen pr. 1. januar 2012 eller som led i en førtidspensionsreform sammen med den nuværende forligskreds bag førtidspensionen. Forslaget drøftes med forligskredsen.

Målretningen af fleksjobordningen forbedrer de offentlige finanser med 1,4 mia. kr. i 2020 og berører ikke førtidspensionister eller nuværende fleksjobansættelser.

Effektiviseringer i forsvaret

Regeringen har foreslået, at der omprioriteres 2 mia. kr. årligt fra og med 2015 fra forsvaret. Der har været bred opbakning hertil blandt Folketingets partier.

De 2 mia. kr. frigøres gennem effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse på forsvarets område. Som led i det nuværende forsvarsforlig er der allerede igangsat en række analyser, der skal gøre forsvaret mere effektivt.

Rabat på Danmarks bidrag til EU's budget

EU's budget skal afspejle konsolideringsbestræbelserne i medlemslandene. Regeringen vil fastholde sin restriktive linje for EU's budget og lægge afgørende vægt på, at Danmark i 2014-2020 ikke længere bidrager til andre rige landes rabatter uden selv at opnå en lignende ordning.

På grundlag af de nuværende regler vil regeringen få Danmarks betaling til EU reduceret med 1 mia. kr. om året fra 2014 og fremefter. Regeringen vil inden de afgørende forhandlinger søge opbakning i Europaudvalget til at lægge afgørende vægt på, at den negative særbehandling bringes til ophør.

Hurtigere igennem uddannelse

Danmark har i forhold til andre lande en attraktiv og høj uddannelsesstøtte, der giver alle unge gode og lige økonomiske muligheder for at tage en uddannelse. Danmark er det land i verden, der bruger flest penge på uddannelsesstøtte i forhold til landets produktion.

Der er brug for veluddannede unge til at skabe fremtidens vækst i Danmark. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er derfor enige om en SU-omlægning, der skal understøtte, at flere bliver klar til at gennemføre en uddannelse, og at unge påbegynder og færdiggør deres uddannelse tidligere end i dag.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om, at de studerende skal have bedre muligheder for at tilrettelægge deres studier og SU, så det passer i forhold til den enkeltes situation.

De studerendes muligheder for at klare udgifter til studiestart og etablering forbedres derfor ved at indføre Start-SU og studiestartslån. Endvidere bliver det lettere for de studerende at tage hele eller dele af en videregående uddannelse i udlandet ved, at der etableres bedre mulighed for lån på attraktive vilkår til finansiering af de studieudgifter, der ikke kan finansieres med udlandsstipendiet. En markant forhøjelse af fribeløbet vil desuden give de studerende bedre mulighed for at tjene ekstra penge – uden at de bliver trukket i SU.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om at give de unge større ansvar for og tilskyndelse til at blive hurtigere færdige med deres uddannelse ved at begrænse SU til normeret tid og give en kontant bonus til de studerende, der gerne vil yde en særlig indsats ved at starte tidligere og komme hurtigere igennem. Ikke alle unge får dog valgt den rigtige uddannelse første gang. Derfor skal de studerende have mulighed for omvalg, hvis de starter på en ny uddannelse senest et år efter første studiestart, uden at det får indflydelse på deres SU.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er ligeledes enige om at fremrykke ordningen med 1,08-reglen, så der beregnes en forhøjet karakter fra den adgangsgivende eksamen, når en videregående uddannelse påbegyndes inden for ét år efter den adgangsgivende eksamen (frem for to år i dag). Samtidig vil der ske en gradvis reduktion af andelen, der bliver optaget via kvote 2 på visse mellemlange og korte videregående uddannelser.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er samtidige enige om ikke at afskaffe SU til hjemmeboende unge på ungdomsuddannelserne.

En tilpasning af SU-systemet, så flere unge bliver hurtigere færdig med deres videregående uddannelser, skønnes at styrke de offentlige finanser med 1 mia. kr., heraf $\frac{3}{4}$ mia. kr. fra et større arbejdsudbud, da de studerende forventes at færdiggøre deres studier tidligere.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller vil gennemføre SU-omlægningen for studerende, der påbegynder studiet i 2012, eller som led i en SU-reform med den nuværende SU-forligskreds. Forslaget drøftes med forligskredsen.

Indførelse af optjeningsprincipper

Det danske velfærdssystem finansieres over skatterne, og alle har en gratis og lige adgang til velfærdsydelser. I en række andre lande er adgangen til velfærdsydelser baseret på forsikringsmodeller, der er bygget op omkring arbejdsmarkedstilknytning. Disse lande er ikke i samme grad som Danmark sårbare overfor den øgede ind- og udvandring. Samtidig er det danske velfærdssystem i international sammenligning karakteriseret ved høje sociale ydelser og serviceydelser af høj kvalitet. Derfor er skattetrykket også blandt de højeste i verden.

For at gøre finansieringen af danske velfærdsydelser mere robust i en stadig mere globaliseret verden er regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller enige om i højere grad at stille krav om en vis opholdstid i Danmark, før der kan modtages velfærdsydelser på samme niveau som personer, der har betalt skat i landet i mange år.

To streger under facit

Der er desuden enighed om, at udlændinges brug af velfærdsydelse fortsat skal følges, blandt andet med henblik på at følge, om der sker en stigning i omfanget af velfærdsydelser, der tages med til udlandet.

Optjeningskravene udformes således, at de ikke hindrer danske virksomheders muligheder for at rekruttere nødvendig arbejdskraft fra udlandet, samtidig med at ingen personer med lovligt ophold i Danmark efterlades uden adgang til at få opfyldt helt basale velfærdsbehov.

Initiativerne ventes at styrke de offentlige finanser med ca. 130 mio. kr. i 2020 og ca. 835 mio. kr. fuldt indfaset på sigt.

Nemmere og hurtigere udbetaling af den 5. ferieuge

For at øge arbejdsuddet gøres det nemmere og hurtigere for arbejdstageren at få udbetalt den 5. ferieuge. Aftalepartierne er enige om, at lønmodtagere fremover frit kan vælge at få udbetalt den 5. ferieuge inden begyndelsen af ferieåret, så snart retten er optjent.

Efter gældende regler kan den 5. ferieuge udbetales i en 5 måneders periode efter ferieåret (1. maj til 31. september) ved skriftlig anmodning fra lønmodtageren og efter modregning for visse offentlige ydelser.

Initiativet forventes at øge arbejdsuddet – især blandt unge – med ca. 1.000 helårspersoner. Det forbedrer de offentlige finanser med i størrelsesordenen 200 mio. kr. i 2020.

Ambitioner om mere

Ambitioner om mere

Dansk økonomi er fremtidssikret – ambitioner om mere

I kølvandet på den internationale økonomiske krise manglede der 47 mia. kr. i 2020 for at få indtægter og udgifter til at balancere.

Med Genopretningsaftalen fra maj 2010 blev de offentlige finanser styrket med 24 mia. kr. i 2011 til 2013. Regeringens aftale med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om en tilbagetrækningsreform bidrager med 18 mia. kr., og elementerne i aftalen, der sætter to streger under facit, bidrager med yderligere knap 6 mia. kr. Dermed er der klart og konkret anvist finansiering, som tager hånd om udfordringen og fremtidssikrer dansk økonomi.

Aftalerne vil forbedre virksomhedernes muligheder for at skabe vækst og arbejdspladser. Beskæftigelsen ventes med reformerne at være 75.000 større i 2020 end ellers.

Samtidig er der skabt plads til et årligt løft på ca. 4 mia. kr. i det offentlige forbrug i 2014-2020. De 4 mia. kr. giver mulighed for fortsat at tilføre midler til vigtige og prioriterede områder uden at skulle skære tilsvarende i kernevelfærden.

Men regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller har ambitioner om mere. Der er på en række områder, som er aftalt nedenfor, et stort potentiale i nye initiativer og en bedre indsats, som kan frigøre ressourcer. Aftaleparterne er enige om at opstille en række mål og igangsætte konkrete initiativer, som kan bidrage til at nå målene. Indsatsen vil løbende blive fulgt op af igangsættelse af yderligere initiativer.

I den nuværende økonomiske situation er det helt centralt, at der kun bruges flere penge, når der er truffet konkret beslutning om tiltag, der sikrer finansieringen.

Med store offentlige underskud efter finanskrisen og pres på de offentlige finanser i de kommende år blandt andet som følge af flere ældre vil det ikke være troværdigt at indregne provenuer fra initiativer, hvor der ikke er sikkerhed for det faktiske bidrag.

Der er derfor enighed om ikke at bruge pengene, før målene indfries, og ressourcerne frigøres. Det er den ansvarlige linje i den aktuelle økonomiske situation.

Aftaleparterne er frem mod 2015 enige om at prioritere midlerne til sundhedsområdet i takt med, at det viser sig, at potentialerne realiseres.

Flere ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i beskæftigelse

Beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er øget med ca. 10 pct.-point siden 2001. Det skal blandt andet ses i lyset af en række integrations-, arbejdsmarkeds og skattepolitiske tiltag.

Integrations-, arbejdsmarkeds- og skattepolitiske tiltag siden 2001

Der er siden 2001 gennemført en række justeringer på kontanthjælpsområdet, der øger den økonomiske tilskyndelse til at finde beskæftigelse, og den aktive indsats overfor gruppen er styrket. Samtidig er der sket et skift i indvandringens sammensætning. Antallet af opholdstilladelse til erhvervsudøvelse, studier mv. er således steget markant siden 2001, mens antallet af familiesammenføringer er aftaget.

Herudover har ændringer af skattepolitikken siden 2001 sigtet efter at styrke tilskyndelsen til at arbejde, herunder for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Den gennemsnitlige marginalskat for fuldtidsbeskæftigede er reduceret med godt 7 pct.-point, og der er indført et beskæftigelsesfradrag.

På trods af den positive udvikling i det seneste årti er beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere fortsat væsentligt lavere end for etniske danskere. Der er således et potentiale for yderligere at øge beskæftigelsen blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om at sætte som mål, at beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere øges med 10 pct.-point fra 2010 til 2020 svarende til stigningen i det forgangne årti. Ved indfrielse af målsætningen vil beskæftigelsesfrekvensen for gruppen nå op på ca. 65 pct. i 2020.

For at understøtte indfrielsen af målsætningen er aftaleparterne enige om at igangsætte en række initiativer, der vil styrke beskæftigelsen blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, *jf. bilag 1*. En række af de offentlige merudgifter tilknyttet initiativerne søges finansieret af satspuljen.

Flere ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i beskæftigelse

Flere indvandrere og efterkommere ud på virksomhederne

- Introduktionsjob for personer på starthjælp og introduktionsydelse
- Privat løntilskud fra 1. ledighedsdag til indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande
- Partnerskab med virksomheder
- Videreførelse af jobekspressen
- Flere integrations- og oplæringsstillinger
- Styrkelse af den opsøgende indsats over for selvforsørgede
- Mere fleksibel og virksomhedsrettet danskundervisning

Forstærket indsats for langvarige modtagere af offentlige forsørgelse

- Best practice for afdækning af sygdomme og fastholdelse

Ny indsats for unge

- Reduktion af frafald på erhvervsuddannelser
- Videreførelse af projekt "high:five"
- Mentorordning på efterskoler "På rette spor"

Konsekvent sanktionering

- Skærpet sanktion ved afvisning af aktive tilbud

Øget økonomisk tilskyndelse af kommunerne til en effektiv indsats

- Ændring af refusionsmodel for kommunerne på introduktionsområdet
- Belønning af kommuner med en effektiv integrationsindsats

Målet er ambitiøst og vil tjene som sigtepunkt for den fremadrettede indsats for at styrke integrationen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på arbejdsmarkedet.

Der er allerede indregnet en stigning i beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere frem mod 2020 på omkring 3 pct.-point. Indfrielse af målsætningen om en stigning på 10 pct.-point kræver således en forøgelse af beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere – udover den allerede indregnede stigning – på omkring 7 pct.-point frem mod 2020.

Hvis målet nås fuldt ud i 2020, kan det styrke de offentlige finanser med op til i størrelsesordenen 5 mia. kr. Da der er usikkerhed om, hvornår målet kan realiseres, vil provenuet først blive indregnet som finansiering i takt med, at målet indfries, og ressourcerne frigøres.

Lavere sygefravær

Der er store omkostninger forbundet med sygefravær. Både for den enkelte, landets virksomheder og for samfundet. Hver dag er ca. 150.000 mennesker sygemeldt. Det svarer til fem procent af arbejdsstyrken.

De samlede offentlige udgifter til sygedagpenge, inklusive driftsudgifter til aktivering, udgjorde ca. 15½ mia. kr. i 2010.

Ambitioner om mere

Selvom det samlede sygefravær er aftaget en smule siden 2007, er der stadig et potentiale for at nedbringe sygefraværet yderligere.

Der er eksempelvis relativt store forskelle på sygefraværet på tværs af sektorer. Kommunerne og regionerne under ét har således et højere sygefravær i forhold til både den statslige og private sektor, selvom der korrigeres for forskelle i køn-, uddannelse- og alderssammensætningen.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om at sætte som mål, at sygefraværet i den offentlige sektor skal nedbringes, så det svarer til sygefraværet i den private sektor, når der tages højde for forskellene i medarbejdersammensætning. Nedbringes sygefraværet i den offentlige sektor til niveauet i den private sektor, vil det på sigt – med betydelig usikkerhed – kunne styrke de offentlige finanser med i størrelsesorden 1½ mia. kr. Styrkelsen af de offentlige finanser kan på grund af usikkerheden først indregnes som finansiering i takt med indfrielsen af målsætningen.

Der er allerede indgået aftaler om en række tiltag til nedbringelse af sygefraværet. Herudover er der gennemført flere ændringer på sygedagpengeområdet for bl.a. at øge arbejdsgivernes tilskyndelse til at forebygge det kortere sygefravær.

Allerede gennemførte initiativer for at nedbringe sygefraværet

- **Aftale om udmøntning af handlingsplan for nedbringelse af sygefravær (2009) (regeringen, DF, RV, LA).** Styrket dialog og opfølgning på sygefravær på arbejdspladserne, mere systematisk brug af delvis raskmelding og aktive tilbud til modtagere af sygedagpenge, revalidering og ledighedsydelse.
- **Aftale om nye rammer for sygefraværsindsatsen (2010) (regeringen, DF, RV, LA).** Indførelse af mere differentieret indsats, der bl.a. sikrer, at alvorligt syge og sygemeldte, som snart vender tilbage til arbejdsmarkedet, kan fritages for at deltage i samtaler og aktive tilbud. Ny refusionsmodel med lavere satser i både aktive og passive perioder.
- **Strategi for arbejdsmiljø frem mod 2020 (2011) (regeringen, S, DF og RV).** Større fokus på det psykiske arbejdsmiljø i det risikobaserede tilsyn. Arbejdstilsynet og arbejdsmarkedets parter skal udvikle nye redskaber, som kan afhjælpe problemer med det psykiske arbejdsmiljø.

Aftaleparterne er enige om en række yderligere initiativer til at understøtte indsatsen for at nedbringe sygefraværet. Initiativerne bidrager til at øge den sygemeldtes, arbejdsgivernes og især de kommunale sagsbehandlers fokus på at reducere sygefraværet.

Nye initiativer til nedbringelse af sygefravær

- **Tidlig og tværfaglig indsats for langtidssygemeldte i udvalgte kommuner.** Tilbage til arbejde projektet videreføres til 1. oktober 2012.
- **Styrket indsats for fastholdelse af arbejdsskadede.** Fastholdelsescentret under Arbejdsskadestyrelsen gøres permanent, og indsatsen udvides til alle kommuner.
- **Ekstra midler til en særlig indsats i kommunerne for at nedbringe sygefraværet.** Der øremærkes midler til nye projekter i kommunerne.
- **Øget benchmarking af det kommunale sygefravær.** Kommunerne gives mulighed for at sammenligne deres sygefravær på jobindsats.dk.
- **Kortlægning af sygefraværet for at styrke fokus på de mellemkommunale forskelle.** Der laves en kortlægning af sygefraværet i kommunerne fordelt på de enkelte jobfunktioner, uddannelse, alder, køn mv.

Tidlig og tværfaglig indsats for langtidssygemeldte i udvalgte kommuner. En tidlig, tværfaglig og koordineret indsats er centralt for at vende hurtigere tilbage til arbejdsmarkedet efter sygefravær. Med midler fra Forebyggelsesfonden er iværksat et stort tilbage til arbejde projekt, som giver 12.000 langtidssygemeldte en kontaktperson i kommunen. Forsøget forlænges til 1. oktober 2012. Der lægges op til, at de offentlige merudgifter på 55 mio. kr. i 2012 finansieres af Forebyggelsesfonden.

Styrket indsats for at fastholdelse af arbejdsskadede. Fastholdelsescenteret under Arbejdsskadestyrelsen bidrager til at fastholde borgere med arbejdsskader på arbejdsmarkedet gennem et tættere samarbejde med udvalgte kommuner. Indsatsen har medført besparelser til midlertidige erstatninger og sygedagpenge. Fastholdelsescenteret gøres permanent, og indsatsen udvides til at omfatte alle kommuner. Der lægges op til, at de offentlige merudgifter på 12 mio. kr. årligt fra 2013 og frem finansieres af Forebyggelsesfonden.

Ekstra midler til en særlig indsats i kommunerne for at nedbringe sygefraværet. Der prioriteres yderligere 30 mio. kr. årligt i 2012-2014 til en særlig indsats i kommunerne for at nedbringe sygefraværet. Det giver kommunerne mulighed for at igangsætte nye projekter, som kan nedbringe sygefraværet. Der lægges op til, at indsatsen finansieres af Forebyggelsesfonden.

Øget benchmarking af det kommunale sygefravær. På Jobindsats.dk har kommunerne mulighed for at sammenligne deres resultater og effekter i beskæftigelsesindsatsen med andre kommuner med samme rammevilkår. Det er i dag ikke muligt at sammenligne sygefraværet på Jobindsats.dk. For at give kommunerne bedre muligheder for at benchmarke deres sygefravær implementeres sygefraværstatistikken på jobindsats.dk.

Kortlægning af sygefraværet for at styrke fokus på de mellemkommunale forskelle. Selvom sygefraværet er faldet i de seneste år, har kommunerne fortsat et højt sygefravær sammenlignet med staten og den private sektor. Der gennemføres en kortlægning af sygefraværet i kommunerne for at styrke fokus på de mellemkommunale forskelle. Kortlægningen

vil indgå i kommuneforhandlingerne i foråret 2012 med henblik på en aftale om nedbringelse af kommunernes sygefravær under ét.

Digitalisering og ny teknologi

Der har siden 2001 været et tæt samarbejde mellem staten, regionerne og kommunerne om digitaliseringen af den offentlige sektor. Samarbejdet har blandt andet været konkretiseret i digitaliseringsstrategier for den offentlige sektor.

Der er i den forbindelse taget en række initiativer på digitaliseringsområdet. Etableringen af NemID, digital post og NemKonto. Fuld digital ansøgning om SU, digital årsopgørelse og virk.dk, hvor virksomhederne får adgang til alle indberetninger ved at logge på én gang.

Digitalisering er et middel, der kan bidrage til, at der kan tilbydes flere ydelser for de samme penge. Borgerne vil opleve, at dialogen med de offentlige myndigheder bliver nemmere, og ofte vil de kunne bruge mindre tid fx på at udfylde ansøgninger, kontrolbesøg eller vente på afgørelser. Digitalisering og ny teknologi kan også give mere målrettede, individuelt tilpassede og rettidige ydelser, uden at omkostningerne forøges. Virksomhederne kan spare tid og penge i kontakten med de offentlige myndigheder, da indberetninger hurtigere kan overstås, og de får nemmere overblik over forpligtigelser og muligheder i forhold til det offentlige.

Det samlede potentiale ved øget digitalisering og teknologianvendelse kan være på op til i størrelsesordenen 3 mia. kr. årligt fra 2020. En betydelig del kommer fra produktivetsforbedringer på velfærdsområderne, som ofte vanskeligt kan isoleres fra den daglige drift i fx kommuner og regioner. Efterhånden som konkrete delmålsætninger indfries og ressourcerne frigøres, kan pengene bruges til andre formål.

For det første skal der frem mod 2020 sættes fokus på en øget anvendelse af teknologi og digitalisering på de store, udgiftstunge serviceområder. Med digitale redskaber og nye teknologiske hjælpemidler er der et stort potentiale ved at øge de offentlige ansattes produktivitet, fx ved at én hjemmehjælper med et hjælpemiddel kan løfte en borger op fra gulvet, hvor opgaven i dag skal klares af to personer.

Tilsvarende skal ny teknologi målrette indsatsen, så effekten øges. Det gælder fx telemedicin, hvor blandt andet kronisk syge kan monitorere egen helbredstilstand derhjemme, mens en læge fra hospitalet følger med på sin egen skærm. Det gør borgerne mere selvhjulpne og giver et mere værdigt liv. Det sparer samtidig overflødige rutinekontroller, mens en behandlingskrævende indsats kan sættes ind rettidigt i forhold til patientens behov. Forudsætningen er dog, at ny teknologi ikke blot optages i gamle rutiner, men at arbejdsgange, ansvar mv. gentænkes med de muligheder, ny teknologi reelt giver for bedre og billigere opgaveløsning på tværs af institutioner, myndigheder og sektorgrænser.

For det andet er der et væsentligt uudnyttet potentiale i øget digital kommunikation. Hovedparten af borgernes og virksomhedernes skriftlige kommunikation med de offentlige myndigheder sker fortsat på papir:

- Offentlige myndigheder udsender hvert år ca. 140 mio. breve. Kun en mindre del (ca. 20 mio. breve) udsendes digitalt.
- Offentlige myndigheder modtager hvert år ca. 50 mio. henvendelser fra borgere og ca. 10 mio. henvendelser fra virksomheder, der for en stor del ville kunne håndteres på internettet via digitale selvbetjeningsløsninger.

En fuld digital sagsbehandling kan i visse tilfælde være 20-30 gange billigere end den traditionelle behandling af sagerne.

Der skal fremadrettet fokuseres på fuld digital kommunikation mellem det offentlige og alle borgere, der kan være digitale, og alle virksomheder. Det kan ske ved i højere grad at gøre brug af digitale løsninger obligatorisk og gennem investeringer i bedre digitale løsninger og den fælles digitale infrastruktur. Dette understøttes også af regeringens målsætning om, at alle borgere og virksomheder skal have adgang til internettet med en hastighed på mindst 100 Mbit/s i 2020, som det næste frekvensudbud vil bidrage til at sikre.

Digitaliseringen giver også mulighed for i løbet af de næste 3-7 år i langt højere grad at overgå til automatiseret sagsbehandling på en række områder, som eksempelvis boligstøtte og barseldagpenge.

Digitaliseringsstrategi 2011-2015

Målrettede investeringer i ny velfærdsteknologi. ABT-fonden målrettes større strategiske satsninger og nationalt koordinerede investeringer i ny, men også velafprøvet velfærdsteknologi med et dokumenteret arbejdskraftbesparende potentiale. Fonden vil fortsat, men i mindre omfang, finansiere lokalt initierede projekter, hvor sigtet er at teste anvendelsen af ny teknologi, så der indhøstes systematiske erfaringer, der hurtigt kan udbredes til øvrige myndigheder.

Anvendelse af teknologi og digitalisering. Det kan fx være telemedicin og videokonference, herunder behandling og pleje af kronikere (KOL og diabetes), udbredelse af videoudstyr i danske retssale og forsøg med videokonference i hjemmepleje og genoptræning, i kommunal borgerbetjening mv. Et andet bredt udviklingsfelt er sensorteknologi, fx trykfølsomme lagner til forebyggelse af liggesår mv. Tilsvarende kan folkeskolen bruge digitale undervisningsmidler, der bl.a. kan tilpasse øvelser til den enkelte elev, så færre elever skal i specialundervisning.

Digital post til alle. I dag skal alle boligejere have en fysisk postkasse hængende ved havelågen eller i trappeopgangen. På samme måde kan der stilles krav om, at alle borgere skal have en digital postkasse, som de offentlige myndigheder sender breve til.

Trinvis overgang til fuld selvbetjening. De offentlige selvbetjeningsløsninger kan gøres gradvist obligatoriske for alle borgere, der kan. De første områder kan fx være, når borgere skal skrive deres barn op til skole- og dagtilbud, ansøge om sygesikringsbevis og melde flytning.

Indberetning én gang. De offentlige myndigheder kan systematisk genbruge de oplysninger, som borgere og virksomheder allerede har indberettet. Det sparer borgere og virksomheder for tid og bøvl. Og offentlige myndigheder kan anvende data, som andre myndigheder allerede har indsamlet og valideret, til at automatisere og effektivisere større dele af sagsbehandlingen.

Digitaliseringsklar lovgivning. Dele af lovgivningen tager udgangspunkt i en papir-baseret offentlig sektor, hvilket giver unødige barrierer for effektiv og sammenhængende digital service til borgere og virksomheder. Lovgivning kan derfor tilpasses den fuldt digitale offentlige sektor.

Fortsat afbureaukratisering

Aftaleparterne er enige om, at der fortsat er et stort potentiale i arbejdet med at skabe en mere smidig og velfungerende offentlig sektor. Snærende bånd, som står i vejen for en effektiv og innovativ offentlig service, skal sløjfes.

Afskaffelsen af unødigt bureaukrati har betydning for mange menneskers hverdag. Det giver offentlige ledere større rum til at træffe beslutninger selv og tilrettelægge arbejdet, så de opnår de bedste resultater.

Som en del af finanslovaftalen for 2010 blev det besluttet at gennemføre en lang række konkrete forenklinger af statslige regler med henblik på mindre bureaukrati i kommuner og regioner. Det har frigjort ressourcer svarende til ca. 500 mio. kr. til borgernær service i kommuner og regionerne fra 2011. Det giver bedre service til borgerne. Eksempelvis kan pædagoger bruge mere tid med børnene pga. enklere krav til de pædagogiske læreplaner, børnemiljøvurderinger og vurderinger af børns sproglige udvikling. Og medarbejdere på plejecentre kan

frigøre tid brugt på unødige dokumentation til omsorg og pleje, blandt andet fordi krav om plejeplaner er fjernet.

Aftaleparterne vil fortsætte arbejdet med at forenkle statslige krav og regler. Indsatsen skal bygge videre på den omfattende inddragelse af offentlige ledere, medarbejdere og borgere, som det hidtidige arbejde er baseret på. Det skal blandt andet bestå af en målrettet indsats for at rydde op i og forenkle en række bekendtgørelser på fx uddannelses-, social- og beskæftigelsesområdet samt det tekniske område. Regler skal være enkle at administrere og nemme at forstå – det er afgørende, hvis vi skal fastholde og udvikle en effektiv offentlig sektor, hvor borgeren er i centrum.

Væk-med-bøvlet

Forenkling af krav og regler. Aftaleparterne vil fortsætte med at forenkle de krav og regler, som borgerne oplever som særligt bøvlet i mødet med det offentlige.

Væk-med-bøvlet-brevkasser. Den enkelte borger skal fortsat kunne henvende sig direkte til ministrene via væk-med-bøvlet-brevkasser med ideer til en mere ubureaukratisk offentlig sektor. Borgernes bidrag er bl.a. blevet udmøntet i væk-med-bøvlet planen, der indeholder en række initiativer til at skabe et bedre møde mellem borgerne og det offentlige:

- Borgerne skal ikke længere møde frem, når de skal bruge en attest. Den kan de blot printe fra nettet.
- Folkepensionister, som tjener under 10.000 kr. om året ved at hjælpe til hos travle familier, skal ikke beskattes.
- Unge under 16 år skal ikke have besvær med at betale skat, blot fordi de hjælper lidt til med børnepasning og hundeluftning hos naboer og familie.
- Boligejere slipper for at anmelde småbyggeri under 35 m².

Desuden skal kommunerne fortsat have ret til at udfordre statslige krav og regler, som står i vejen for god offentlig service. Derfor er kommuner og regioners udfordringsret forlænget til 2013. Via udfordringsretten gennemfører halvdelen af landets kommuner i øjeblikket forsøg, hvor fx folkeskolelærerne er fritaget for en række krav og papirarbejde forbundet med elevplaner. Der er siden lanceringen af udfordringsretten i 2008 indkommet 701 ansøgninger, heraf har kun 228 resulteret i afslag.

Med frikommuneforsøget får ni kommuner samtidig mulighed for at gå endnu videre og afprøve helt nye måder at levere offentlig service på – med store frihedsgrader og betydelig mindre regulering på alle de kommunale serviceområder.

Regelforenkling udgør således et nøgleområde i forhold til at frigøre 5 mia. kr. i kommunerne til borgernær service i perioden 2009 til 2013. Med den såkaldte gensidighedsaftale har regeringen og KL forpligtiget hinanden til hver at frigøre 2½ mia. kr. i perioden 2009-2013. Regeringen vil fortsætte dialogen med kommuner og regioner om, hvordan deres egen afbureaukratiseringsindsats bidrager til mere borgernær service.

Kommende tiltag vedrørende afbureaukratisering

Mere tid til kerneopgaverne. Offentlige medarbejdere og ledere skal ikke bruge deres tid på unødigt administration og dokumentation. De skal i stedet bruge tiden på børnene i børnehaven, eleverne i folkeskolen og de ældre i plejeboliger. Regelforenklingsarbejdet vil derfor fortsætte med uændret styrke på bl.a. folkeskole-, social- og beskæftigelsesområdet. Samtidig skal de offentlige overenskomster yderligere forenkles, så medarbejdere og ledere kan tilrettelægge arbejdet mest effektivt. Herved bliver der frigjort ressourcer til den borgernære service.

En borgervendt offentlig sektor. Borgerne skal opleve en smidig kontakt med det offentlige. Det kan fx ske gennem færre krav til fremmøde og dokumentation eller indførslen af bagatelgrænser for anmeldelse og indberetning. Regeringen vil derfor fortsat bede borgerne pege på bøvlede krav i mødet med det offentlige. Ved at afskaffe bøvlet for borgerne, bliver det lettere at være dansker.

Forsøg med frikommuner og styrkelse af udfordringsretten. Ni kommuner er blevet udpeget som frikommuner. Kommunerne skal afprøve nye måder at tilrettelægge den offentlige service. Frikommunerne får øget frihed indenfor - eller bliver helt fritaget for - en lang række regler. Frikommuneforsøget skal give inspiration til den statslige regulering af alle 98 kommuner. De kommuner, som ikke er med i frikommuneforsøget, skal også have mulighed for at vise, hvad frit kommunalt selvstyre kan udrette. Gennem udfordringsretten kan de få frihed til at afprøve helt nye og mere effektive måder at tilrettelægge arbejdet på.

Øget kontrol med multinationale selskabers skatter

Skatteyderne skal opleve, at skattesystemet virker retfærdigt, og at alle bidrager til at finansiere de offentlige udgifter. Det gælder både borgere og virksomheder.

Virksomhederne bidrager ikke kun til at finansiere de offentlige udgifter gennem skattebetalingen. De bidrager også til samfundsøkonomien gennem investeringer og arbejdspladser. Det gælder også multinationale selskaber, der har aktiviteter i Danmark. Disse multinationale selskaber yder derfor både direkte og indirekte væsentlige bidrag til dansk økonomi.

Der er løbende gennemført stramninger i reglerne for at gøre selskabsskattesystemet robust mod skattetænkning. Indførelse af kildeskat på renter af koncernintern gæld (2004), kravene til dokumentation af koncerninterne transaktioner er skærpet (2005), sambeskatningsreglerne er strammet væsentligt i forhold til tidligere (2005), der er indført loft over rentefradragsmuligheder i selskaber med store renteudgifter (2007), og de skattemæssige afskrivninger svarer nu bedre til de driftsøkonomiske afskrivninger af maskiner og bygninger mv. (2007).

Der er også tilført ekstra ressourcer til ligningsindsatsen. Der er således midlertidigt tilført 50 årsværk ekstra til opgaven som led i finanslovsaftalen for 2011. Herudover er der permanent tilført 20 ekstra årsværk til transfer pricing-opgaven (fra 80 til 100 årsværk). Der foretages i øjeblikket en ligningsmæssig gennemgang af multinationale selskaber og andre store selskaber med lav eller ingen skattepligtig indkomst.

Den styrkede indsats og de løbende tilpasninger af skattereglerne har bidraget væsentligt til at øge selskabsskattegrundlaget. Selskabsskatteprovenuet er således vokset, selvom selskabsskattesatsen løbende er blevet sat ned.

Der er i forlængelse heraf enighed om at gennemføre en række yderligere initiativer særligt rettet mod multinationale selskaber m.fl. Der er tale om initiativer til styrkelse af opkrævningen og øget dokumentation og kontrol.

Initiativer særligt rettet mod multinationale selskaber

Krav om særlige revisorpåtegninger i forhold til underskudsselskaber. Der er selskaber, som påkalder sig særlig opmærksomhed på baggrund af en risikovurdering. Fx selskaber, som over en vedvarende årrække har haft underskud eller selskaber, der har transaktioner med lavskattelande. Over for disse selskaber indføres krav om særlig revisorpåtegning.

Bøder for mangelfuld transfer pricing dokumentation. Bødestørrelsen er i dag fastlagt til to gange de sparede omkostninger ved ikke at opfylde dokumentationskravet med et tillæg på 10 pct. af den forhøjede indkomst. De gældende regler har imidlertid vist sig vanskeligt anvendelige, hvorfor de reelt ikke har været brugt. Derfor indføres i stedet en fast bødestørrelse på 250.000 kr. (grundbeløb) med tillæg på 10 pct. af den forhøjede indkomst. Når en overtrædelse af transfer pricing-reglerne er begået som led i en systematisk overtrædelse af skattelovgivningen, og når selskabets økonomiske fordel (dvs. den sparede skat) af overtrædelsen er stor i forhold til omsætningen, vil den normale bødestraf fremover kunne forhøjes med op til 50 pct.

Afregningsreglerne (henstand og sikkerhedsstillelse): I nogle tilfælde vinder staten skattesager ved domstolene, men får alligevel ikke skatten pga. manglende sikkerhedsstillelse fra modpartens side. Skatteministeriet vil gennemgå de eksisterende regler om henstand og sikkerhedsstillelse i forbindelse med klage til Landsskatteretten eller domstolene nøje for at sikre, at reglerne virker efter hensigten.

Hæftelse for selskabsskatter/kildeskatter i sambeskatningsforhold: Undertiden taber staten indtægter, fordi sambeskattede selskaber går konkurs – også selvom der i koncernforbundne selskaber er tilstrækkelige værdier til, at skatten kan betales. Det er ikke fair. Derfor indføres solidarisk hæftelse for selskabsskatter i sambeskattede selskaber, og der indføres også solidarisk hæftelse for kildeskatter på renter, royalties og udbytter. Det vil sikre, at koncernforbundne (sambeskattede) danske selskaber hæfter for selskabsskat og kildeskat på renter, royalties og udbytter, og det vil mindske risikoen for, at pålignet selskabsskat/kildeskat ikke betales som følge af, at selskabet går konkurs.

Initiativerne kan på sigt øge skattegrundlagets robusthed og sikre mod utilsigtede tab af skattebetaling. Der er betydelig usikkerhed om størrelsen af det mulige provenu. I takt med tilvejebringelsen af et eventuelt provenu kan midlerne bruges til andre initiativer.

Bilag 1. Flere ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i beskæftigelse

Aftaleparterne er enige om at iværksætte en række konkrete initiativer, der skal understøtte målsætningen om, at beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere øges med 10 pct.-point fra 2010 til 2020.

Flere indvandrere og efterkommere ud på virksomhederne

Erfaringsmæssigt er beskæftigelse den hurtigste vej til integration. Et arbejde giver mulighed for at forsørge sig selv og sin familie, skabe et dansk netværk og tilegne sig den danske kultur.

Flere indvandrere og efterkommere skal væk fra offentlig forsørgelse og ud på virksomhederne i ordinære job eller støttet beskæftigelse. Jobcentrenes muligheder for en virksomhedsrettet indsats skal styrkes. Desuden skal der indgås flere forpligtende partnerskaber mellem kommuner og virksomheder om virksomhedsrettede tilbud målrettet indvandrere og efterkommere samt etableres flere netværk mellem ledige og virksomheder.

Introduktionsjob for personer på starthjælp og introduktionsydelse. Modtagere af start-hjælp og introduktionsydelse skal fremover have ret til et tilbud om virksomhedspraktik, hvis de henvender sig til jobcentret med et ønske herom med mindre jobcenteret vurderer, at tilbuddet ikke vil fremme muligheden for job. Der afsættes 1 mio. kr. i 2012 og 2 mio. kr. årligt fra 2013 og frem.

Privat løntilskud efter 1. ledighedsdag til indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande. Der indføres en særlig ordning for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, hvor tilbud om privat ansættelse med løntilskud kan gives allerede fra 1. ledighedsdag frem for efter 6 måneders forudgående ledighed som i dag. Det forventes at medføre offentlige mindreudgifter for 7 mio. kr. i 2012 og 16 mio. kr. årligt fra 2013 og frem.

Partnerskaber med virksomheder. Der afsættes en pulje på i alt 20 mio. kr. i 2012-2015, som skal fremme forpligtende partnerskaber mellem kommuner og virksomheder om arbejdsforløb med oplæring og uddannelse målrettet ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Ansøgning og oplæg til projekterne kan komme fra både virksomheder og kommuner. Aftaleparterne vil følge ordningens udvikling og efterspørgslen herefter.

Videreførelse af jobekspressen. Der afsættes i alt 0,8 mio. kr. årligt i 2012-2015 til, at der i regi af VirksomhedsForum for Socialt Ansvar (VFSA) kan skabes uformel kontakt og dialog mellem virksomheder og ledige med anden etnisk baggrund end dansk.

Flere integrations- og oplæringsstillinger. Der afsættes 10 mio. kr. i 2012 til en pulje, hvorfra der kan ydes tilskud til oplæring af medarbejdere, der ansættes i integrations- og oplæringsstillinger inden for det offentlige område. Herudover igangsættes en kampagne, der skal synliggøre muligheden for at ansætte personer med ikke-vestlig etnisk baggrund i integrations- og oplæringsstillinger.

Styrkelse af kommunernes opsøgende indsats over for selvforsørgede. Der afsættes yderligere 20 mio. kr. i 2012 til en opsøgende indsats over for ægtefælle-forsørgede med henblik på at få flere i ordinær beskæftigelse, virksomhedspraktik eller job med løntilskud. Kommunerne kan desuden anvende "Partnerskaber med virksomheder", når de skal hjælpe selvforsørgede i ordinær beskæftigelse.

Mere fleksibel og virksomhedsrettet danskundervisning. Muligheden for danskundervisning af indvandrere i den nuværende lovgivning kan udnyttes bedre. Der igangsættes derfor en opsøgende informationskampagne overfor kommuner og virksomheder om mulighederne for at tilrettelægge en fleksibel og virksomhedsrettet danskundervisning i umiddelbar tilknytning til virksomhederne.

Forstærket indsats for langvarige modtagere af offentlig forsørgelse

Mange indvandrere står uden for det danske arbejdsmarked og modtager langvarig offentlig forsørgelse. Det øger risikoen for marginalisering, opbygning af parallelsamfund og sort arbejde. Indsatsen for at hjælpe indvandrere og efterkommere ud af langvarig offentlig forsørgelse og forebygge permanent udstødelse fra arbejdsmarkedet skal styrkes.

Best practice til afdækning af sygdomme og fastholdelse på arbejdsmarkedet. Der afsættes 5 mio. kr. årligt i 2012 og 2013 til indgåelse af partnerskaber mellem staten og kommunerne om en styrket indsats for at opkvalificere og fastholde borgere med ikke-vestlig baggrund, psykiske lidelser eller helbredsmæssige problemer på arbejdsmarkedet. Hensigten er at forebygge overgang til førtidspension.

Ny indsats for unge

Unge mænd med ikke-vestlig baggrund tager ikke en kompetencegivende uddannelse i samme omfang som etniske danske mænd og risikerer dermed at blive en sårbar gruppe på arbejdsmarkedet.

Blandt de 16-24-årige mænd er 26 pct. af indvandrerne og 17 pct. af efterkommerne fra ikke-vestlige lande hverken i beskæftigelse eller uddannelse pr. 1. januar 2009 mod 11 pct. af de etniske danske mænd i samme aldersgruppe. Det øger risikoen for varig offentlig forsørgelse og i værste fald en kriminel livsbane.

Mindskelse af frafald fra erhvervsuddannelser. Der afsættes 5 mio. kr. årligt i 2012-2015 til en fortsættelse af Fastholdelseskarakavanen, som siden 2008 har haft succes med at fastholde unge med ikke-vestlige baggrund på erhvervsskoler.

Videreførelse af projekt 'high:five'. Der afsættes 10 mio. kr. årligt i 2012-2014 til en videreførelse af projekt 'high:five', som Virksomhedsforum for Socialt Ansvar står bag, og som hjælper kriminelle og kriminalitetstruede unge i job og uddannelse fortrinsvis gennem virksomhedspraktik.

Mentorordning på efterskoler "På rette spor". Der afsættes 5 mio. kr. årligt i 2012-2015 til et forsøg med en mentorordning for udsatte unge på efterskoler i overgangen fra efterskole til uddannelse mv. Målgruppen for mentorordningen er udsatte unge, herunder tosprogede unge, der optages på efterskole.

Konsekvent sanktionering

Ledige skal stå til rådighed på arbejdsmarkedet for at modtage dagpenge og kontanthjælp. Samtidig skal alle dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere stå til rådighed for og medvirke i aktive beskæftigelsestilbud.

Omkring 8.400 kontanthjælpsmodtagere og 300 starthjælpsmodtagere modtager årligt en sanktion på grund af afvisning af et aktivt tilbud uden nogen rimelig grund.

Skærpet sanktion ved afvisning af aktive tilbud. Personer på starthjælp, der afviser et tilbud uden rimelig grund, får fremover udskudt retten til kontanthjælp et halvt år. Personer, der allerede er på kontanthjælp (dog undtaget ikke-arbejdsmarkedssparate – dvs. match 3), får nedsat ydelsen til starthjælpsatsen i et halvt år. Det forventes at medføre offentlige mindredgifter for 88 mio. kr. årligt.

Øget økonomisk tilskyndelse af kommuner til en effektiv indsats

Kommunerne har i dag en betydelig økonomisk tilskyndelse til at hjælpe overførselsmodtagere til at finde beskæftigelse. Øget overgang til beskæftigelse betyder færre kommunale udgifter til forsørgelse, øget skatteindtægt og flere ressourcer til borgernær service.

Tilskyndelsen til en virksomhedsrettet aktiveringsindsats, der erfaringsmæssigt er den mest effektive, er styrket med omlægningen af den statslige refusion for kommunernes udgifter til dagpenge, kontant- og starthjælp, revalidering, sygedagpenge og ledighedsydelse.

Kommunernes økonomiske tilskyndelse til at få nyankomne udlændinge på introduktionsydelse i beskæftigelse skal forbedres. Samtidig skal kommuner, der gør en særlig indsats for at få indvandrere og efterkommere i beskæftigelse, belønnes.

Ændring af refusionsmodel for kommunerne. Der igangsættes et arbejde om mulige ændringer af refusionsmodellen for de kommunale udgifter til introduktionsprogrammet med henblik på at styrke kommunernes økonomiske tilskyndelse til at få nyankomne udlændinge hurtigt i beskæftigelse.

Belønning af kommuner med en effektiv integrationsindsats. Der fordeles i dag næsten 3,5 mia. kr. til kommunerne afhængig af antallet af indvandrere og efterkommere. For at styrke kommunernes tilskyndelse til at få indvandrere og efterkommere i arbejde differentieres tilskuddet yderligere efter et pejlemærke for integrationsindsatsen.

Alle ledige skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, være aktivt jobsøgende og deltage fuldt ud i samtaler, kurser og forløb som led i den aktive beskæftigelsesindsats i de kommunale jobcentre. Aftaleparterne indskærper overfor kommunerne, at de har ansvaret for at sikre, at dette også gælder ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

Permanent toldkontrol i
Danmark
(styrket grænsekontrol)

Permanent toldkontrol i Danmark (styrket grænsekontrol)

Der har i de seneste år været en markant stigning i den grænseoverskridende kriminalitet i Danmark.

Det gælder ikke mindst berigelseskriminalitet begået af udenlandske bander, ind- og udsmugling af narkotika, våben, personer og større pengebeløb samt unddragelse af dansk skat ved brug af udenlandsk arbejdskraft.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om, at der skal bremses op for denne udvikling, og at det skal ske ved en kraftig oprustning og en permanent og synlig kontrol ved de danske grænseovergange.

Det skal bl.a. sikres ved betydelige investeringer i nye kontrolanlæg, markant flere toldere, omfattende videoovervågning af biler, der krydser de danske grænser, samt hurtig bistand fra politiet, hvis toldere opdager kriminalitet.

Den styrkede kontrol skal finde sted ved alle Danmarks grænseovergange. Det betyder permanent tilstedeværelse ved den landfaste dansk-tyske grænse, Øresundsforbindelsen, danske færge- og lufthavne samt de danske farvande, *jf. nedenfor*.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om at afsætte en ramme på op til 150 mio. kr. til investeringer i nye synlige kontrolanlæg og nyt it-udstyr mv. samt en ramme på op til 35 mio. kr. i 2011 stigende til op til 119 mio. kr. i 2015 til flere toldere og en styrket politiindsats mv. Der forventes samtidig afledte indtægter som følge af den styrkede indsats.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller vil løbende følge op på implementeringen af den styrkede kontrolindsats med særlig fokus på fremdriften i og effekten af de enkelte initiativer.

Den styrkede indsats vil bidrage væsentligt til at afsløre og dæmme op for ulovligheder ved de danske grænser, *jf. boks 1 nedenfor*.

Boks 1

Gevinster ved permanent toldkontrol i Danmark (styrket grænsekontrol)

Konkret forventes en styrket indsats ved de danske grænser at have gevinster på følgende områder:

- Indsmugling af narkotika, dopingmidler mv.
- Indsmugling af våben, sprængstoffer mv.
- Indsmugling af punktafgiftspligtige varer til salg i danske butikker, restaurationer mv.
- Indsmugling af punktafgiftspligtige varer til privat brug i større mængder end tilladt
- Anden indsmugling af varer mv. til salg eller brug i Danmark fx fødevarer, sprøjtemidler, planter, dyr mv.
- Ind- og udsmugling af penge
- Socialt bedrageri
- Ulovlig anvendelse af udenlandsk indregistrerede biler i Danmark
- Ulovlig anvendelse af biler på gule plader og firmabiler
- Menneskesmugling
- Vignetkontrol af lastbiler
- Forsøg på at undgå at betale busmoms ved kørsel i Danmark med udenlandske busser
- Udenlandske virksomheder og arbejdstagere, der ikke er korrekt registreret i forhold til myndighederne

Det skal undersøges, om der er internationale erfaringer – herunder norske - med toldkontrol, der kan forbedre kontrollen i Danmark.

Styrket grænsekontrol ved den landfaste dansk-tyske grænse

Kontrollen ved den landfaste dansk-tyske grænse styrkes ved at etablere nye synlige kontrolanlæg ved motorvejen (Frøslev) og ved de mellemstore landeveje (Padborg, Kruså og Sæd), *jf. vedlagte illustrationer*.

Kontrolanlæggene bemannes med toldere, der har adgang til nyt it-udstyr, der kan scanne personer og køretøjer ved indrejse fra Tyskland til Danmark. Det gør det muligt at opdage fx smugling af narkotika, våben og personer over den dansk-tyske grænse.

Samtidig intensiveres kontrollen ved de mindre grænseovergange (fx Vilmkjær, Sofiedal og Bøgehus). Det sikres gennem mobile kontrolteams, der foretager en synlig og målrettet toldkontrol mv. af de rejsende.

Kontrollen styrkes også i tog, der krydser den landfaste dansk-tyske grænse, herunder internationale tog til Danmark. Kontrollen vil fokusere på bl.a. smugling af narkotika, våben og penge. Det sikres gennem mobile kontrolteams.

Parallelt med den intensiverede toldkontrol styrkes også politiets indsats. Således vil toldere, der opdager grænseoverskridende kriminalitet, hurtigt og effektivt kunne få assistance fra politiet. Politiets indsats skal ses i sammenhæng med en generel styrkelse af politiets indsats i forhold til organiserede tyvebander og hælnetværk, som politiet kan forfølge og stoppe ved både indrejse til og udrejse fra Danmark.

Ved motorvejen etableres også videoovervågning, der gør det muligt for politiet at spore køretøjer, der fx er meldt stjålet eller på anden vis er relateret til indsmugling af narkotika, våben og personer. Endvidere etableres mobil videoovervågning ved de mellemstore landeveje og

de mindre grænseovergange med henblik på en fremadrettet indsats for at dæmme op for ulovlig grænsetrafik på strategisk udvalgte steder.

Den intensiverede og permanente toldkontrol vil betyde, at tolderne ved den dansk-tyske grænse målrettet kan undersøge mistænkelige personer, der rejser til og fra Danmark.

Den samlede indsats ved den landfaste dansk-tyske grænse er uddybet i *boks 2 nedenfor*.

Boks 2

Styrket grænsekontrol ved den landfaste dansk-tyske grænse

- Nyt kontrolanlæg ved motorvejen (Frøslev), hvor hastigheden på den indgående trafik fra Tyskland til Danmark sænkes, og hvor trafikken fordeles på 6 vejbaner med tilhørende kontrolposter. I tilknytning hertil opføres et nyt kontrolareal samt en ny toldbygning, der muliggør døgnbemanding af kontrolanlægget.
- Nye kontrolanlæg ved de mellemstore landeveje (Padborg, Kruså og Sæd), hvor hastigheden på den indgående trafik fra Tyskland til Danmark sænkes. I tilknytning hertil opføres kontrolarealer og -poster, der muliggør en synlig tilstedeværelse og fokuseret kontrol ved kontrolanlæggene.
- Nyt scanningsudstyr til toldere, herunder nye røntgenscannere samt øvrigt udstyr til brug for scanning af personer og køretøjer, der rejser fra Tyskland til Danmark.
- Nyt videoovervågningsystem ved motorvejen (Frøslev), der via opslag i politiets database muliggør sporing af køretøjer, der er meldt stjålet eller i øvrigt kan relateres til kriminalitet.
- Nyt mobilt videoovervågningsudstyr ved de mellemstore landeveje og de mindre grænseovergange mellem Danmark og Tyskland med henblik på en fremadrettet indsats for at dæmme op for ulovlig grænsetrafik på strategisk udvalgte steder.
- Mobile kontrolteams, der sikrer en styrket toldkontrol ved de mindre grænseovergange (fx Vilmkjær, Sofiedal og Bøgehus) og af togtrafikken fra Tyskland til Danmark.
- Styrket politiindsats til at understøtte den øgede toldkontrol.

Styrket grænsekontrol ved Øresundsforbindelsen

Kontrollen ved Øresundsforbindelsen styrkes gennem en intensiveret indsats af den danske toldkontrol på den svenske side af Øresundsforbindelsen (Lernacken), herunder et styrket samarbejdet med de svenske toldmyndigheder. En sådan indsats vil skulle aftales med de svenske myndigheder.

De danske toldere vil få adgang til nyt it-udstyr, der kan scanne personer og biler ved indrejse fra Sverige til Danmark. Det gør det muligt at opdage fx smugling af narkotika, våben og personer over grænsen.

Kontrollen styrkes også i Øresundstogene. Kontrollen vil fokusere på bl.a. smugling af narkotika, våben og penge. Det sikres gennem mobile kontrolteams.

Parallelt med den intensiverede toldkontrol styrkes politiets indsats også. Således vil toldere, der opdager grænseoverskridende kriminalitet, hurtigt og effektivt kunne få assistance fra politiet.

Den samlede indsats ved Øresundsforbindelsen er uddybet i *boks 3 nedenfor*.

Boks 3

Styrket grænsekontrol ved Øresundsforbindelsen

- Styrket dansk toldkontrol af den indgående trafik via Øresundsbroen gennem en intensiveret indsats af den danske kontrol på den svenske side af Øresundsforbindelsen (Lernacken), herunder et styrket samarbejde med de svenske toldmyndigheder.
- Nyt scanningsudstyr til tolderne, herunder nye røntgenscannere samt øvrigt udstyr til brug for scanning af personer og køretøjer, der rejser til Danmark via Øresundsforbindelsen.
- Styrket politiindsats til at understøtte den øgede toldkontrol.

Styrket grænsekontrol ved danske færge- og lufthavne samt dansk farvand

Kontrollen ved de danske færgehavne styrkes ved at genetablere synlige kontrolbygninger ved havnene i Rødby, Gedser og Helsingør. Kontrolbygningerne bemannes med kontrolteams, der bakkes op af politiet, hvis tolderne opdager grænseoverskridende kriminalitet.

Herudover intensiveres kontrollen på færgehavnen i Rønne med henblik på en styrket kontrol af færgeruterne fra Rønne til henholdsvis Ystad i Sverige og Sassnitz i Tyskland.

SKAT har gode erfaringer med anvendelse af en mobil scanner, som kan scanne containere, som føres over grænsen, for bl.a. narkotika. I efteråret 2011 anskaffes yderligere en scanner som supplement til den eksisterende. Med erhvervelsen af den ekstra containerscanner stationeres fast en containerscanner i Århus Havn, hvorved scanningskapaciteten på havnen øges betydeligt.

Parallelt hermed intensiveres den stærke og fokuserede kontrol af udlandstrafikken i de danske lufthavne bl.a. gennem et tæt samarbejde mellem SKAT, udenlandske toldmyndigheder og politiet.

Den systematiske og målrettede toldkontrol af skibe i danske farvande styrkes også med stor bistand fra Søværnet og Marinehjemmevernet, herunder bl.a. "her og nu assistance" og patruljesejlads.

Den samlede indsats ved danske færge- og lufthavne samt i dansk farvand er uddybet i *boks 4 nedenfor*.

Boks 4

Styrket grænsekontrol ved de danske færge- og lufthavne samt dansk farvand

- Genetablering af kontrolbygningerne ved havnene i Rødby, Gedser og Helsingør, der muliggør en fokuseret tilstedeværelse og kontrol.
- Mobile kontrolteams, der sikrer en styrket toldkontrol af de øvrige danske færgehavne.
- Styrket politiindsats til at understøtte den øgede toldkontrol.
- Styrket kontrol af udlandstrafikken i de danske lufthavne, bl.a. gennem et tæt samarbejde mellem SKAT, udenlandske toldmyndigheder og politiet.
- Styrket kontrol af skibe i de danske farvande bl.a. med bistand fra Søværnet og Marinehjemmeværnet.

Ændring af Schengen-reglerne

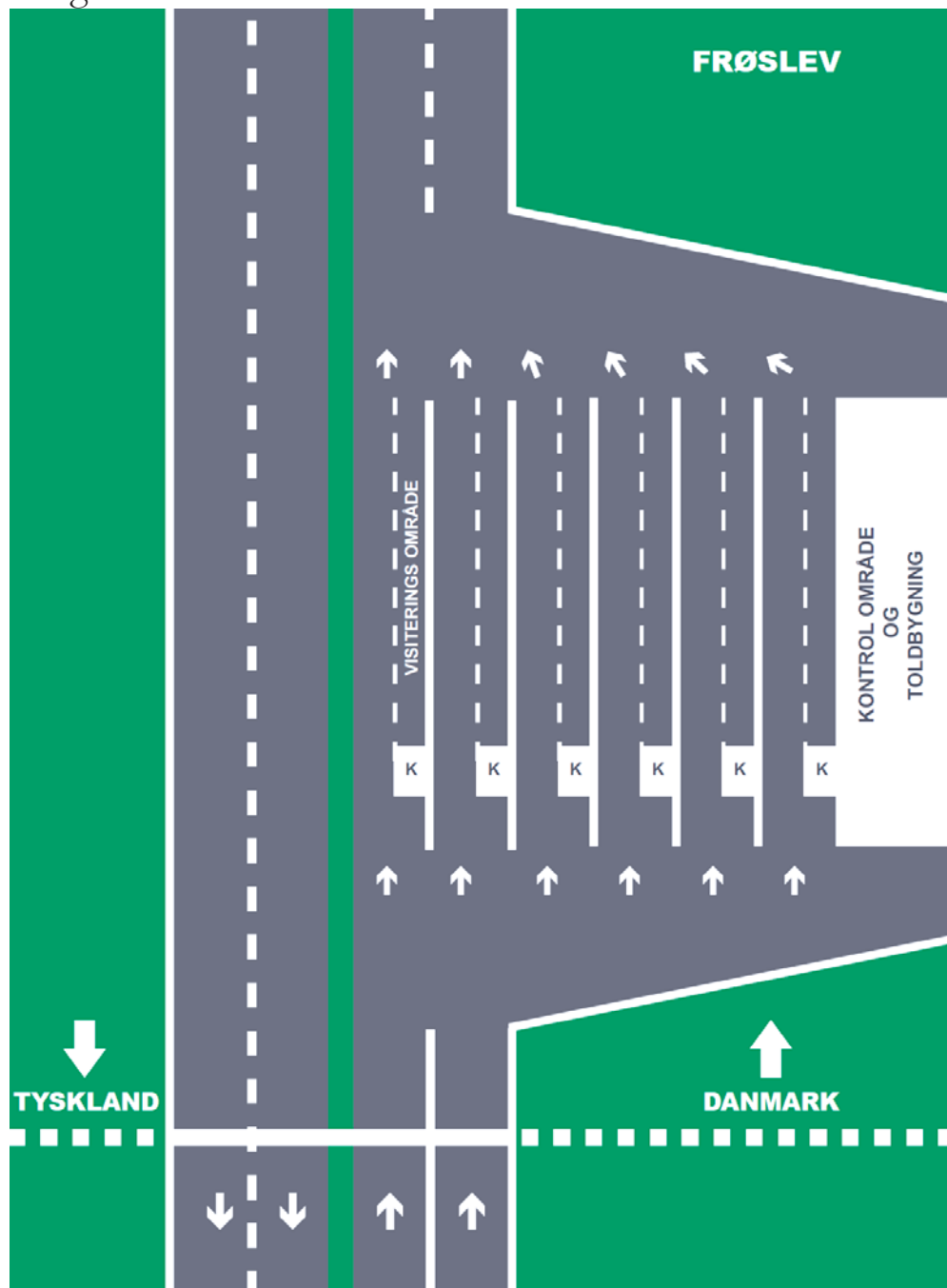
Den ovenfor beskrevne indsats i forhold til at styrke grænsekontrollen i Danmark vil kunne gennemføres inden for rammerne af det nuværende Schengen-samarbejde.

Medlemsstaterne har i dag mulighed for undtagelsesvist at genindføre grænsekontrollen ved de indre grænser i en begrænset periode, såfremt der foreligger en alvorlig trussel mod den offentlige orden eller den indre sikkerhed.

Som følge af situationen i Nordafrika og ulovlig indvandring til EU har Frankrig og Italien foreslået, at de gældende Schengen-regler vedrørende indførelse af midlertidig grænsekontrol ændres til også at omfatte tilfælde, hvor gennemførelse af grænsekontrollen på de ydre grænser til EU er særdeles vanskelig.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller deler den bekymring, som er rejst af Frankrig og Italien. Regeringen vil derfor arbejde for en ændring af Schengen-regelsættet, således at der fremover også kan genindføres midlertidig grænsekontrol ved de indre grænser ved en massiv tilstrømning af migranter til medlemslandene, og hvis et Schengen-land ikke overholder sine forpligtelser til at udføre kontrol ved EU's ydre grænser.

Bilag 1.

BoligJobplan

- Fradrag for hjælp og istandsættelse i hjemmet

BoligJobplan

- Fradrag for hjælp og istandsættelse i hjemmet

Danmark har en veludbygget offentlig sektor med et højt niveau for den offentlige service og de offentlige indkomstoverførsler. Det er en forudsætning for den danske velfærdsmodel, at beskæftigelsen er høj, fordi det skaber de skatteindtægter, der skal til for at finansiere velfærden.

Med et højt skattetryk følger også sort arbejde. Flere end hver anden dansker har fået udført sort arbejde inden for det seneste år. Og hver fjerde dansker er villig til at købe sort arbejde, selvom de ikke har gjort det inden for det seneste år. Der er samtidig meget lille accept i befolkningen af omfattende og organiseret sort arbejde, hvor virksomheder er indblandet.

Sort arbejde er oftest serviceydelser, der knytter sig til boligen. Hver femte dansker har fået udført bygge- eller anlægsarbejde, og hver tiende har købt rengøring eller vinduespuddning sort.

Samtidig oplever mange familier – og især børnefamilier – et stort tidspres i hverdagen. Det er en udfordring for en familie at få hverdagen til at gå op, når arbejdet skal passes, børn hentes og bringes, og maden laves. Arbejdstider, åbningstider og sengetider sætter grænser for familiens mulighed for at indrette sin hverdag.

Oven i arbejdsdagen bruger en familie med små børn tilsammen over ni timer dagligt til huslige gøremål. Og der er ingen tvivl om, at mængden af husarbejde er med til at sætte pres på hverdagen. Jo mere husarbejde, der skal laves, desto mere stressende bliver hverdagen.

Køb af serviceydelser i hjemmet ligger i direkte og meget tæt konkurrence med gør-det-selv arbejde. Men gør-det-selv arbejde kan være en dårlig løsning. Lægen eller folkeskolelæreren, som vælger selv at efterisolere boligen eller isætte lavenergiruder, fordi det er dyrt at få fagfolk til det, vil typisk bruge længere tid til at udføre arbejdet og i en dårligere kvalitet, end fagfolk er i stand til. Samtidig vil lægen og folkeskolelæreren ikke kunne behandle de syge og undervise børnene i den tid, der bruges på gør-det-selv arbejdet. Det giver en dårligere arbejdsdeling i samfundet og lavere produktivitet.

Mange boliger kan have godt af mere vedligehold. Ikke mindst i lyset af, at der som led i regeringens klimastrategi i de kommende årtier skal ske en markant reduktion i husholdningernes energiforbrug. En af de væsentligste kilder til øget energieffektivitet er energirenoveringer af boligmassen.

Kortuddannede er den gruppe på arbejdsmarkedet, der har vanskeligst ved at finde jobs. Og i de kommende år vil globaliseringen og den teknologiske udvikling få efterspørgslen efter

kortuddannet arbejdskraft til at falde yderligere. Øget efterspørgsel efter serviceydelser vil være med til at styrke beskæftigelsen i serviceerhvervene. Det kan navnlig være til gavn for ledige og langtidsledige, som forholdsvis oftere rekrutteres til nystartede servicevirksomheder end til etablerede virksomheder.

Der er derfor gode argumenter for og et stort potentiale i at gøre det billigere for danskerne at få udført serviceydelser i hjemmet – både ude og inde. Det kan få færre til at vælge det sorte arbejde og gør-det-selv løsninger, når de skal have udført opgaver i hjemmet. Og det vil lette mange familiers travle hverdag. Endelig kan det skabe plads på arbejdsmarkedet til grupper, der har svært ved at få jobs.

Regeringen (Venstre og Konservative), Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er derfor enige om som forsøg at indføre en BoligJobordning med fradrag i skatten for lønudgifter til hjælp og istandsættelse i hjemmet. Forsøget løber fra den 1. juni 2011 til og med 2013. Ordningen er på linje med tilsvarende ordninger i fx Sverige og Finland.

BoligJobordningen giver husholdningerne bedre muligheder for at betale sig fra tidskrævende dagligdagsopgaver som f.eks. rengøring, vinduespuddning, børnepasning og havearbejde. Samtidig tilgodeser BoligJobordningen behovet for bedre boliger og mere energieffektive boliger, idet der også gives fradrag for lønudgifter til reparationer og udvendig vedligehold, som fx udskiftning af vinduer, tag, isoleringsarbejde mv.

Samlet set vil BoligJobordningen skabe vækst i beskæftigelsen og være en effektiv måde at konvertere sort arbejde til hvidt, og den kan dermed gøre op med et område, hvor omfanget af sort arbejde er betydeligt, og hvor SKAT har vanskeligt ved at gennemføre effektive kontroller.

Fakta om BoligJobplan

- Forsøg med skattefradrag for lønudgifter til serviceydelser i hjemmet
- Skattefradraget udformes som et ligningsmæssigt fradrag
- Svarer til et tilskud på ca. $\frac{1}{3}$ af lønudgiften i en gennemsnitskommune
- Skattefradraget gælder serviceydelser både inde og ude
- Fradraget for lønudgifter til serviceydelser i hjemmet gives til personer fyldt 18 år og kan maksimalt udgøre 15.000 kr. årligt pr. person
- Ordningen løber som forsøg fra den 1. juni 2011 til og med 2013
- Ordningen får en enkel administrativ løsning, som ikke er mere besværlig end internethandel

Frdraget i forsøgsordningen udformes som et ligningsmæssigt fradrag. Det svarer til, at ydes et tilskud på godt $\frac{1}{3}$ af lønudgiften i en gennemsnitskommune. Der indføres et loft over det samlede mulige tilskud svarende til, at en husstand bestående af et ægtepar eller af to ugifte voksne maksimalt kan få fradrag for lønudgifter til serviceydelser i hjemmet på 30.000 kr. årligt. Er der hjemmeboende børn over 18 år i husstanden, kan det samlede fradrag, der kan anvendes til lønudgifter til serviceydelser i hjemmet, blive større. Fradraget knytter sig til,

at personerne har folkeregisteradresse i boligen, hvor ydelsen leveres/udføres, og fradraget gælder for personer i såvel ejerboliger som lejeboliger.

Eksempelvis svarer 30.000 kr. til et fradrag på ca. 600 kr. om ugen eller groft omregnet til fx ca. 2½ times rengøring ved en timepris på 250 kr. "Tilskudsværdien" bliver så ca. 80 kr. pr. arbejdstime.

Fradragsberettiget arbejde omfatter arbejdslønnen i forbindelse med både indvendig og udvendig vedligehold og reparation. Ved afgrænsningen af arbejde omfattet af BoligJobordningen tages udgangspunkt i tidligere lignende tilskudsordninger. Fradraget gives dermed for serviceydelser i hjemmet fx rengøring, vinduespudsning, børnepasning og havearbejde samt for reparation og udvendig vedligehold, *jf. bilag 1*.

For at serviceydelser i hjemmet kan blive omfattet af forsøgsordningen, skal arbejdet være udført af en virksomhed eller af personer, der er fyldt 18 år. For så vidt angår arbejde i forbindelse med udvendig og indvendig vedligeholdelse og reparation af boligen skal arbejdet være udført af en momsregistreret virksomhed.

Ordnningen indføres den 1. juni 2011 og fortsætter som en forsøgsordning indtil udgangen af 2013. Herefter skal parterne tage stilling til en eventuel videreførelse.

Parterne er endvidere enige om, at det er centralt for ordningens succes, at den konkrete udformning tilgodeser to overordnede hensyn. Dels skal ordningen være så enkel som mulig for brugerne, og dels skal ordningen sikres bedst muligt mod misbrug.

Derfor gøres fradraget betinget af, at der bruges et særligt betalingsmodul, der i én handling sikrer betalingen for ydelsen, fører fradraget på selvangivelsen hos køber og indberetter indtægten på årsopgørelsen hos den person, der udfører arbejdet.

Løsningen vil for køberen af de pågældende serviceydelser komme til at minde om en almindelig betalingsoverførsel/internethandel. Systemet sørger for resten. Løsningen sikrer:

- At betalingen opleves som enkel og sikker.
- At der sker indberetning af indkomsten.
- At der kun gives fradrag for den faktiske betaling.
- At fradraget kun gives, hvis den der udfører arbejdet har et CPR- eller CVR-nr.

Den administrative løsning sikrer, at ordningen bliver meget enkel for borgeren at anvende. Den kræver ikke forhåndsgodkendelser, indsendelse af dokumentation eller andet administrativt bøv! for borgeren eller de involverede virksomheder.

Den administrative løsning

Administrativt udformes ordningen på en sådan måde, at hverken køber eller sælger af serviceydelserne skal oprettes eller registreres i forhold til ordningen.

Ordningen består af et betalingsmodul, som køber skal benytte, når ydelserne betales. Betalingsmodulet lægges som en del af SKATs TastSelv-miljø, som køber på almindeligvis logger ind på med NemID eller TastSelv-kode. Herved sikres det, at køberen er entydigt identificeret.

I betalingsmodulet har køberen mulighed for at betale for serviceydelserne via en kortbetaling (dankort). Køberen indtaster de oplysninger, som er nødvendige for at identificere sælgeren, ydelsens art og ydelsens pris, samt den andel af ydelsen, som vedrører arbejds løn og dermed er fradragsberettiget. Hertil kommer almindelige kortoplysninger, der er nødvendige for at gennemføre betalingen.

Oplysningerne i betalingsmodulet vil efterfølgende blive anvendt til

- at summere betalingerne til et fradrag på køberens årsopgørelse for det år hvor ydelsen er betalt
- at summere betalingerne til en skattepligtig indkomst der automatisk vil fremgå af sælgerens årsopgørelse, hvis sælger er en person, der er omfattet af ordningen med automatisk årsopgørelse
- at samle betalingerne som kontroloplysninger til brug for SKAT, hvis sælger er en virksomhed eller en person, der ikke er omfattet af ordningen med automatisk årsopgørelse

Betalingsdelen udvikles så hurtigt som muligt. Indtil da skal betalingen foregå via bank, og "betalingsmodulet" vil alene registrere oplysninger om de betalte beløb, og overføre fradraget til køberen af ydelsen.

Det vurderes med en vis usikkerhed, at forsøgsordningen med skattefradrag for serviceydelser i hjemmet indebærer offentlige merudgifter på 900 mio. kr. i 2011 og 1¼ mia. kr. i 2012 og 2013, når der tages højde for de afledte virkninger på arbejdsudbud samt tilbageløb. Udgifterne til ordningen er fuldt finansieret i hele perioden den 1. juni 2011 til og med 2013, *jf. bilag 2.*

Det sikres, at ingen nuværende brugere af hjemmeserviceordningen oplever en forringelse.

Ikrafttrædelse

Frdraget søges iværksat med virkning fra den 1. juni 2011. Den administrative løsning indføres i to tempi. Inden udgangen af 2011 kan en tast-selv-løsning være klar, der sikrer fradraget hos køber og indberetningen hos den, der udfører arbejdet. Pr. 1. juli 2012 forventes den fulde løsning at være klar, dvs. hvor tast-selv-løsningen knyttes sammen med selve betalingen for ydelsen.

Bilag 1. Serviceydelser omfattet af forsøgsordningen

Hjemmeservice/husholdningsarbejde i hjemmet

Almindelig rengøring

- Vask og aftørring af flader i boligen
- Rengøring af toilet og bad
- Støvsugning, gulvvask og boning
- Opvask – i forbindelse med anden rengøring
- Rensning eller vask af tæpper, gardiner, persienner mv.

Vinduespudsning

- Indvendig
- Udvendig

Børnepasning i hjemmet

- Babysitning
- Hente og bringe børn til og fra daginstitution, skole, fritidsklub og fritidsaktivitet

Almindeligt havearbejde mv.

- Græsslåning
- Hækklipning
- Lugning
- Beskæring af buske og træer
- Snerydning

Vedligeholdelse og reparation af eksisterende helårsboliger

Boligens ydre rammer

- Reparation, renovering, isolering og udskiftning af tag, herunder tagrender og afløb
- Reparation eller udskiftning af ruder og vinduer og terrassedøre med glas
- Reparation eller udskiftning af yderdøre, terrassedøre mv.
- Reparation, maling og isolering af ydervægge
- Forbedringer af boligens tilgængelighed for handicappede
- Fornyelse eller etablering af dræn
- Radonsikring
- Installation af solfangere og solceller

Boligens indre rammer

- Reparation eller fornyelse af køkken og bad
- Gulvarbejder
- Brandsikring, herunder nettilsluttede røgalarmer
- Installation eller forbedring af ventilation
- Installation eller forbedring af afløbsinstallationer
- Reparation eller udskiftning af vandinstallationer
- Reparation eller fornyelse af elinstallationer
- Reparation eller udskiftning af olie- eller gasfyrskedler og varmeanlæg, installering eller udskiftning af varmestyringsanlæg
- Udskiftning eller reparation af fjernvarme units
- Installation af varmepumper, herunder jordvarmepumper
- Maler- og tapetserarbejder

Bilag 2. Udgifter og finansiering

Tabel 1

Udgifter og finansiering af forsøgsordning med skattefradrag for serviceydelser i hjemmet

Mio. kr. (2011-pl)	2011	2012	2013
Treårig forsøgsordning med fradrag for serviceydelser i hjemmet	900	1.750	1.750
Finansiering			
En mere effektiv beskæftigelsesindsats	-	500	500
Fokuseret administration i staten (5 pct. bevillingsreduktion)	-	450	900
Reduktion af fonde	-	300	450
6. fase af statens indkøb	-	100	100
Mindreudgifter til eksisterende hjemmeserviceordning	35	70	70
Mindreudgift til EU-bidrag	850	-	-
TB reserve	65	-	-
I alt	950	1.420	2.020

En mere effektiv beskæftigelsesindsats

Beskæftigelsesindsatsen effektiviseres og målrettes. Det lægges til grund, at udgifterne reduceres med 500 mio. kr. årligt i 2012 og 2013 inden for Beskæftigelsesministeriets område. De konkrete initiativer indbudgetteres på forslaget til finansloven for 2012.

Fokuseret administration i staten

Der er enighed om at gennemføre en reduktion af centraladministrationens omfattende udgifter til løn og øvrig drift på 5 pct. årligt svarende til knap 1 mia. kr. Effektiviseringen indføres med halv virkning (2½ pct.) i 2012 voksende til 5 pct. fuldt indfaset i 2013.

Der igangsættes effektiviseringer og et initiativ om fokuseret administration i staten, hvor de enkelte institutioner får til opgave at udarbejde handlingsplaner for effektivisering og prioritering af nuværende arbejdsopgaver. På baggrund af handlingsplanerne udarbejdes en samlet strategi for hvert ministerområde indeholdende mål og prioriteringer. Regeringen tager stilling til de konkrete strategier i efteråret 2011.

Reduktion af fonde og reserver

Der foretages en bevillingsreduktion af Forebyggelsesfonden og ABT-fonden med 150 mio. kr. i 2012 og 2013 samt en reduktion af reserven til videreførelse af globaliseringsindsatsen efter 2012 på 150 mio. kr. i 2013. Reduktionen af bevillingen til ABT-fonden drøftes med forligskredsen.

6. fase af statens indkøb

Sjette fase af indkøbsprogrammet er igangsat, og der forventes i løbet af 2011 at blive indgået en række fællesstatslige aftaler om blandt andet datakommunikationsforbindelser, servere, rengøring og vinduespolering samt vagt og sikring. Udbuddene forventes at resultere i effektiviseringer i staten for ca. 100 mio. kr. årligt.

Mindreudgifter til eksisterende hjemmeserviceordning

Den eksisterende hjemmeserviceordning er målrettet husstande, hvor mindst én person enten er fyldt 65 år eller er førtidspensionist. Ordningen reduceres parallelt med indførelsen af den nye ordning, idet ingen nuværende brugere af hjemmeserviceordningen oplever en forringelse. Det indebærer et forventet provenu på 35 mio.kr. i 2011 og 70 mio. kr. i 2012 og 2013.

Mindreudgift til EU-bidrag

EU-kommissionen har fremlagt foreløbigt ændringsforslag til EU's 2011-budget. Forslaget indebærer, at et overskud på EU's budget for 2010 på 4,5 mia. EUR indbudgetteres som en indtægt under EU's budget for 2011. Det forventes på den baggrund, at det danske EU-bidrag reduceres med i størrelsesordenen 850 mio. kr. i 2011 i forhold til budgetteringen på FL11.

Skærpede udvisningsregler og
kommunalt fokus på
repatriering

Skærpede udvisningsregler og kommunalt fokus på repatriering

Udlændinge, der misbruger deres ophold i Danmark til at begå grov kriminalitet, skal mødes af de fulde konsekvenser – også når det kommer til udvisning. Som led i den håndfaste indsats mod kriminalitet er der allerede gennemført en række skærpelser af reglerne om udvisning af kriminelle udlændinge.

Der er fortsat forhærdede kriminelle, der hånligt afviser at være en del af det danske fællesskab og begår alvorlig kriminalitet – måske i ly af familierelationer eller anden tilknytning til Danmark. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er således enige om yderligere stramninger af udlændingelovens udvisningsregler.

Mange udlændinge, der har været i Danmark i mange år, er aldrig kommet i arbejde eller på anden måde faldet til i det danske samfund. For mange af disse udlændinge vil frivillig repatriering være en god løsning. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er på den baggrund enige om yderligere tiltag, der kan styrke kommunernes repatrieringsindsats.

Stramninger af udlændingelovens udvisningsregler

For at styrke indsatsen mod kriminelle udlændinge er regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller enige om at gennemføre yderligere stramninger af udlændingelovens udvisningsregler:

- Udlændinge, der står til udvisning, skal kun have mulighed for at blive her i landet, hvis Danmarks internationale forpligtelser med sikkerhed kræver det. Den skærpede afvejning af, om en kriminel udlænding kan blive her i landet, skal som noget nyt finde anvendelse ved enhver form for kriminalitet, der begrundes udvisning efter reglerne i udlændingelovens §§ 22-24 (omhandlende en række straffelovsovertrædelser som narko-handel, voldtægt, røveri mv.).
- Ordningen med betinget udvisning skal styrkes markant, således at det kommer til at fremgå klart, at betinget udvisning er en advarsel om konsekvenserne af ny kriminalitet, og at et nyt strafbart forhold, der udløser fængselsstraf, medfører udvisning. Det skal endvidere stå klart i udlændingeloven, at en udlænding kun må udvises betinget, hvis betingelserne for udvisning ikke er til stede.

- Som et led i den massive indsats mod banderelateret kriminalitet skal der fremover ved udvisning ved dom lægges særlig vægt på, om udvisning må anses for særlig påkrævet på grund af, at kriminaliteten er begået som led i organiseret kriminalitet.

Afvisning og udvisning af uønskede EU-borgere

I forlængelse af de fire Højesteretskendelser af 31. marts 2011 om mulighederne for frihedsberøvelse i sager om af- og udvisning af EU-borgere, der har begået mindre kriminalitet, er Integrationsministeriet sammen med de øvrige berørte myndigheder – Justitsministeriet, Udlændingeservice og Rigspolitiet – i færd med at analysere, hvordan sådanne sager skal håndteres fremover, således at disse uønskede personers ophold og kriminalitet i Danmark begrænses mest muligt.

Myndighederne vil udarbejde en vejledning til, hvordan de konkrete sager skal håndteres. Der vil i den forbindelse være særlig fokus på at sikre, at de pågældende personer afvises eller udvises, straks når betingelserne herfor er til stede, ligesom politiet ved en målrettet indsats vil gribe ind i de områder, der erfaringsmæssigt er plaget af omrejsende kriminelle.

Samtidig vil integrationsministeren rejse sagen i EU og arbejde for, at EU-regler på området skærpes, således at det bliver muligt i videre omfang at slå ned på omrejsende gruppers kriminalitet – også når der er tale om f.eks. ulovlig camping, småtiggeri og anden forstyrrelse af den offentlige orden.

Styrkelse af repatrieringsordningen

Mange udlændinge, der har været i Danmark i mange år, er aldrig kommet i arbejde eller på anden måde faldet til i det danske samfund. Regeringen og Dansk Folkeparti sikrede derfor i 2010 en markant forbedring af ordningen med støtte til frivillig repatriering. Ordningen er udvidet, så den omfatter flere udlændinge, og støttebeløbet blev øget væsentligt. Disse tiltag har haft en tydelig effekt.

Frivillig repatriering vil imidlertid være en god løsning for langt flere udlændinge. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er derfor enige om at igangsætte to tiltag, der kan styrke kommunernes repatrieringsindsats.

- Der indføres en bestemmelse i integrationsloven og i lov om aktiv beskæftigelsesindsats om, at kommunerne som en del af integrations- og beskæftigelsesindsatsen skal vejlede om muligheden for repatriering. En sådan bestemmelse vil betyde, at repatrieringsordningen vil indgå som en fast del af kommunernes vurdering af den enkelte lediges muligheder. Det skal understreges, at repatriering altid beror på frivillighed, og der således ikke er tale om at bemyndige kommunerne til at pålægge personer at repatriere.
- Der indføres et resultattilskud til kommuner på 25.000 kr. for repatriering. Det vil sammen med de forhøjede refusionssatser øge kommunernes tilskyndelse til at styrke deres repatrieringsindsats. Kommunernes refusion af repatrieringsudgifterne er hævet fra 75 til

100 pct., og antallet af repatrierede er steget markant fra 129 i 2009 til 355 i 2010. Der er foreløbigt repatrieret 124 frem til marts 2011.

Styrket indsats i flygtnings nærområder

De aktuelle uroligheder i det vestlige og nordlige Afrika, herunder i Libyen, kan forventes at medføre nye stigninger i migrationsstrømmene. Disse udfordringer bør i videst muligt omfang søges løst i nærområdet, da evt. byrdefordelingsændringer vil medføre en tiltrækningseffekt (pull-effekt).

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller vil derfor videreudvikle de allerede eksisterende danske indsats i flygtnings nærområder og påvirke EU's politik på området, ligesom Danmark fortsat vil understøtte FN's humanitære indsats i flygtnings nærområder.

- Der afsættes 25 mio. kr. fra 2012 til en styrket indsats for at forbedre beskyttelsessituation i nærområdelande med mange flygtninge, herunder flygtninge i centre, lejre e.l. Det skal ske gennem yderligere direkte bistand til flygtninge og berørte lokalsamfund samt i muligt omfang ved en parallel indsats, som fokuserer på at gøre landene bedre i stand til selv at yde fornøden beskyttelse til asylansøgere og flygtninge. Denne kapacitetsopbygning i nærområderne vil bl.a. blive søgt gennemført som led i håndteringen af den aktuelle situation i de nordafrikanske lande, herunder i Tunesien. Der kan bl.a. blive tale om at forbedre og udbygge modtagefaciliteter for asylansøgere og selve asylsagsbehandlingen, herunder uddannelse af asylopersonale og registrering af asylansøgere bl.a. ved biometriske kendetegn.
- Arbejdet med at påvirke og bidrage til EU's indsats i nærområdelandene, der gennemføres som led i det samlede europæiske asyl- og migrationsarbejde, vil blive styrket, under det kommende danske formandskab for EU. Konkret vil en dansk indsats, eksempelvis i det nordlige Afrika, kunne være en spydspids for en senere og mere omfattende indsats i EU-regi eller om nødvendigt i en kreds af ligesindede lande, hvilket vil medføre en endnu større effekt.

Undersøgelse af indvandring mv.

Integrationsministeriet vil se på, hvilken karakter indvandringen antager frem mod 2050, og hvordan man kan sikre, at de mennesker, der kommer til Danmark for at blive, kan blive en social og kulturel del af det danske samfund.

Samtidig vil Integrationsministeriet undersøge, hvilken betydning den pågældende indvandring vil få for større og mellemstore danske byer (udvikling af ghettoer mv.)

Udgifterne til initiativerne afholdes inden for eksisterende økonomiske rammer.

Styrket indsats mod kriminelle bander og organiseret indbrudskriminalitet samt styrket indsats for at beskytte ofre mv.

Styrket indsats mod kriminelle bander og organiseret indbrudskriminalitet samt styrket indsats for at beskytte ofre mv.

Danmark skal være et trygt samfund at leve i. Der skal slås hårdt ned på kriminalitet.

Det er uacceptabelt, hvis kriminelle bander og rockere skaber utryghed. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller vil derfor yderligere intensivere indsatsen mod bande- og rockermiljøet.

Man skal kunne føle sig tryk i sit eget hjem. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller vil derfor iværksætte en række initiativer, der skal styrke den nuværende skarpe indsats mod organiseret indbrudskriminalitet og tyvebander.

Der skal således sendes en tydelig advarsel til alle, der er involveret i bande- og indbrudskriminalitet, om, at deres handlinger vil blive mødt med fasthed og konsekvens.

Det kan heller ikke accepteres, at udenlandske kriminelle kommer til Danmark og ernærer sig ved lomme- og tricktyveri og anden kriminalitet og derved skaber utryghed blandt borgerne i hverdagen. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller vil derfor sikre en styrket politiindsats over for omrejsende kriminelle udlændinge.

Intensiv indsats mod bande- og rockermiljøet

Den markant styrkede indsats mod kriminelle bande- og rockergrupper de seneste år har givet resultater. Politiet har lagt et massivt pres på bande- og rockermiljøet og har haft stor succes med at få et meget stort antal bande- og rockermedlemmer bag tremmer. Lige nu huser landets fængsler og arresthuse over 300 bande- og rockermedlemmer – det vil sige, at næsten en femtedel af samtlige registrerede bande- og rockermedlemmer sidder i fængsel. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om at fastholde og intensivere den massive indsats mod kriminelle bander og rockere.

Bande task forcen i Karlslunde

Bande task forcen blev etableret i 2009 med henblik på at intensivere den fremadrettede efterforskning mod bande- og rockermiljøet og for at styrke koordinationen mellem politikredsenes indsatser. Task forcen er sammensat af ca. 80 medarbejdere fra politiet og anklagemyndigheden, der understøttes af medarbejdere fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) og SKAT.

Task forcens efterforskninger og operative indsatser har resulteret i beslaglæggelse af et stort antal våben og store mængder narkotika i bande- og rockermiljøet og ført til adskillige anholdelser, varetægtsfængslinger og fængselsstraffe.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om at videreføre bande task forcen i Karlslunde efter 2011. De 80 mio. kr. til fastholdelse af politiets nuværende bandeindsats, der blev afsat i forbindelse med *Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2011*, videreføres derfor fra 2012 og frem.

For yderligere at intensivere det massive pres på bande- og rockermiljøet og understøtte den indsats, der er etableret gennem et tæt samarbejde mellem de berørte politikredse og i samarbejde med Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter (NEC) for at bekæmpe bande- og rockerkriminaliteten i Vestdanmark, tilføres politiet yderligere 10 mio. kr. årligt til en styrket indsats mod bande- og rockermiljøet.

Arrestafdeling i Vestdanmark til negativt stærke indsatte

Indsatsen mod bande- og rockermiljøet er en succes. Et meget stort antal bande- og rockermedlemmer sidder lige nu bag tremmer. Sikkerheden på de almindelige afdelinger i fængslerne udfordres af de indsatte med bande- og rockerrelationer. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om, at det skal sikres, at disse negativt stærke indsatte ikke kan dominere fængslerne.

Arrestafdelingen ved Politigårdens Fængsel i København har et særligt regime og en højere personalebemanding. Erfaringerne fra Politigårdens Fængsel viser, at arrestafdelingen har en stor præventiv effekt og skaber tryghed for personalet. Efter samme model som Politigårdens Fængsel etableres derfor en særlig restriktiv arrestafdeling i Vestdanmark til negativt stærke indsatte. Afdelingen skal huse indsatte, der på grund af deres truende eller voldelige adfærd for en periode ikke kan være i et almindeligt fængsel eller arresthus. Der afsættes 12 mio. kr. til bygningsmæssige ændringer og 5,3 mio. kr. årligt til merudgifter til personale.

National plan for politiindsats i ghettoer

Som led i regeringens ghettostrategi fra oktober 2010 har Rigspolitiet iværksat en stærk og synlig politiindsats overalt i landet i områder, hvor kriminaliteten er høj, og hvor der er særligt behov for en fast, målrettet og konsekvent reaktion over for unge uromagere.

Politiet er hver dag til stede i ghettoerne med den nødvendige patruljering og en aktiv og mobil lokal- og nærpoltiindsats – klar til at sætte målrettet og konsekvent ind over for unge uromagere.

Politiindsatsen omfatter mål om et øget antal sigtelser for overtrædelser af straffeloven begået i ghettoerne. Rigspolitiet følger indsatsen og varetager den overordnede koordinering af den samlede indsats, herunder målstyring af politikredsenes indsats.

Øget fokus på straf for medvirken

Det er vigtigt, at enhver, som har medvirket til en forbrydelse, bliver straffet. Straffeloven indeholder allerede meget vide medvirkensregler. Det kan imidlertid være meget stødende for retsfølelsen, hvis kriminelle, som i forening begår en forbrydelse, slipper for straf, fordi de dækker over hinanden. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller ønsker at sikre, at der gøres alt for at modvirke, at kriminelle på den måde slipper for straf. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller har derfor aftalt, at justitsministeren nu anmoder Rigsadvokaten om at gennemgå de senere års erfaringer på området og i den forbindelse vurdere, om der er behov for ny lovgivning eller andre tiltag. Rigsadvokatens redegørelse skal foreligge om et år.

Når Rigsadvokatens vurdering foreligger, vil regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller drøfte den med henblik på eventuelt at gennemføre ændringer i lovgivningen mv.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller har samtidig aftalt, at justitsministeren anmoder Rigsadvokaten om at sørge for, at der ikke mindst i sager om bande- og rockerkriminalitet, som ofte kan involvere et større antal personer, bliver yderligere styrket fokus på at sikre, at alle involverede, som har medvirket ved en forbrydelse, bliver straffet – uanset deres præcise rolle i sagen.

Øget fokus på udvisning

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er med *aftale af 19. maj 2011 om skærpede udvisningsregler og kommunalt fokus på repatriering* bl.a. enige om, at der som et led i den massive indsats mod banderelateret kriminalitet fremover ved udvisning ved dom skal lægges særlig vægt på, om udvisning må anses for særlig påkrævet på grund af, at kriminaliteten er begået som led i organiseret kriminalitet.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller har samtidig med tilfredshed noteret sig, at Rigsadvokaten vil sikre, at anklagemyndigheden er fuldt ud opmærksom på at nedlægge påstand om udvisning på grund af banderelateret kriminalitet, når betingelserne herfor er opfyldt. Udlændinge, der står til udvisning, skal kun have mulighed for at blive her i landet, hvis Danmarks internationale forpligtelser med sikkerhed kræver det.

Hjemsendelse til afsoning

Kriminelle udlændinge skal ikke fylde op i danske fængsler og ligge det danske samfund til last. De skal hurtigst muligt overføres til afsoning i deres hjemlande. Hvor det ikke er muligt, skal udvisningsdømte udlændinge sendes ud af landet så hurtigt som muligt, efter de har afsonet deres straf.

Danmark har gennemført de lovændringer, som er nødvendige for at opfylde nye EU-regler om, at EU-lande som udgangspunkt er forpligtede til at overtage afsoningen af egne statsborgere eller personer bosiddende i det pågældende land. Danmark vil være klar til at gøre brug af de nye regler, når de er gennemført i alle medlemsstater (senest 5. december 2011).

Styrket indsats mod indbrudskriminalitet og tyvebander

Indbrud er både et alvorligt samfundsproblem og en voldsom krænkelse af ofrenes integritet og tryghed. Der ses eksempler på organiseret indbrudskriminalitet, hvor udenlandske tyvebander rejser til Danmark, hvor de målrettet og systematisk stjæler betydelige værdier ved en stribe indbrud, inden de forlader landet igen. Der kan også være tale om grupper, som på professionaliseret vis f.eks. stjæler designermøbler fra private hjem eller gennemfører rambuktyverier.

Skærpet straf for organiseret indbrudskriminalitet

Der er for nylig gennemført en skærpelse af straffen for bl.a. hæleri af mere professionel karakter med henblik på at styrke indsatsen over for bagmændene til organiseret kriminalitet.

Der skal fortsat slås hårdt ned på dette område. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller vil derfor skærpe straffen for organiseret indbrudskriminalitet med 1/3. Strafskærpelsen vil øge behovet for fængselskapacitet med op til 50 pladser. Udgifterne hertil skønnes isoleret set at udgøre årlige driftsudgifter på op til 35 mio. kr. og anlægsudgifter på op til 100 mio. kr. Etablering af nye pladser vil skulle ske under hensyntagen til, hvornår effekten af strafsækærpelserne indtræder og til det samlede kapacitetsbehov i kriminalforsorgen på det givne tidspunkt.

Tværgående indbrudsenhed

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om, at den fremadrettede efterforskning af organiserede tyvebander, hælnetværk og hjemmerøvere skal intensiveres yderligere. Der nedsættes en tværgående indbrudsenhed, som skal sikre en analysebaseret proaktiv efterforskning på tværs af politikredsenes grænser. Efterforskningen skal tilrettelægges i tæt samarbejde med Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter (NEC) og ved øget brug af udenlandske forbindelsesofficerer. Indbrudsenheden skal bl.a. sikre, at eksempelvis DNA-spor indsamles og analyseres med henblik på at afdække en eventuel sammenhæng mellem hjemmerøveri rundt omkring i landet.

Samtidig styrkes politiets kontrolindsats i forhold til omrejsende udlændinge med henblik på at identificere mulige berigelseskriminelle. Der skal foretages yderligere kontroller på de steder og ved de rejseruter, der erfaringsmæssigt anvendes af udenlandske kriminelle, som begår kriminalitet i Danmark, bl.a. ved rasteplasser, kendte opholdssteder for udenlandske kri-

minelle, i grænsenære områder og i øvrigt på steder, hvor politiet – herunder indbrudsenheden – har afdækket, at den relevante personkreds opholder sig.

Der afsættes årligt 30 mio. kr. til bl.a. merarbejde og samarbejde med udenlandske politimyndigheder og 20 mio. kr. til investering i bl.a. køretøjer, observations- og sporingsudstyr og mobilt overvågningsudstyr.

Skærpet straf for hjemmerøveri

Der er de seneste år set flere eksempler på grove røverier, hvor gerningsmanden trænger ind i private hjem, mens beboerne er hjemme. Det er fundamentalt, at man kan føle sig tryk i sit eget hjem. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller vil derfor fordoble straffen for hjemmerøveri, så straffen som udgangspunkt vil være 5 år. Strafskærpelsen vil øge behovet for fængselskapacitet med op til 150 pladser. Udgifterne hertil skønnes isoleret set at udgøre årlige driftsudgifter på op til 105 mio. kr. og anlægsudgifter på op til 300 mio. kr. Etablering af nye pladser vil skulle ske under hensyntagen til, hvornår effekten af strafskaerpelserne indtræder og til det samlede kapacitetsbehov i kriminalforsorgen på det givne tidspunkt.

Hårdere straffe for indsmugling af khat

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller har med tilfredshed noteret sig, at Rigsadvokaten nu vil sørge for, at der i de mere alvorlige sager om indsmugling mv. af khat bliver nedlagt påstand om straf efter de "hårde" narkobestemmelser i straffeloven – som også omfatter f.eks. mere grove hashesager – så der kan idømmes længere straffe i disse sager. Udlændinge, som idømmes ubetinget frihedsstraf, kan udvises.

Styrket indsats over for omrejsende kriminelle udlændinge

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller ser med bekymring på udviklingen i de seneste år, hvor udenlandske kriminelle kommer til Danmark og ernærer sig ved bl.a. lomme- og tricktyveri på jernbanestationer og indkøbsstrøg mv. og derved skaber utryghed blandt borgerne i hverdagen. Der er også set eksempler på, at kriminelle udlændinge har taget ulovligt ophold i kolonihavehuse, lagerbygninger mv. eller har "slået lej" i offentlige parker, så borgerne ikke længere kan nyde de fælles rekreative områder.

I forlængelse af de fire Højesteretskendelser af 31. marts 2011 om mulighederne for frihedsberøvelse i sager om af- og udvisning af EU-borgere, der har begået mindre kriminalitet, er Integrationsministeriet sammen med de øvrige berørte myndigheder – Justitsministeriet, Udlændingetjenesten og Rigspolitiet – i færd med at analysere, hvordan sådanne sager skal håndteres fremover, således at disse uønskede personers ophold og kriminalitet i Danmark begrænses mest muligt.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller har i den forbindelse med tilfredshed noteret sig, at politiet samtidig styrker indsatsen over for omrejsende kriminelle udlændinge bl.a. ved at være synligt og målrettet tilstede i de berørte områder, så de pågældende udlændinge stresses og ikke har ro til at forberede og gennemføre deres kriminelle aktiviteter.

Borgernære domstole

Det er et centralt hensyn bag domstolsreformen at behandle de borgernære sager så tæt på borgerne som muligt. På grund af de geografiske forhold blev det derfor ved reformen særligt

Styrket indsats mod kriminelle bander og organiseret indbrudskriminalitet samt styrket indsats for at beskytte ofre

besluttet at oprette fire fast bemandede afdelingskontorer i henholdsvis Thisted, Grenå, Tønder og Haderslev. Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om at fastholde domstolsreformens forudsætninger om, at de permanente afdelingskontorer skal være fast bemandede, og at man som borger i disse områder skal kunne regne med at møde ved afdelingskontoret i langt de fleste sager, man typisk kan blive involveret i.

Styrket indsats for at beskytte ofre

Personer, som har været udsat for en alvorlig forbrydelse, vil ofte opleve en voldsom personlig og følelsesmæssig belastning. Der er for nylig gennemført ny lovgivning, der har til formål yderligere at beskytte ofre for forbrydelser, herunder med en ordning om underretning af ofre i forbindelse med gerningsmandens løsladelse.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om også fremover at have fokus på at beskytte ofre for forbrydelser. Der vil i den forbindelse bl.a. blive gennemført lovgivning, der øger beskyttelsen af personer, som bliver udsat for systematisk forfølgelse og chikane (stalking) fra tidligere samleverer mv. Formålet er at sikre, at myndighederne kan gribe endnu mere håndfast ind i disse sager.

Seksuelforbrydelser (voldtægt mv.) udgør en af de allermest alvorlige og voldsomme krænkelse af det enkelte offers integritet og selvbestemmelsesret. Det var baggrunden for, at der i 2002 blev gennemført markante straffeskærpelse i bl.a. voldtægtssager.

I forbindelse med den kommende revision af straffelovens kapitel 24 er aftaleparterne enige om at fordoble straffen for overfaldsvoldtægt, så normalstraf som udgangspunkt vil være 5 år.

Bilag

Driftsudgifterne til initiativerne i aftalen om en styrket indsats mod bander og organiseret indbrudskriminalitet kan i alt opgøres til godt 130 mio. kr. i 2012 stigende til godt 270 mio. kr. fra 2014 og frem. Heraf er 80 mio. kr. finansieret ved varige besparelser som led i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2011.

Det indebærer merudgifter på godt 50 mio.kr. i 2012 stigende til godt 190 mio.kr. i 2014 og frem.

Der er enighed om følgende finansieringselementer.

Tidligere udslusning og alternativer til frihedsstraf

Der er enighed om at igangsætte følgende initiativer, der skal ses som alternativ til frihedsstraf og tidligere udslusning i kriminalforsorgen:

- Overførsel af udviste udlændinge til afsoning i hjemlandet og tidlig prøveløsladelse af udvisningsdømte udlændinge til udsendelse
- Udvidet brug af samfundstjeneste inden for varsomhedsområdet
- Ændring af den tidsmæssige begrænsning vedrørende samfundstjeneste
- Lempelse af egnethedskriterierne for samfundstjeneste

Initiativerne vil frigive kapacitet i kriminalforsorgen svarende til i alt 31 mio. kr. årligt fra 2012.

Styrket indsats for at få indvandrere mv. i arbejde

Der er endvidere enighed om en skærpet sanktionering overfor kontanthjælpsmodtagere (dog undtaget matchgruppe 3), som afviser at deltage i aktiveringstilbud, og øget brug af privat løntilskud og virksomhedspraktik i indsatsen for at få etniske minoriteter i arbejde.

Det indebærer en besparelse på 84 mio.kr. i 2012 og 102 mio.kr. årligt i perioden 2013-2015.

Aftale om sundhed

Aftale om sundhed

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er enige om en fortsat styrkelse af sundhedsområdet. Det er muligt med reformerne, der har skabt plads til, at det samlede offentlige forbrug kan løftes med 4 mia. kr. årligt i perioden 2014-2020, heraf 1½-2 mia. kr. årligt til sundhedsområdet. En stor del af råderummet prioriteres således til sundhedsområdet. Det betyder, at det demografiske pres på sundhedsområdet med flere ældre kan håndteres, og at der løbende er sikret midler til flere behandlinger og en styrkelse af blandt andet kræftbehandlingen og behandlingen af livstruende hjertesygdomme, prioritering af psykiatri, medicinske patienter samt finansiering af ny og mere effektiv medicin. Hertil kommer mulighed for særlige løft til konkrete indsatser. Samtidig gennemføres en historisk investeringssatsning for over 41 mia. kr. i nye og moderniserede sygehuse.

Aftaleparterne er enige om en række pejlemærker for sundhedsområdet frem til 2020, *jf. boks 1*.

Boks 1

Prioritering og pejlemærker på sundhedsområdet

- **Økonomisk løft.** Genopretningssaftalen prioriterede yderligere 5 mia. kr. til sundhed i perioden 2011-2013. Og med 2020-reformene er der skabt grundlag for fortsatte løft til sundhedsområdet i perioden 2014-2020 på 1½-2 mia. kr. årligt.
- **Bedre kræftbehandling – bl.a. igennem etablering af et dansk center for partikelterapi.** Behandling af kræft er højt prioriteret og senest blev indsatsen styrket med Kræftplan III. Kræftområdet vil fortsat have prioritet. Kræftområdet skal således løbende udvikles på baggrund af nyeste viden og evidens, og der skal følges op på de initiativer, der allerede er iværksat, herunder skal der ske opfølgning på Kræftplan III. For at forbedre muligheden for skånsom kræftbehandling af børn og visse kræftformer, skal der etableres et dansk center for partikelterapi i et offentlig-privat samarbejde. Det vil give den bedst mulige behandling af skrøbelige kræftpatienter. Samtidig vil det give en betydelig reduktion af risikoen for, at børn og unge på et senere tidspunkt i livet udvikler kræft.
- **Psykiatri.** Det psykiatriske område skal styrkes, og de sindslidende skal sikres en sammenhængende behandling af høj faglig kvalitet. Der skal bygges videre på initiativer for de psykiatriske patienter, herunder forebyggende initiativer, hurtig udredning, øget fokus på unge, sammenhængende patientforløb og specialisering. Området prioriteres med yderligere 150 mio. kr. årligt.
- **Hjerneskade, genoptræning og rehabilitering.** Aftaleparterne er enige om at afsætte 100 mio. kr. målrettet mhp. at unge med hjerneskade hurtigere får genoptræning og rehabilitering, således at de på bedste måde kan klare dagligdagen, deltage i det sociale liv og eventuelt vende tilbage til arbejdsmarkedet. Der afsættes 50 mio. kr. til støtte for etablering af et nyt samlet specialiseret neurorehabiliteringscenter på Glostrup Hospital.

Boks 1 (fortsat)

Prioritering og pejlemærker på sundhedsområdet

- **Kvalitet i behandlingen.** Det danske sundhedsvæsen skal tilbyde høj kvalitet i behandlingen, uanset hvor patienten kommer hen. Den nye sygehusstruktur med investeringer på over 41 mia. kr. og den nye specialeplan er sammen med Den Danske Kvalitetsmodel omdrejningspunktet i en bedre kvalitet i det danske sundhedsvæsen. Kvalitet og patientsikkerhed er et nationalt anliggende. Udviklingen på området vil blive fulgt nøje via indikatorer for bl.a. nedbringelse af sygehusfejl, dødelighed, genindlæggelser og overflødige kontakter samt implementering af bedste praksis for dagkirurgi mv. Det er vigtigt, at patienten opnår den bedste og mest optimale behandling, og at der samlet set opnås mest mulig sundhed for de tilførte ressourcer.
- **Sikkerhed for hurtig udredning og behandling.** Patienter med uklare symptomer på alvorlig sygdom skal udredes hurtigere uden unødigt ventetid. Den enkelte patient skal ikke sendes tilbage til egen læge, før en diagnose er stillet eller mistanken om alvorlig sygdom er afkræftet. I forlængelse af Kræftplan III og som opfølgning på det udvidede frie valg indføres der mulighed for, at en bredere gruppe af patienter med uklare symptomer på alvorlig sygdom kan henvises til hurtig og sammenhængende udredning i tilknytning til de udrednings- og diagnosecentre, som regionerne er ved at etablere. Det skal samtidig være et mål i sundhedsvæsenet, at patienter med symptomer på alvorlig sygdom er udredt inden for 30 dage.
- **Ventetidsgaranti for børn der skal have insulinpumpe.** Aftaleparterne er enige om at indføre en ventetidsgaranti for insulinpumpebehandling til børn.
- **Tryghed.** Der skal i alle dele af landet være tryghed for, at befolkningen hurtigt kan komme i relevant behandling. Der er primo 2011 udmøntet knap 600 mio. kr. til initiativer på akutområdet og nære tilbud. Der skal være fokus på at sikre behandling tæt på borgeren. Der etableres en supplerende pulje på 50 mio. kr. til drift af akut/lægebiler i takt med etableringen af de nye sygehuse. Endvidere etableres en lånepulje på 100 mio. kr. til etablering af lægehuse/sundheds- og akuthuse med støtte fra akutpuljen.
- **Telemedicinsk satsning.** Velfungerende telemedicinske løsninger giver mulighed for bedre sammenhæng på tværs af afstande og øget kvalitet i behandlingen. Telemedicin kan også understøtte øget brug af behandling i hjemmet/nærmiljøet i et samspil mellem udgående teams fra sygehuse, almen praksis, kommunal plejeindsats og egenindsats. Indsatsen styrkes med en handlingsplan for telemedicinske løsninger på sundhedsområdet i regi af ABT-fonden. Der øremærkes 50 mio. kr. i ABT-fonden til at understøtte handlingsplanen. Samlet set er der dermed prioriteret mere end 130 mio. kr. til telemedicinske løsninger på sundhedsområdet.
- **Sygehusinvesteringer understøtter mere ambulante behandling.** De kommende års sygehusbyggeri skal understøtte en fortsat omlægning fra stationær til ambulante behandling over de kommende år. Der skal samtidig sikres en styring af byggeprojekterne, så indikation af mulige budgetproblemer opfanges hurtigt, og at der på det grundlag tages de nødvendige skridt til at rette op på problemet. Det betyder også krav til tæt opfølgning på projekterne.

Boks 1 (fortsat)**Prioritering og pejlemærker på sundhedsområdet**

- **Patienten i centrum af et sammenhængende sundhedsvæsen.** I patientforløbene skal sikres sammenhæng på tværs af sundhedssektoren via et effektivt samarbejde og videndeling på tværs af almen praksis, sygehuse og kommuner, med den rette behandling på det rette tidspunkt.
- **Fremtidige udfordringer på sundhedsområdet.** En hovedudfordring på sundhedsområdet i de kommende år bliver at sikre en hensigtsmæssig drift af sygehusene, samtidig med at der sikres en sundhedsfaglig prioritering og en ensartet høj kvalitet af sygehusydelse på tværs af landet. En hovedopgave bliver også en professionel håndtering af byggeriet af de kommende nye sygehuse. Der nedsættes derfor en arbejdsgruppe, der i starten af efteråret skal fremkomme med en belysning af, hvordan udfordringerne bedst muligt imødekommes.

De kommende års prioritering af sundhedsområdet markerer en fortsættelse af den konsekvente og markante prioritering af området, som regeringen har gennemført siden 2001. Samlet råder sundhedsområdet i 2011 over 23 mia. kr. mere end i 2001.

Det har øget kapaciteten i det danske sundhedsvæsen, så antallet af læger er øget med ca. 3.500. Antallet af sygeplejersker er tilsvarende øget med ca. 4.700, og antallet af strålekanoner er øget med over 80 pct.

Det betyder flere behandlinger hvert eneste år. Siden 2001 er antallet af opererede om året steget med over 45 pct. Og ventetiderne er samtidig nedbragt. I 2001 var den faktiske ventetid 90 dage. I 2010 var den nedbragt til 58 dage.

Økonomisk løft

Genopretningsaftalen prioriterede yderligere 5 mia. kr. til sundhed i perioden 2011-2013. Og 2020-reformerne sikrer finansieringen og yderligere 1½-2 mia. kr. årligt i 2014-2020.

Det betyder, at rammen er lagt for en løbende, årlig udbygning af sundhedsvæsenet. Det betyder blandt andet, at det demografiske pres på sundhedsområdet med flere ældre kan håndteres, fortsat flere udredninger og behandlinger på kræftområdet, finansiering af ny medicin, øget aktivitet i psykiatrien og et løft til den nære indsats. Der er samtidig skabt råderum til prioritering af særlige indsatser, der ligger udover den løbende udbygning af sundhedsvæsenet.

Bedre kræftbehandling

Behandling af kræft er højt prioriteret, og regeringen har sammen med Dansk Folkeparti løbende tilført betydelige ressourcer til området, hvilket har bidraget til løft af behandlingskvaliteten, pakkeforløb uden unødigt ventetid og højere overlevelsesrater. Senest blev indsatsen styrket med en Kræftplan III, hvor det primære fokus er på de dele af patientens forløb, som ligger før og efter selve behandlingen. Endvidere blev det aftalt, at indsatsen på det palliative

område skal styrkes, herunder gennem finansiering af RehabiliteringsCenter Dallund fra 2012 og frem.

Med Kræftplan III blev der fra 2011 afsat 8 mio. kr. årligt til styrkelse af den specialiserede palliative indsats (palliative teams). Denne prioritering af de specialiserede palliative teams giver mulighed for:

- Døgndækkende palliative teams i alle regioner
- Større tværfaglighed og bredde i de palliative teams
- Bedre servicering af palliative patienter i eget hjem, på plejehjem og på almindelige sygehusafdelinger
- Forestå øget uddannelse i palliative indsatser på det basale palliative niveau - primært i kommunerne

Aftaleparterne ønsker, at den fremgang, der eksisterer på området, skal fastholdes til gavn for den enkelte patients mulighed for overlevelse og helbredelse. Der skal således fortsat være fokus på ny og eksisterende viden til gavn for kræftpatienternes behandling i alle faser af patientforløbet. På baggrund af nyeste viden, evidens og erfaring skal det løbende vurderes, om der er behov for nye initiativer, og der skal følges op på de initiativer, der allerede er sat i værk. Personer, der bliver ramt af kræft, skal sikres den bedste behandling hele vejen gennem forløbet. Der skal endvidere ske en opfølgning på indsatserne igangsat med Kræftplan III.

Dansk center for partikelterapi til kræftbehandling

Partikelterapi er en ny, effektiv og skånsom metode til strålebehandling af kræftkuder med minimale bivirkninger, velegnet til behandling af kræft hos børn og personer med kræft i hoved- og halsregionen.

Aftaleparterne er enige om at forbedre muligheden for skånsom kræftbehandling af børn og visse kræftformer. Der skal således etableres et dansk center for partikelterapi, der giver den bedst mulige behandling af skrøbelige kræftpatienter og en betydelig reduktion af risikoen for, at børn og unge udvikler kræft på et senere tidspunkt i livet. Samtidig sikrer det mulighed for et stærkt nationalt og internationalt forskningsmiljø med inddragelse af en bred vifte af faggrupper.

Aftaleparterne ønsker at indgå i et offentlig-privat samarbejde om indførelse af partikelterapi, hvor staten finansierer etablering af de fysiske rammer og de senere driftsudgifter, såfremt der kan skaffes privat finansiering af partikeltherapianlægget og den tilhørende forskning.

Psykiatri – en styrket videreindsats for sindslidende

Mange danskere rammes af en psykisk sygdom med alvorlige konsekvenser til følge. Psykiatrien er derfor et vigtigt og højt prioriteret område på linje med det øvrige sundhedsvæsen. Området skal fortsat styrkes, og tabuer skal nedbrydes til gavn for de sindslidende. Samtidig skal de sindslidende og deres pårørende opleve tryghed og kontinuitet i behandlingen.

Der er afsat over 7 mia. kr. fra satspuljen til en målrettet indsats på psykiatriområdet i perioden 2003-2014. De mange midler er blandt andet gået til øget kapacitet i børne-, voksen- samt retspsykiatrien, udvidede patientrettigheder, flere enestuer og en handlingsplan for psykiatri fra 2009, der sikrer en bedre og sammenhængende behandling. Samtidig er der sket en forbedring af de bygningsmæssige rammer.

Aftaleparterne er enige om at afsætte 150 mio. kr. årligt til en styrket prioritering af psykiatrien med fokus på en sammenhængende behandling af høj faglig kvalitet til de sindslidende - ikke mindst i forhold til de psykiatriske unge patienter. Af disse midler afsættes 35 mio. kr. til etablering af nye sengepladser i almen psykiatri udover den allerede eksisterende kapacitet. Der skal bygges videre på den betydelige indsats, der allerede er igangsat for de psykiatriske patienter, herunder på forebyggende initiativer, hurtig udredning, sammenhængende patientforløb og specialisering. Det skal sikre, at behandling målrettes patientens diagnose og ydes af personale med særlige kompetencer og ekspertviden. Der vil blive søgt tilslutning hertil i satspuljeregi.

Hjerneskade, genoptræning og rehabilitering

Det skal sikres, at patienterne modtager et helhedsorienteret forløb i overgangen fra sygehusindlæggelse til genoptræningen/rehabiliteringen, at indsatsen igangsættes rettidigt, og at indsatsen er af en høj faglig kvalitet, og er afstemt efter patientens behov og muligheder.

Udsatte patienter, der har behov for et længerevarende behandlings- og rehabiliteringsforløb, skal sikres et forløb af høj faglig kvalitet baseret på specialiseret viden. Som led i finanslovsaftalen for 2011 er afsat i alt 150 mio. kr. i perioden 2011-2014 til løft af indsatsen på genoptrænings- og rehabiliteringsområdet. Puljen skal anvendes til initiativer på baggrund af de forløbsprogrammer for mennesker med traumatisk hjerneskade og tilgrænsende lidelser samt apopleksi, som Sundhedsstyrelsen offentliggør i juni 2011. Der vil ved udmøntning af puljen blive lagt vægt på, at kommunerne blandt andet anvender de særlige hjerneskadetilbuds specialviden og ekspertise på Vejle fjord og Center for Hjerneskade samt samarbejder med regionerne om sammenhængende rehabiliteringsforløb for hjerneskaderamte.

Det er endvidere som led i *Aftale om udmøntning af satspuljen for 2010* afsat 60 mio. kr. i perioden 2010-2013 til en styrket indsats for at forbedre mennesker med hjerneskades muligheder for at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. Formålet er at udvikle arbejdsrehabiliteringsklubber med fokus på sociale mestringsevne, hverdagsliv og arbejdsmarkedet via individuelle aktiviteter, gruppetilbud, træningsindsatser mv. for personer med pådraget hjerneskade.

Styrket indsats for unge med hjerneskade

Aftaleparterne er enige om at afsætte 100 mio. kr. målrettet med henblik på, at unge med hjerneskade hurtigere får genoptræning og rehabilitering. Formålet er, at unge patienter med hjerneskade bedst muligt generhverver deres tabte funktioner, således at de på bedste måde kan klare dagligdagen, deltage i det sociale liv og eventuelt vende tilbage til arbejdsmarkedet. Aftaleparterne er enige om senere at drøfte udmøntningen af de 100 mio. kr.

Nyt center for hjerneskade med døgnpladser

Der afsættes i alt 50 mio. kr. til støtte for etablering af et nyt samlet specialiseret neurorehabiliteringscenter på Glostrup Hospital.

Her samles de nuværende rehabiliteringsenheder Klinik for rygmarskade i Hornbæk og afsnit for traumatisk hjerneskadede Hvidovre Hospital i en fælles neurorehabiliteringsenhed for både rygmarskade og hjerneskaderehabilitering. Med den nye enhed etableres et samlet og stærkt fagligt miljø for specialiseret neurorehabilitering til gavn for patienterne.

Aftaleparterne er endvidere enige om at fastholde fokus på den kommunale genoptrænings- og rehabiliteringsindsats og samarbejdet mellem kommuner og specialtilbud på hjerneskadeområdet. Dermed vil den specialviden og det udviklingsarbejde om gode tilbud til hjerneskadede også fremover komme hjerneskadede og deres pårørende til gode.

Der igangsættes en analyse af rehabiliteringsindsatsen med henblik på at identificere effektfulde sammenhængende rehabiliterings- og genoptræningsforløb. De gode eksempler og bedste praksis skal være pejlemærker for den fremadrettede rehabiliteringsindsats.

Kvalitet i behandlingen

Det danske sundhedsvæsen skal tilbyde høj kvalitet i behandlingen, uanset hvor patienten kommer hen.

Den nye sygehusstruktur med investeringer på over 41 mia. kr. over de kommende år er sammen med Sundhedsstyrelsens specialeplan omdrejningspunktet for øget behandlingskvalitet via blandt andet samling af kompetencer og rutine. De nye og moderne fysiske rammer understøtter også gode patientforløb og patientoplevelser.

I sygehusinvesteringerne er der øremærket midler til ny sundheds-IT og moderne apparatur, som også skal sikre bedre patientbehandling, fremme af nye behandlingsmetoder og udbredelse af telemedicinske løsninger. Ligeledes vil en satsning på nye udviklingsløsninger i et innovativt samarbejde mellem det offentlige og private virksomheder sikre et godt afsæt for eksport.

Samtidig udrulles Den Danske Kvalitetsmodel. Den vil danne rammen for et nationalt udviklingsystem for kvalitet med standarder for patientbehandling, der sigter på sikkerhed og højere kvalitet.

For at øge patientkvaliteten og koordineringen i sygehusvæsenet har der de seneste år været sat fokus på patientinformation og patienternes kontakt med sundhedsvæsenet via blandt andet indførelsen af en kontaktpersonordning. Med en kontaktperson har patienten en personlig indgang til sygehuset, som informerer patienten og de pårørende samt sikrer et velkoordineret behandlingsforløb. Tilbud om en kontaktperson gælder, når patientens behandlingsforløb sammenlagt strækker sig over mere end 2 dage eller mindre ved særlige patientbehov. Kontaktpersonordningen er fastlagt i Sundhedsloven og trådte oprindeligt i kraft den 1. januar 2009.

Regeringen vil i forbindelse med økonomiaftalen for 2012 drøfte, hvorledes regionerne lever op til deres ansvar i forbindelse med kontaktpersonordningen.

For at sikre øget kvalitet og patientsikkerhed er det desuden helt centralt, at sygehusvæsenet udbreder sin viden og bedste praksis. Forældet behandlingspraksis skal ændres, og kulturbarrierer nedbrydes, når klinikere skal lære af hinanden for at forbedre behandlingsmetoder, arbejdsgange o. lign. Det vil gavne patienten, personalet og den samlede ressourceanvendelse på sundhedsområdet.

Aftaleparterne er derfor enige om, at kvalitet og patientsikkerhed er et vigtigt nationalt anliggende. Fejl, dårlig hygiejne og manglende videndeling hører ikke hjemme i det danske sygehusvæsen. Aftaleparterne vil fremover følge udviklingen på området med henblik på at sikre, at fejl undgås, og at patienten opnår den mest optimale behandling. Udviklingen vil blive målt på centrale indikatorer for blandt andet sygehusfejl, dødelighed på sygehuse, dagkirurgi og genindlæggelser.

Øget gennemsigtighed og udbredelse af de gode patientresultater inden for blandt andet dagkirurgi, lavere vækst i kontakter pr. patient, nedbringelse af fejl, dødelighed og genindlæggelser skal sammen med den nye sygehusstruktur sikre, at patienten fremover oplever et optimalt behandlingsforløb, og at der opnås mest mulig sundhed for de tilførte ressourcer.

Sikkerhed for hurtig udredning og behandling

Der skal fortsat og løbende være opmærksomhed på at sikre hurtig udredning og behandling. Patienter med uklare symptomer på alvorlig sygdom skal udredes hurtigere uden unødigt ventetid.

Det udvidede frie valg handler om at sikre mulighed for hurtig behandling. Ordningen er senest i 2010 blevet udvidet, så fristen på 1 måned også omfatter diagnostiske undersøgelser. Og i forbindelse med Kræftplan III blev der taget et yderligere vigtigt skridt med indførelsen af en diagnostisk pakke, som skal sikre patienter med uklare symptomer, der kan tyde på kræft, en hurtig og specialiseret udredning i et sammenhængende forløb. Dette er et godt afsæt for at udbrede mulighederne for hurtig udredning.

Aftaleparterne er således enige om, at en bredere gruppe af patienter med uklare symptomer på alvorlig sygdom skal have mulighed for at blive henvist fra almen praksis til hurtig og sammenhængende udredning i tilknytning til de udrednings- og diagnosecentre, som regionerne er ved at etablere i forbindelse med Kræftplan III.

Det skal være slut med patienter, som løber spidsrod mellem egen læge, praktiserende speciallæger og sygehusene. Det betyder, at når den praktiserende læge har henvist en patient med uspecifikke symptomer på alvorlig sygdom til en diagnostisk undersøgelse på sygehuset, skal patienten ikke sendes tilbage til egen læge, før en diagnose er stillet, eller mistanken om alvorlig sygdom er afkræftet. Det skal være et mål i sundhedsvæsenet, at patienter med symptomer på alvorlig sygdom er udredt inden for 30 dage.

Herved sikres bedre koordination og en klar ansvarsplacering for et samlet forløb, så der ikke opstår tvivl om, hvem der har ansvaret for patienten og til hvem, patienten skal henvende sig.

Ventetidsgaranti til børn der skal have insulinpumpe

Et velreguleret blodsukkerniveau kan give børn med diabetes en bedre hverdag, da store udsving i blodsukkerniveauet kan påvirke både humør og energiniveau.

Aftaleparterne er enige om at indføre en ventetidsgaranti for børn, der er lægefagligt visiteret til insulinpumpe. En ventetidsgaranti opdeles således, at børn, der er yngre end 6 år, tilbydes insulinpumpe fra sygdomsdebut, mens børn, der er ældre end 6 år, skal have tilbudt en insulinpumpe inden for 3 måneder.

Ventetidsgarantien indføres, når Sundhedsstyrelsen har afsluttet sit arbejde om faglige retningslinjer for insulinpumpebehandling.

Tryghed

Der skal i alle dele af landet være tryghed for, at befolkningen hurtigt kan komme i relevant behandling. En stærk akutindsats og indsats i nærområdet er det andet ben i den nye sygehusstruktur. Derfor skal den akutte indsats være på plads i takt med realiseringen af den nye sygehusstruktur.

Regeringen og Dansk Folkeparti har afsat 600 mio. kr. til initiativer på akutområdet og nære tilbud, der er udmeldt til konkrete initiativer i begyndelsen af 2011, *jf. tabel 1 og 2*. Midlerne er særligt prioriteret til etablering af læge/sundheds- og akuthuse i områder med store afstande, samt til opstart af et forsøg med en helikopterordning.

Disse initiativer markerer samlet en væsentlig forbedring for borgerne i de omfattede områder. Husene betyder én indgang til det nære sundhedsvæsen, hvad enten det er ældre kroniske patienter, et behov for et røntgenbillede eller et ønske om hjælp fra fx praktiserende læge, fysioterapeut eller psykolog. Den kommunale plejeindsats tilknyttes også de nye sundhedshuse. Sundhedshusene kan dermed tage sig af alt det, som ikke kræver egentlig sygehusbehandling. Ved at tilknytte praktiserende speciallæger til sundhedshuset kan der også udføres mere specialiserede funktioner i sundhedshuset.

Når tilbuddene samles et sted får kvaliteten også et løft, fordi sundhedspersonalerne kan samarbejde på tværs af faglige grænser. Samtidig styrkes den præhospitale indsats med læge- og akutbiler med henblik på at understøtte en hurtig hjælp.

Aftaleparterne vil følge op på den konkrete etablering af en betryggende akutstruktur i alle dele af landet, i takt med at den nye sygehusstruktur kommer på plads over de kommende år. Der vil i opfølgningen være fokus på, om der lokalt er opnået en rigtig arbejdsdeling, der sikrer kvaliteten i de nære tilbud, om patienten sikres de rigtige kompetencer i behandlingen, og om de telemedicinske muligheder er udnyttet.

Finanslovaftalen for 2010 og den efterfølgende udmøntning af akutmidlerne er omdrejningspunktet for de kommende års udbygning af den akutte og nære indsats i områder med store afstande. Der vil fra statens side blive fulgt op på, at den forudsatte betryggende indsats også sikres i praksis i takt med realiseringen af den nye sygehusstruktur.

Tabel 1
Oversigt over projekter som har fået akutmidler (1. ansøgningsrunde)

Projekt	Bevilget beløb
<i>Region Sjælland</i>	
Sundheds- og akuthus i Nakskov (fuldt udbygget)	45.000.000
Sundhedscenter i Faxe	24.900.000
Paramedicinerbemandet akutbil i Præstø	790.000
GPS overvågning, kørende vagtlæger	351.600
112 akuthjælpere i yderområder og på øer	1.680.000
Kommunale nødbehandlerenheder	5.310.000
I alt	78.031.600
<i>Region Syddanmark</i>	
Hjemmesygeplejerskeordning i Varde	1.471.000
Førstehjælpsordninger i yderområder	1.360.000
I alt	2.831.000

Tabel 1 (fortsat)

Oversigt over projekter som har fået akutmidler (1. ansøgningsrunde)

Projekt	Bevilget beløb
<i>Region Midtjylland</i>	
Fuldt udbygget sundheds- og akuthus Holstebro	85.000.000
Akuthus i Lemvig	8.000.000
Lægehus i Bøvlingbjerg (Lemvig)	7.000.000
Lægehus Thyholm (Struer)	3.000.000
Lægehus Struer	12.000.000
Lægehus Ulfborg-Vemb (Holstebro)	10.000.000
Ambulanceberedskab Struer	7.500.000
First responder ordning Nordvestjylland	1.400.000
Læge- og sundhedscenter i Ringkøbing-Skjerns sydlige del (Tarm og Skjern)	15.000.000
Flerlægepraksis på RH Ringkøbing	10.000.000
Lægeklinik i sundheds- og akuthus på Samsø	3.300.000
Nære sundhedstilbud Grenå	15.000.000
Lægedel i læge-/behandlerhus i Vestsalling	9.000.000
Tele-/videokommunikation ml. ambulancer og FAM	2.000.000
First responder ordninger	1.500.000
Forsøgsordning med lægehelikopter (Karup)	59.634.000
I alt	249.334.000

Tabel 1 (fortsat)

Oversigt over projekter som har fået akutmidler (1. ansøgningsrunde)

Projekt	Bevilget beløb
<i>Region Nordjylland</i>	
Sundhedshus Hurup, Thy	15.370.000
Sundhedshus Brønderslev	45.330.000
Sundhedshus Jammerbugt	15.370.000
Sundhedshus Sæby	23.960.000
Videokonferencefaciliteter i ambulancer	1.560.000
Døgnbemanding af lægebil i Aalborg	3.325.000
I alt	104.915.000
I ALT	435.111.600

Tabel 2
Oversigt over projekter som har fået akutmidler (2. ansøgningsrunde)

Projekt	Bevilget beløb
<i>Region Sjælland</i>	
Sundhedscenter Stege – fase 2	6.538.810
Sundheds- og akuthus i Kalundborg	49.300.000
Sundhedscenter Odsherred – fase 2	6.900.000
I alt	62.738.810
<i>Region Syddanmark</i>	
Sundhedshus Bogense	11.100.000
Sundhedshus Nordborg	14.000.000
Sundhedshus Ærø	10.000.000
Sundhedshus Skærbæk	14.740.000
Sundhedshus Rudkøbing	23.000.000
I alt	72.840.000
I ALT	135.578.810

Aftaleparterne er enige om at afsætte en ansøgningspulje på 50 mio. kr. til finansiering af driftsudgifter til døgnbemandede akut-/lægebiler i takt med etableringen af de nye sygehuse målrettet de geografiske områder, hvor særlige forhold som store afstande eller lignende gør sig gældende, fx det sydlige Sjælland og Nordvestjylland.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at der med henblik på at sikre etableringen af de ønskede lægehuse/sundheds- og akuthuse, der samler og styrker de nære sundhedstilbud, etableres en særlig lånepulje mv. på 100 mio. kr., som regioner og kommuner kan søge i forbindelse med etablering af lægehuse/sundheds- og akuthuse, hvortil der er bevilget støtte fra akutpuljen.

Der er endvidere enighed om at understøtte, at fødeafdelingen på Holstebro bibeholdes frem til den nye sygehusstruktur er på plads. Aftaleparterne er enige om at afsætte ca. 15 mio. kr. årligt, indtil den nye struktur er på plads.

Telemedicin

Velfungerende telemedicinske løsninger giver mulighed for at skabe bedre samarbejde og sammenhæng på tværs af afstande og øge kvaliteten i behandlingen. Samtidig giver det mulighed for hurtigere og bedre diagnosticering, mindre unødigt transport for patienter, nye mu-

ligheder for at konsultere eksperter og en understøtning af ændret arbejdstilrettelæggelse. Det betyder, at sundhedssektoren kan tilbyde patienter en mere relevant indsats samtidig med en mere hensigtsmæssig anvendelse af ressourcer på indsatsen, og at patienten i højere grad kan tage ansvar for sin egen behandling.

Et centralt element er muligheden for øget brug af behandling i hjemmet/nærmiljøet i et samspil mellem udgående teams fra sygehusene, almen praksis, kommunal plejeindsats og egenindsats. Udbredelse af løsninger, der virker, kan bidrage både til serviceudvikling og øget produktivitet i den offentlige sektor.

Danmark er langt med projekter på det telemedicinske område, og har gjort en række erfaringer i forhold til anvendelsen af telemedicinske løsninger. Der er blandt andet igangsat en række projekter og forsøg med henblik på at afprøve nye velfærdsteknologiske løsninger og arbejdsgange i regi af ABT-fonden. ABT-fonden har således alene på sundhedsområdet støttet for godt 80 mio. kr. telemedicinske projekter. For at sikre en fælles retning på området har ABT-fonden fået udarbejdet en udredning om telemedicin. Udredningen peger på eksisterende løsninger og erfaringer til gavn for myndigheder, der planlægger at igangsætte telemedicinske løsninger.

Aftaleparterne er enige om at bygge videre på de gennemførte projekter og forsøg med en yderligere styrkelse af den telemedicinske satsning. Der udarbejdes en handlingsplan for telemedicinske løsninger på sundhedsområdet i regi af ABT-fonden. Der øremærkes yderligere 50 mio. kr. i fonden til at understøtte handlingsplanen til blandt andet udbredelse af egnede telemedicinske løsninger i forlængelse af de allerede støttede initiativer. Som element i handlingsplanen skal der etableres et grundlag for fastsættelsen af mål for udbredelsen af telemedicinske løsninger.

Samlet set er der dermed prioriteret mere end 130 mio. kr. til telemedicinske løsninger på sundhedsområdet.

Handlingsplanen kan indeholde konkrete initiativer blandt andet i forhold til monitorering af patienters sundhedstilstand i eget hjem, udbredelse af telemedicinsk sårbehandling, så patienten opnår bedre og hurtigere behandling, færre kontrolbesøg og forebyggelse af amputationer, afprøvning af hjemmemonitorering i kommunal pleje og omsorg samt øget selvhjulpenshed for ældre og kronikere i forbindelse med genoptræning efter operation eller sygdom, der kan understøtte, at borgere kan blive længst muligt i eget hjem.

Sygehusinvesteringer understøtter mere ambulante behandling

Der er aftalt samlede investeringer i nye og moderniserede sygehuse på over 41 mia. kr. over de kommende år med støtte fra kvalitetsfonden.

Der skal i planlægningen af byggerierne være fokus på, at byggeriet understøtter en forventet fortsat omlægning fra stationær til ambulante behandling over de kommende år. Et øget omfang af ambulante og dermed også typisk mindre indgribende behandling muliggøres af den

teknologiske og sundhedsfaglige udvikling og betyder samtidig mindskede arealkrav til fremtidens sygehuse, end hvis dimensioneringen blev baseret på de kendte behandlingsmønstre.

Der skal også fokus på, at de øremærkede midler inden for de fastlagte investeringsrammer til ny teknologi udmøntes til moderne apparatur og telemedicinske løsninger. Det skal medvirke til at bringe telemedicinske løsninger ind i en national sammenhæng, så der sikres optimale rammer for tværgående patientforløb og decentrale, omkostningseffektive behandlingsmuligheder.

Aftaleparterne er enige om, at der skal følges op i forhold til at sikre, at der med etableringen af den nye sygehusstruktur og de moderniserede rammer sker en omlægning til ambulante behandling og sikres prioritering af ny teknologi.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at der skal sikres en styring af byggeprojekterne, så indikation af mulige budgetproblemer opfanges hurtigt, og at der på det grundlag tages de nødvendige skridt til at rette op på problemet.

Staten skal løbende følge op på de konkrete byggeriers fremdrift, overholdelse af investeringsrammen og kontrol af, at forbruget af budgettet svarer til, hvor stor en del af byggeriet der er færdiggjort.

Patienten i centrum af et sammenhængende sundhedsvæsen

Den nye sygehusstruktur og de sundhedsteknologiske muligheder indebærer mindre indgribende behandlinger, kortere sygehusindlæggelser og større grad af ambulante behandling. Samtidig øges mulighederne for egenbehandling og egenmonitorering via teknologiske fremskridt, herunder i relation til telemedicin.

I det danske sundhedsvæsen skal et godt behandlings/patientforløb være karakteriseret ved sammenhæng på tværs af sundhedssektoren præget af et effektivt samarbejde og videndeling på tværs af almen praksis, sygehuse og kommuner, således at patienten oplever smidige overgange og kan føle sig tryk ved, at de rette informationer gives videre, at der sker den rette behandling på det rette tidspunkt, og så patienten ikke skal frygte at blive tabt mellem to stole.

Et godt behandlings/patientforløb skal også være karakteriseret ved ensartet høj faglig kvalitet på tværs af landet og på tværs af sundhedssektoren og standardiserede behandlingsmetoder, blandt andet baseret på sundhedsfaglige/kliniske retningslinjer.

Det gælder den ældre medicinske patient og den kronisk syge, der kan have et forholdsvis stort indlæggelses- og plejebestand henholdsvis være i behandling og løbende kontakt med sundhedsvæsenet. Og det gælder den (akut) alvorligt sygdomsramte, der efter sygehusindlæggelse har behov for genoptræning og/eller rehabilitering.

Den kommunale sundhed skal fungere i samspil med sygehusenes udgående teams, behandling i hjemmet, udlæggelser mv. som understøttes og udvikles løbende med den teknologiske udvikling, der giver mulighed for øget brug af behandling i hjemmet/nærmiljøet.

Udrulningen af sundheds-IT er et centralt element i et sammenhængende sundhedsvæsen. Der etableres over de kommende år en række centrale systemer, der samlet sikrer registrering og udveksling af patientdata på tværs af sundhedspersoner og sektorer.

Det Fælles Medicinkort, der registrerer oplysninger om medicinforbruget, skal være udrullet i regionerne inden udgangen af 2011. Den elektroniske patientjournal (EPJ) er regionerne forpligtet på at etablere inden udgangen af 2013. Og det nationale patientindeks (NPI), der sikrer overblik over alle væsentlige oplysninger om patienten, skal tilsvarende være fuldt integreret i regionerne inden udgangen af 2013.

Aftaleparterne er enige om at sætte yderligere fokus på et sammenhængende behandlings/patientforløb, herunder i form af en styrket sammenhæng i overgangene mellem kommuner, de praktiserende læger og sygehuse. Det skal sikres med udgangspunkt i sundhedsaftalerne mellem kommuner og regioner.

Blandt andet skal både alment praktiserende læger og kommuner tage del i den opsporende og forebyggende indsats, således at omfanget af unødvendige indlæggelser og genindlæggelser reduceres, herunder yde opmærksomhed omkring den ældre medicinske patients/borgers sundhedstilstand, blandt andet i relation til under- og fejlnæring samt identifikation/tidlig opsporing af sygdomstegn i forhold til begyndende akut sygdom og forværring af kronisk sygdom.

Aftaleparterne vil sikre dette med handlingsplanen for den ældre medicinske patient.

Fremtidige udfordringer på sundhedsområdet

Aftaleparterne har drøftet de udfordringer, som sundhedsvæsenet står overfor, herunder den demografiske udvikling, udviklingen inden for teknologi, behandling og medicin og kravet om en høj faglig kvalitet i behandlingen, men også de styringsmæssige udfordringer, der vil være i de kommende år. Og hvorledes disse udfordringer bedst muligt imødekommes.

Aftaleparterne er enige om, at en hovedopgave fremadrettet bliver at sikre en hensigtsmæssig drift af særligt sygehusene med en bedre anvendelse af kapacitet og personaleressourcer, så administrationen mindskes, og patientbehandlingen styrkes. Det skal sikres, at der opnås den bedste behandling samt en hensigtsmæssig og effektiv fordeling af de ressourcer, der er til rådighed.

Samtidig skal der på nationalt plan sikres en rigtig sundhedsfaglig prioritering i forhold til hvilke behandlinger og medicin, der tilbydes, og en ensartet høj kvalitet af sygehusedelserne på tværs af landet.

Der skal styrket fokus på udrulning af ny sundhedsteknologi over hele landet, herunder elektroniske patientjournaler og telemedicinske løsninger. Og der skal skabes et godt afsæt for at

bringe telemedicinske løsninger ind i en national sammenhæng, så der sikres optimale rammer for tværsektorielle patientforløb og decentrale, omkostningseffektive behandlingsmuligheder.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at den overordnede sygehusstruktur med placeringen af de fremtidige akutsygehuse ligger fast, og at der hermed er sket en fremtidssikring af den danske sygehusstruktur. Fremadrettet ligger hovedopgaven i at varetage bygherreopgaven på en professionel måde, så det sikres, at byggerierne opføres inden for de fastlagte investeringsrammer og med de forudsatte gevinster. Samtidig skal mulighederne for at benytte standardiserede løsninger på tværs af byggerierne udnyttes, og man skal lære af de gode erfaringer også fra udlandet.

På den baggrund er aftaleparterne enige om, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal belyse, hvorledes udfordringerne på sundhedsområdet bedst muligt imødekommes. Arbejdsgruppen afrapporterer i starten af efteråret 2011.

Epilepsihospitalet Filadelfia

Aftaleparterne er opmærksomme på, at Epilepsihospitalet Filadelfia i Dianalund er i en vanskelig økonomisk situation. Der er for tiden drøftelser mellem hospitalet og regionerne med Indenrigs- og Sundhedsministeriets deltagelse med henblik på at finde en holdbar løsning for hospitalets fremtidige drift.

Aftaleparterne opfordrer til, at disse bestræbelser hurtigst muligt føres til ende på en måde, der sikrer, at hospitalets særlige position i dansk epilepsibehandling kan opretholdes.

Finansiering

Ovenstående initiativer prioriteres i 2012 og 2013 inden for det samlede løft på sundhedsområdet på 5 mia. kr. i perioden 2011-2013, som blev aftalt i *Genopretningsaftalen*, samt ved udmøntning af resterende midler i den afsatte akutpulje på 600 mio. kr. Endvidere vil aftaleparterne søge tilslutning til prioritering af 150 mio. kr. til psykiatrien i satspuljeregi.

I 2014 og frem prioriteres initiativerne inden for det årlige løft i det offentlige forbrug på 4 mia. kr., der er skabt plads til med aftalen *To streger under facit*.

Aftale om Danmark som vækstnation

Aftale om Danmark som væksthation

Et dynamisk erhvervsliv lægger fundamentet for et samfund i udvikling. Indtjeningen og arbejdspladser i de private virksomheder skaber grundlaget for, at der er råd til velfærdssamfundets kerneydelser som uddannelse, sygehuse og ældrepleje. Derfor skal erhvervslivet have gode betingelser, så det er attraktivt at skabe nye jobs og være virksomhed i Danmark.

Der er i de senere år arbejdet systematisk med at styrke vækstvilkårene for danske virksomheder. Blandt andet er investeringerne i uddannelse, forskning, innovation og iværksætteri øget markant, og selskabsskatten og skatten på arbejde er sænket mærkbart.

- **Investeringer i viden.** Med velfærds- og globaliseringsaftalerne fra 2006 indføres et løft på 10 mia. kr. til investeringer i forskning, uddannelse, innovation og iværksætteri fra 2007 til 2012.
- **Lavere skat for alle.** Skatten på arbejde er sænket mærkbart, og skatten på den sidst tjente krone er reduceret med 5-10 pct.-point for stort set alle lønmodtagergrupper, så arbejdsudbuddet øges, og tilskyndelsen til at uddanne sig eller på anden vis yde en ekstra indsats styrkes.
- **Velfærdsaftalen.** Med Velfærdsaftalen fra 2006 blev der gennemført en ambitiøs tilbagetrækningsreform som skønnes at styrke beskæftigelsen med op mod 10 pct. i 2040.
- **Arbejdsmarkedsreformer.** En række arbejdsmarkedsreformer, herunder dagpengereformen i Genopretningsaftalen, styrker jobsøgningen og tilskyndelsen til at arbejde.
- **Lavere selskabsskat.** Selskabsskatten er sat ned fra 30 til 25 pct. for at skabe investeringer, højere produktivitet og et mere robust skattegrundlag i en stadig mere globaliseret verden.
- **Administrative byrder.** De administrative byrder på virksomhederne er lettet med 7,6 mia. kr. siden 2001 (svarende til næsten 25 pct.)
- **Risikovillig kapital mv.** For at understøtte vækst og eksport er der gennemført en målrettet indsats for at forbedre finansieringsmulighederne mv. for små og mellemstore virksomheder blandt andet gennem Eksportkreditfonden, Vækstfonden og senest Dansk Vækstkapital.
- **Andet.** Bedre mulighed for at tiltrække kvalificeret udenlandsk arbejdskraft, styrkede rammer for regional vækst, grøn vækst, styrket markedsføring af Danmark, øget konkurrence samt Kvalitetsreform.

Danmark har derfor på mange områder et godt afsæt for at skabe nye arbejdspladser, men også en række udfordringer.

Vi er udfordret på de to områder, der bestemmer væksten. Hvor meget vi arbejder, og hvad vi får ud af vores arbejdsindsats. Uden nye initiativer er der derfor risiko for, at Danmark bliver et lavvækstsamfund.

Aftale om Danmark som vækstnation

Samtidig skærper globaliseringen konkurrencen om investeringer og jobs. I en række af de nye vækstøkonomier kan virksomhederne i dag opnå den samme eller bedre kvalitet til lønninger, der er langt lavere end i Danmark. Det gælder ikke alene produktion, men også administration, forskning og udvikling.

Udfordringerne forstærkes og tydeliggøres af den internationale finansielle krise, hvor Danmark har mistet mange private arbejdspladser.

Derfor nedsatte regeringen i september 2009 et Vækstforum, som har kortlagt og analyseret udfordringerne for dansk økonomi og i marts måned 2011 er kommet med en række konkrete anbefalinger til, hvordan vi ruste Danmark og danske virksomheder til fornyet vækst.

Med de indgåede aftaler og fremlagte udspil har regeringen fulgt op på de indsatsområder, som Vækstforum har peget på i sine anbefalinger. I april indgik regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne *Aftale om Konkurrencepakken*, som med konkurrencefremmende initiativer vil medføre lavere priser på varer og tjenesteydelser, større udbud og bedre kvalitet for forbrugerne og øget vækst og velstand.

Med *Aftale om senere tilbagetrækning* har regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre aftalt at gennemføre en ambitiøs reform af tilbagetrækningssystemet efter førstkomende valg til Folketinget. Den sikrer en markant forøgelse af arbejdsudbuddet, der vil styrke virksomhedernes rekrutteringsmuligheder de kommende år. Beskæftigelsen forventes at stige med 65.000 personer i 2020. Samtidig sikrer aftalen, at der bliver en bedre sammenhæng i den offentlige økonomi. Den offentlige saldo forventes at blive forbedret med ca. 18 mia. kr. i 2020. Det er med til at sikre grundlaget for velfærdssamfundet, og at der bliver plads til større udgifter til blandt andet sygehuse og ældrepleje i takt med, at der bliver flere ældre. Aftalen forventes at få væksten (i BNP) til at stige med 0,4 pct. om året i perioden 2014-2020. Dermed forøges velstanden (BNP) med 47 mia. kr. i 2020.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller er med denne aftale om Danmark som vækstnation enige om en lang række nye initiativer, som vil bidrage til at gøre Danmark til en vækstnation. Aftalen betyder, at virksomheder i Danmark – og især de små og mellemstore – får bedre muligheder for at vokse sig store og gøre sig gældende på de internationale markeder. Samtidig intensiveres indsatsen for at tiltrække højproduktive udenlandske virksomheder og investeringer, og samspelet mellem den private og offentlige sektor nytænkes.

Danmark som vækstnation

Mere eksport til vækstmarkeder

- Bedre vilkår for små og mellemstore virksomheders deltagelse på de internationale markeder.
- Forlængelse af eksportlån til 2015
- Strategier for BRIK-landene mv.

Tiltrække flere investeringer og virksomheder

- Business Entry Denmark: Styrket tiltrækning og fastholdelse af udenlandske virksomheder i Danmark
- Danmark som attraktivt investerings- og produktionsland - lavere selskabsskat
- Skatte kreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter
- Reform af strategisk forskning og innovation
- Design2020

Det skal være nemmere at drive virksomhed – særlig for små og mellemstore

- Treårigt regelstop for små og nystartede virksomheder
- De administrative byrder skal lettes med yderligere 10 pct.
- Styrket finansiering af vækst hos små og mellemstore virksomheder
- Effektiv sagsbehandling på miljøområdet
- Digitalisering skaber vækst og udvikling

BoligJobplan

- Fradrag for hjælp og istandsættelse i hjemmet

Styrket offentlig-privat samarbejde

- Fonden for velfærdsteknologi
- Sund vækst og velfærdsteknologi
- Danmark som grøn vækstøkonomi

Uddannelse – mere vækst for pengene

- Analyse af de videregående uddannelser
- Eftersyn af de erhvervsrettede grunduddannelser

Nemmere adgang til internet

- Hotspots i det offentlige rum

Mere eksport til vækstmarkeder

Det danske hjemmemarked er forholdsvis lille. Det er derfor nødvendigt for mange virksomheder at eksportere for at vokse og opnå stordriftsfordele. Men det kan være vanskeligt at komme ud på eksportmarkederne for især små og mellemstore virksomheder. I Danmark står ca. 10 pct. af virksomhederne for hele eksporten. Små og mellemstore virksomheders andel af den samlede danske eksport er faldet fra en tredjedel til en fjerdedel fra 2000 til 2009.

Danske virksomheder udnytter ikke i tilstrækkelig grad handelspotentialet på vækstmarkederne i forhold til virksomheder i en række sammenlignelige lande. Fx ligger Danmark i den lave halvdel af OECD-landene, når det gælder den andel af eksporten, der går til de store vækstmarkeder. Det indikerer, at der er et stort eksportpotentiale på de nye vækstmarkeder for mange danske virksomheder – navnlig de små og mellemstore virksomheder.

Aftaleparterne er enige om at øge indsatsen og give virksomhederne – især de små og mellemstore – en hjælpende hånd med at etablere sig på de internationale markeder:

Bedre vilkår for små og mellemstore virksomheders deltagelse på de internationale markeder

For at styrke eksportvirksomhedernes muligheder for at finansiere nye forretninger gøres den midlertidige eksportkautionsordning permanent fra 1. januar 2012 med en samlet kautionsramme på 2 mia. kr. Ordningen gøres samtidig mere fleksibel, så flere små og mellemstore virksomheder får mulighed for at komme ud på eksportmarkederne gennem brug af ordningen.

For at styrke adgangen til vækstmarkederne for små og mellemstore virksomheder tilbydes fremover hjælp til eksportforberedelsesforløb, herunder møder med potentielle kunder og samarbejdspartnere på udvalgte markeder. Endvidere udvides eksportprogrammet Vitus, så de mindste af virksomhederne fremover får mere rådgivning, når de vil ind på fjerne vækstmarkeder.

For at styrke små og mellemstore virksomheders eksport til EU's indre marked etableres et kontaktpunkt, som skal hjælpe danske virksomheder med oplysninger om salg af varer og services i EU. Endvidere etableres et hold af markedsåbnere, som tilbyder hjælp til løsning af konkrete problemer. Endelig etableres et netværk af udbudsekspertes, som kan rådgive danske virksomheder om nationale regler mv. i forbindelse med lokale udbud i udlandet.

Forlængelse af eksportlån til 2015

Dansk eksport vokser igen efter den økonomiske krise på verdensmarkederne. Det er dog fortsat vanskeligt for de danske eksportvirksomheder at finansiere deres aktiviteter. Det skyldes blandt andet, at de private lånemarkeder fortsat er meget forsigtige med at finansiere risikofyldte eksportaktiviteter.

Som en del af kreditpakken blev der oprettet en midlertidig eksportlåneordning, der giver eksportvirksomheder mulighed for at ansøge om eksportfinansiering frem til den 31. december 2011. For at styrke danske eksportvirksomheders finansieringsmuligheder forlænges den midlertidige eksportlåneordning med 4 år til udgangen af 2015 inden for en samlet bruttolåneramme på 20 mia. kr. Samtidig gøres ordningen mere attraktiv for små- og mellemstore virksomheder ved, at der også tilbydes lån til eksportforretninger med under to års kredittid samt til drift og oparbejdning i forbindelse med internationalisering.

Strategier for BRIK-landene mv.

Danmarks tilgang til eksport og investeringer skal udvides, så blikket i højere grad rettes mod mulighederne på markeder med høj vækst uden for EU – i særdeleshed BRIK-landene – Brasilien, Rusland, Indien og Kina – men også andre særligt lovende vækstlande..

Der skal i første omgang udarbejdes en særskilt strategi for hvert af BRIK-landene, der styrker og fokuserer den danske indsats over for høj-vækstmarkederne. Strategierne vil omhandle konkrete danske satsningsområder for et udvidet handels- og investeringssamarbejde samt fokusere på at markedsføre Danmarks styrkepositioner og kompetencer, fx inden for klima og energi, velfærd, design, arkitektur, forskning, uddannelse og fødevarer. Mange steder har man et positivt billede af Danmarks styrker og kompetencer, fx som en grøn nation. Dette skal vi bygge videre på for at øge eksporten og tiltrække investeringer, turister og talenter til Danmark. Endvidere identificeres eksport- og investeringsmuligheder i andre særligt lovende vækstmarkeder med henblik på, at der udarbejdes yderligere konkrete strategier. Derudover skal interesserede danske virksomheder tilbydes en udvidet eksportstartpakke målrettet vækstmulighederne på fremmarkederne, ikke mindst til gavn for de små- og mellemstore virksomheder.

Tiltrække flere investeringer og virksomheder

Det er vigtigt, at internationale virksomheder investerer og skaber arbejdspladser i Danmark. De kommer ofte med ny teknologi, ny viden og nye produkter. Det bidrager til at øge konkurrence, produktivitet og vækst herhjemme. Internationalt forankrede virksomheder er typisk mere produktive end rent danske virksomheder.

Mens danske investeringer i udlandet er fortsat med at stige, har Danmark i de senere år fået sværere ved at tiltrække udenlandske investeringer. Det er en bekymrende udvikling.

Det skal derfor være lettere og mere attraktivt for virksomheder at investere og skabe arbejdspladser i Danmark. Vi skal gøre mere for at nedbryde de barrierer, som forhindrer os i at høste gevinsterne ved globaliseringen. Aftaleparterne er enige om, at det skal være endnu mere enkelt og attraktivt for udenlandske virksomheder at investere og etablere sig i Danmark:

Business Entry Denmark: Styrket tiltrækning og fastholdelse af udenlandske virksomheder i Danmark

I dag er ansvaret for rammevilkårene for etablering og fastholdelse af udenlandske virksomheder fordelt på en række statslige, regionale og kommunale myndigheder og aktører. Hvis udenlandske virksomheder skal etablere sig eller udvikle deres aktiviteter i Danmark, skal de i kontakt med forskellige ministerier og kommuner, fx i forbindelse med ansættelse af udenlandsk arbejdskraft og byggeri af nye anlæg.

Indsatsen for at tiltrække og fastholde udenlandske virksomheder i Danmark skal styrkes og fokuseres, så Danmark i endnu højere grad fremstår som et attraktivt investerings- og produktionsland. Derfor er det planen at etablere en fælles national enhed til investeringsfremme, Business Entry Denmark, som skal stå for arbejdet med at tiltrække og fastholde udenlandske virksomheder i Danmark. Business Entry Denmark skal følge den udenlandske virksomhed hele vejen fra den første indledende kontakt i udlandet, til etablering i Danmark og til efterfølgende løbende fastholdelse. I hele forløbet kan Business Entry Denmark være den udenlandske virksomheders kontaktpunkt i Danmark.

Der iværksættes et arbejde, som skal opstille konkrete modeller for tilrettelæggelsen af Business Entry Denmark. Aftaleparterne vil efterfølgende tage stilling hertil.

Danmark som attraktivt investerings- og produktionsland – lavere selskabsskat

Danmark skal være et attraktivt investerings- og produktionsland. Produktivitetsvæksten i Danmark har imidlertid været lav siden midten af 1990'erne, og faldende bidrag fra investeringer er en af de væsentligste årsager hertil. Samtidig bliver den globale konkurrence mellem landene om virksomhedernes investeringer stadig større.

Vækstforum pegede på, at skattesystemet skal fremme lysten til at investere, og at der er behov for reformer, der øger tilskyndelsen til at investere. En af metoderne til at gøre Danmark til et mere attraktivt land at investere i er at gennemføre en fuldt finansieret nedsættelse af selskabsskatten.

Aftaleparterne er enige om, at der nedsættes et udvalg med deltagelse af relevante eksperter samt bred repræsentation fra erhvervslivet. Udvalget skal udarbejde forslag til finansiering inden for erhvervsområdet af en reduktion af selskabsskatten fra 25 pct. til 20 pct. over en årrække. Udvalgets analyser skal blandt andet omfatte mulighederne for at reducere erhvervsstøtten, men andre finansieringselementer fra erhvervsområdet kan også inddrages. Der lægges til grund, at lempelser for banker og andre dele af den finansielle sektor neutraliseres. Udvalget skal afrapportere i februar 2012.

Skatte kreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter

Virksomheder skal have mulighed for at få udbetalt negativ selskabsskat af den del af deres underskud, der stammer fra forsknings- og udviklingsaktiviteter (skatte kreditter). Skatte kreditter vil understøtte innovation, fordi de kan give en kapitalindsprøjtning for virksomheder, hvor forsknings- og udviklingsindsatsen endnu ikke har givet tilstrækkeligt afkast til, at de betaler selskabsskat. Nyetablerede og små og mellemstore virksomheder med forsknings- og udviklingsindsats sikres således likviditetsmæssige fordele.

Konkret kan virksomheder fra 2012 trække forsknings- og udviklingsudgifter for 5 mio. kr. årligt ind under ordningen. Initiativet skønnes at indebære offentlige merudgifter i størrelsesordenen 200-250 mio.kr. årligt i perioden 2012-2014 og 100 mio. kr. årligt i varig virkning. Initiativet finansieres fuldt ud ved, at der rettes op på en forkert praksis for, hvordan afgiften på en bestemt type forsikringer beregnes (såkaldte kombinerede forsikringer). Derudover er der et finansieringsbidrag fra overskydende provenu fra aftale om iværksætteraktier samt ophævelse af moms fritagelse for indførsel af tidsskrifter mv.

Reform af strategisk forskning og innovation

Der er i de senere år sket en markant styrkelse af den offentlige forsknings- og innovationsindsats. I 2011 er der afsat 19 mia. kr. til forskning, udvikling og innovation, svarende til godt 1 pct. af BNP. Det er en stigning på 5 mia. kr. siden 2006 eller ca. 35 pct. Det gør Danmark til et af de mest ambitiøse lande på dette område. Men der er behov for et stærkere gennemslag af disse investeringer på virksomhedernes innovation og dermed produktivitet og vækst i det private erhvervsliv. Forsknings- og innovationssystemet skal være mere sammenhængende, overskueligt og enkelt.

Under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling er der i dag to finansieringsorganer, der hver især finansierer forskellige aspekter af anvendelsesorienteret forskning og understøtter spredning af forskningsbaseret viden til anvendelse i dansk erhvervsliv. Der skal etableres et enstrengt bevillingssystem for strategisk forskning og teknologi gennem en sammenlægning af Det Strategiske Forskningsråd og Rådet for Teknologi og Innovation til et nyt *råd for strategisk forskning og teknologi*.

De Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS) indsamler, opbygger og udvikler teknologiske kompetencer og formidler denne viden til dansk erhvervsliv. Der findes i dag ni GTS-institutter. For at styrke GTS-institutternes evne til at indgå i dynamiske samarbejder med virksomhederne etableres DanskGTS, som skal skabe stordriftsfordele for GTS-institutterne og sikre sammenhæng til den overordnede forskningspolitik. DanskGTS skal endvidere have øget fokus på, at skabe videnbaseret vækst og innovation i danske virksomheder.

Endelig sigtes der mod at skabe en bedre sammenhæng i mulighederne for risikovillig kapital i hele forløbet fra virksomhedens tidlige opstartsfasen til ekspansions- og vækstfasen. Nogle virksomheder oplever i dag, at der er et mismatch mellem investeringer i de helt tidlige faser og adgangen til kapital i de efterfølgende faser. På den baggrund nedsættes en arbejdsgruppe, som skal komme med forslag til, hvordan der kan sikres en større samordning mellem Vækstfonden, de regionale iværksætterfonde samt Innovationsmiljøerne. Sigtet er at skabe bedre sammenhæng i "fødekæden" for risikovillig kapital.

Design2020

Der er over de senere år sket en udvikling i anvendelsen af design, designtænkning og designforskning. Design er ikke længere alene formgivning og æstetik, men i stigende grad også et strategisk element i virksomhedernes innovationsproces med at udvikle brugervenlige løsninger.

Der fremlægges en ny Designstrategi "Design2020" på baggrund af arbejdet i det bredt sammensatte Visionsudvalg for design. Design 2020 skal have fokus på, at styrke vilkårene for design, så design i højere grad end hidtil bliver et konkurrenceparameter for virksomhederne i udvikling af nye produkter og processer. Strategien vil bl.a. lægge op til en bedre samordning af henholdsvis uddannelserne på designområdet og den erhvervsrettede indsats for vidensspredning. Endvidere vil der som opfølgning på handlingsplanen for offensiv global markedsføring af Danmark blive etableret et offentlig-privat designkonsortium, som skal bidrage til at øge kendskabet til danske styrker og kompetencer på designområdet.

Det skal være nemmere at drive virksomhed – særligt for de små og mellemstore

Den tid virksomhederne bruger på at administrere krav fra det offentlige, går fra tiden til at drive forretning og skabe vækst. Den byrde føles særligt tung for nye og mindre virksomheder, der ikke altid har den store erfaring med krav og regler – eller administrativt personale til at håndtere kontakten til det offentlige. Det offentlige skal derfor fokusere mere på at gøre livet lettere for virksomhederne, så virksomhederne kan fokusere på kerneforretningen.

Danmark er allerede nået langt med at nedbringe antallet af lovpligtige administrative byrder, der hæmmer virksomhedernes produktivitet og vækst. I 2001 blev der sat et ambitiøst mål om at lette erhvervslivets administrative byrder med op til 25 pct. i 2010. Dette mål er nu nået med samlede lettelser på i alt 7,6 mia. kr. Virksomhederne oplever imidlertid ikke umiddelbart, at byrderne er lettet i samme udstrækning. Arbejdet skal derfor fortsættes.

Aftaleparterne er enige om at hæve ambitionsniveauet med følgende initiativer:

Treårigt regelstop for små og nystartede virksomheder

Ikke mindst små og nystartede virksomheder oplever det ofte som meget generende, når der gennemføres ny regulering. Det skyldes blandt andet, at de har forholdsvis færre ressourcer til at håndtere kravene og kommunikationen med det offentlige.

Derfor indføres et treårigt regelstop, der som udgangspunkt fritager nystartede virksomheder og virksomheder med færre end ti ansatte fra ny bebyrdende lovgivning vedtaget af Folketinget efter 1. juli 2011. Dermed skabes et reguleringsmæssigt pusterum, der kan hjælpe dem til at kunne fokusere på at drive virksomhed og udvikle deres forretning.

Regeringen vil i EU arbejde for, at der gives samme mulighed i forhold til EU-reglerne.

De administrative byrder skal lettes med yderligere 10 pct.

Aftaleparterne er enige om, at de administrative byrder i 2015 skal være lettet med yderligere 10 pct. i forhold til 2010. Målet skal nås både i forhold til de faktiske og de oplevede byrder.

Med henblik på at nå målet nedsættes et virksomhedspanel, der skal udpege de områder, som virksomhederne oplever som særligt byrdefulde.

Styrket finansiering af vækst hos små og mellemstore virksomheder

Mange små og mellemstore virksomheder og særligt vækstvirksomheder har i lyset af krisen fortsat vanskeligt ved at finde finansiering til forretningsudvikling og vækstinitiativer mv.

For at styrke små og mellemstore virksomheders adgang til vækstkapital udvides vækstkautionens ordning med yderligere 600 mio. kr. i udlån til forretningsudvikling inden for rammerne af Erhvervspakken. Med Erhvervspakken blev der oprettet kautioner for bankernes udlån til små og mellemstore virksomheder for 1,5 mia. kr. til forretningsudvikling og til erhvervsejendomme. Fremadrettet sammenlægges disse ordninger.

Initiativet skal ses i sammenhæng med, at der i starten af 2011 blev indgået en aftale med pensionssektoren om oprettelse af Dansk Vækstkapital, som styrker markedet for risikovillig låne- og ejerkapital med samlet op til 10 mia. kr. for iværksættere og små og mellemstore virksomheder med vækstpotentiale. Et større udbud af risikovillig kapital bidrager til at skabe vækst og nye arbejdspladser.

Endvidere er nedsat et udvalg med repræsentanter for erhvervsorganisationerne, som skal undersøge mulighederne for, at små og mellemstore virksomheder fremover i større omfang kan benytte erhvervsobligationer som en alternativ mulighed for finansiering.

Effektiv sagsbehandling på miljøområdet

I dag er sagsbehandlingen på miljøområdet ofte langsommelig og praksis er meget uensartet fra kommune til kommune. Lange sagsbehandlingstider i kommuner og Natur- og Miljøklagenævnet kan skabe usikkerhed om virksomhedernes investeringsmuligheder. Derfor er det vigtigt, at sagsbehandlingstiderne gøres kortere.

I forbindelse med finanslovaftalen for 2011 blev der nedsat et hurtigtarbejdende eksternt ekspertudvalg, der fik til opgave at forberede en samlet reform af klagesystemet på miljøområdet. Endvidere blev der afsat 10 mio. kr. til eksternt bistand til en forstærket indsats i Natur- og Miljøklagenævnet for at nedbringe puklen af ældre uafsluttede klagesager. Indsatsen indebærer at 250 af de ældste sager afgøres i 2011. Som opfølgning på kommende anbefalinger fra ekspertudvalget er aftaleparterne allerede nu enige om følgende:

- Der nedsættes en midlertidig taskforce, som får til opgave at færdigbehandle puklen af gamle klagesager på husdyrområdet. Der afsættes i alt 25 mio. kr. hertil finansieret inden for Grøn Vækst midlerne.
- Natur- og Miljøklagenævnet skal have mulighed for at afvise at behandle bagatelsager og fokusere sagsbehandlingen til de punkter, der reelt klages over.

Endvidere er der enighed om følgende initiativer:

- Der skal indføres flere bagatelgrænser og anmeldeordninger. Miljøgodkendelserne skal i videst muligt omfang gives automatisk, hvis en række objektive betingelser er opfyldt.
- Der indledes forhandlinger med KL om at omlægge kommunernes tilskud til behandling af husdysager, så tilskuddet gøres afhængig af aktiviteten i den enkelte kommune.
- Regelgrundlaget på husdyrområdet præciseres, herunder fastsættes BAT-krav til staldbyggeri i bekendtgørelser, hvor det også vil fremgå at kravene på ansøgningstidspunktet vil gælde uanset, hvor lang sagsbehandlingstiden er. Desuden indføres fleksible miljøkrav i forbindelse med test af ny miljøteknologi i almindelige husdyrbrug.

Digitalisering skaber vækst og udvikling

Den offentlige sektor i Danmark har en international førerposition, når det handler om at anvende it og ny teknologi. Den position skal vi blandt andet bruge til at skabe vækst, udvikling og enkle løsninger for virksomhederne.

Digitalisering bidrager til, at virksomhederne skal bruge mindre tid og kræfter på at administrere regler og krav fra det offentlige. Samtidig kan offentlig digitalisering være platform for innovation i virksomhederne, hvor private virksomheder kan udnytte it-infrastruktur til at udvikle nye produkter til deres kunder. Regeringen vil i samarbejde med KL og Danske Regioner præsentere en ny ambitiøs digitaliseringsstrategi for den offentlige sektor for 2011 til 2015. En række elementer, der arbejdes med i strategien, kan medvirke til at gøre det nemmere at drive virksomhed. Mulige virksomhedsrettede initiativer i den kommende digitaliseringsstrategi er fx:

- Indberet én gang. For virksomhederne er det målet, at de så vidt muligt kun skal indberette den samme oplysning én gang. Det er spild af virksomhedernes og myndighedernes tid og penge at spørge virksomhederne om det samme flere gange.

- Digital post til alle virksomheder. Der oprettes en digital postkasse til alle virksomheder. Fra 2013 kan alle relevante meddelelser, breve og godkendelser sendes til virksomhedens digitale postkasse.
- Virksomhedens egen side på virk.dk. På virk.dk kan alle virksomheder få deres egen Min Side, hvor virksomheden kan se hvilke kommende indberetninger og pligter, som virksomheden har. Her kan virksomheden også se og rette egne stamoplysninger. På virk.dk har virksomhederne nem adgang til offentlige selvbetjeningsløsninger.
- Nye virksomheder fødes digitalt. Fra 2012 kan alle nye virksomheder registreres fuldt digitalt på nettet og automatisk tilmeldes digitale services som fx NemID, NemKonto og digital post.
- Digital adgang til virksomhedens rådgiver. Det gøres enkelt for virksomheden at give adgang til, at fx virksomhedens revisor kan indberette digitalt på virksomhedens vegne på alle væsentlige områder.
- Nemmere ansættelse af ny medarbejder og ansøgning om løntilskud. Arbejdsgangene for virksomhedernes administration af deres medarbejdere kan forenkles, fx kan det gøres nemmere for små virksomheder at ansætte nye medarbejdere.
- Automatisk postering til det offentlige. Betalingsmeddelelser mellem private virksomheder og det offentlige kan automatiseres. Dermed får virksomhederne mindre administration ved forretninger med andre virksomheder og det offentlige, fordi posteringer selv "finder vej" og ikke skal tages fra papir. I første omgang kan meddelelser om NemKonto-udbetalinger og visitationer til privathospitaler automatiseres.
- Tilgængelige offentlige data. Offentlige data kan være værdifulde for private virksomheder, når de fx udvikler digitale services til deres kunder, gennemfører testforsøg mv. Det kan mod betaling i højere grad gøres muligt for virksomheder at gøre brug af sådanne data under iagttagelse af persondataloven mv.

BoligJobplan

Der er gode grunde til at gøre det billigere for danskerne at få udført serviceydelser i hjemmet. Det kan få færre til at vælge det sorte arbejde og gør-det-selv løsninger, når de skal have udført opgaver i hjemmet. Det vil lette mange familiers travle hverdag. Og det vil skabe vækst i beskæftigelsen.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Pia Christmas-Møller har derfor indgået en aftale om, som forsøger, at indføre en BoligJobordning med fradrag i skatten for lønudgifter til hjælp og istandsættelse i hjemmet. Forsøget løber fra den 1. juni 2011 til og med 2013.

Skattefradraget udformes som et ligningsmæssigt fradrag og svarer dermed til et tilskud på ca. $\frac{1}{3}$ af lønudgiften i en gennemsnitskommune. Skattefradraget gælder serviceydelser både inde i og uden for boligen og gives til personer fyldt 18 år. Fradraget kan maksimalt udgøre 15.000 kr. årligt pr. person

BoligJobordningen giver husholdningerne bedre muligheder for at betale sig fra tidskrævende dagligdagsopgaver som f.eks. rengøring, vinduespudsning, børnepasning og havearbejde. Samtidig tilgodeser BoligJobordningen behovet for bedre boliger og mere energieffektive boliger, idet der også gives fradrag for lønudgifter til reparationer og udvendig vedligehold, som fx udskiftning af vinduer, tag og isoleringsarbejde mv.

Samlet set vil BoligJobordningen skabe vækst i beskæftigelsen og være en effektiv måde at gøre sort arbejde hvidt, og den kan dermed bidrage til at nedbringe omfanget af sort arbejde, hvor omfanget af sort arbejde er betydeligt, og hvor SKAT har vanskeligt ved at gennemføre effektive kontroller.

Styrket offentlig-privat samarbejde

Den offentlige sektor skal have større fokus på nye måder at løse opgaverne på og på nye samarbejdsformer med virksomhederne i den private sektor. Et stærkere samarbejde mellem den offentlige og private sektor vil være til gavn for begge.

Løsning af opgaverne i den offentlige sektor kan give et spin-off til den private sektor i form af nye forretningsmuligheder. Og den private sektor kan give den offentlige sektor en mere effektiv opgaveløsning og dermed mere service for skattekroneerne.

Det gælder især de områder, hvor det offentlige historisk har haft en særlig rolle: Velfærdsområdet, sundhedsområdet, energiområdet og digitalisering er områder, hvor Danmark står stærkere end mange andre lande. Og hvor efterspørgselen forventes at stige i de kommende år, i takt med at flere lande bliver rigere og får råd til mere velfærd og behov for flere energieffektive løsninger og vedvarende energiformer.

Aftaleparterne er enige om en række initiativer, som vil sikre en bedre udnyttelse af den offentlige sektors erhvervspotentiale gennem et styrket offentlig-privat samarbejde.

Fonden for velfærdsteknologi

Der er et stort potentiale i offentlig-privat innovation og samspil om udviklingen af nye velfærdsteknologiske løsninger. Løsninger som forbedrer og billiggør den offentlige service og som samtidig kan fremme nye markeder og nye forretningsmuligheder for private leverandører.

Den eksisterende ABT-fond har overvejende fokus på mindre udviklingsprojekter. Aftaleparterne er enige om ændre fokus for fonden og omlægge den til en ny Fond for Velfærdsteknologi.

Den nye fond for velfærdsteknologi skal i højere grad have fokus på større strategiske projekter og velafprøvet velfærdsteknologi på brede, tværsektorielle indsatsområder, fx sundhed, uddannelse og socialområdet. Den skal også have fokus på udbredelse af mindre projekter med dokumenteret effekt. Endelig skal fonden rette sig mod digitalisering og strategisk vigtige velfærdsområder.

Fonden vil dermed understøtte Danmarks position som krævende efterspørger af nye velfærdsteknologier og samtidig gavne virksomheders eksportmuligheder og en mere effektiv opgaveløsning i den offentlige sektor blandt andet ved at støtte initiativer i den kommende digitaliseringsstrategi.

Sund vækst og velfærdsteknologi

Mange lande står ligesom Danmark over for store udfordringer med stigende velfærds- og sundhedsudgifter, et begrænset økonomisk råderum og mangel på kvalificeret arbejdskraft. Der kan derfor i de kommende år forventes stigende international efterspørgsel efter sundheds- og velfærdsløsninger, som kan skabe bedre behandling og pleje, samt bidrage til at løse de ressourcemæssige udfordringer. Der skal sikres et godt grundlag for, at de danske kompetencer og potentialer inden for sundheds- og velfærdsteknologi kan udnyttes.

Den kliniske forskning er vigtig for at fastholde en stærk industri inden for lægemiddel- og medicoområdet. Derfor lægges op til, at der oprettes en "one-stop-shop" i tilknytning til hvert af universitetshospitalerne i Aalborg, Odense, Aarhus og København. De fire "one-stop-shops" skal understøtte sundhedsforskningens tværfaglighed og bistå offentlige og private forskere med problemstillinger af juridisk og praktisk karakter i forbindelse med forsøgsafvikling. De fire nye One-stop-shops samler de nuværende forskerstøtteenheder i regionerne. Samtidig oprettes der et fast track for godkendelse af kliniske fase I forsøg, så forsøgene kan gennemføres hurtigere. Endelig nedsættes en arbejdsgruppe, der inden udgangen af 2011 skal komme med anbefalinger til øget erhvervsmæssig anvendelse af danske sundhedsdata.

De kommende år investerer staten og regionerne godt 40 mia. kr. i en moderne sygehusstruktur. Det giver en unik mulighed for at udvikle nye innovative løsninger, som kan forbedre patientbehandlingen, optimere driften i sundhedsvæsenet og øge eksporten af sundheds- og velfærdsløsninger. Der etableres derfor et *Partnerskab for sygehus- og sundhedsinnovation* i regi af Forsynelsesfonden, der kan fremme udvikling, standardisering og markedsmodning af moderne danske sygehus- og sundhedsløsninger. Det skal desuden være muligt for regioner og virksomheder at indgå i joint ventures om innovationsprojekter på sundhedsområdet.

Endelig etableres der i forlængelse af aftalen om offensiv global markedsføring af Danmark 2011-2012 et offentlig-privat konsortium, der skal øge kendskabet til og markedsføre Danmarks styrker og kompetencer inden for sundheds- og velfærdsløsninger.

Danmark som grøn vækstøkonomi

Klimaudfordringer, miljøproblemer og ressourceknaphed vil medføre, at det globale marked for ressourceeffektive løsninger vil være stigende i de kommende år. Det er et marked, hvor danske virksomheder i dag står stærkt, og hvor de i de senere år har oplevet en betydelig vækst. Omstillingen til en grøn vækstøkonomi skal understøttes yderligere.

Regeringen har fremlagt sit udspil til *Energistrategi 2050*, som forhandles med Folketingets partier. Udspillet vil bidrage til gode udviklingsmuligheder for virksomhederne på det grønne område. Regeringen foreslår blandt andet, at der udbydes en havmøllepark på 600 MW på Kriegers Flak. Kriegers Flak kan realiseres som et fælles projekt med Tyskland (og evt. Sverige) med forventet idriftsættelse 2018-2020. Endvidere udbygges med 400 MW kystnære møller, som blandt andet kan anvendes til test og demonstration. Samtidig skal landbrugets rolle som grøn energileverandør fremmes. Blandt andet ved at øge igangsætningsstøtten og indføre et nyt støttesystem, som i højere grad udbreder støtten til flere anvendelser og øger støtten til biogas baseret på husdyrgødning. Der udarbejdes derudover en strategi for udbygning af "smart grids" og eltransmissionsforbindelserne til udlandet. Det giver mulighed for en øget effektivitet i udnyttelsen af fluktuerende energikilder, som vind og solenergi.

Danmark skal udnytte de vækstmuligheder, som opstår ved den globale grønne omstilling. For at fremme den grønne vækstøkonomi igangsættes en række nye initiativer:

- Der etableres et partnerskab med private interessenter om at styrke forskningen, udviklingen, demonstrationen og markedsmodningen af biobaserede produkter.
- Der gennemføres en analyse for at belyse, om der er tilstrækkelig kompetent arbejdskraft til at håndtere den grønne omstilling.
- Kravene til fremtidens byggeri "Bygningsklasse 2020", fremlægges allerede nu, så innovation i byggeriet fremmes, og der kan høstes erfaringer med fremtidens lavenergibyggeri.
- Understøtte kommunernes adgang til at lånefinansiere rentable energiforbedringer i kommunalt byggeri.

Der gennemføres endvidere i 2012-2015 en ny miljøteknologisk indsats. Der afsættes i alt 130 mio. kr. til indsatsen inden for eksisterende rammer. Indsatsen omfatter blandt andet:

- En tilskudspulje på 15 mio. kr. årligt til virksomheders udvikling, test og demonstration af nye miljøteknologier.
- Etablering af offentlig-private partnerskaber, der skal samarbejde om at løse nationale og globale miljøudfordringer inden for områder, hvor danske virksomheder kan skabe konkurrencedygtig miljøteknologi.
- Etablering af et digitalt afgørelses- og tilsynssystem for virksomheder. Tilsynet forenkles og baseres på en risikovurdering.

Uddannelse – mere vækst for pengene

Uddannelse og viden er i stigende grad en global konkurrencefaktor. Adgangen til dygtige og veluddannede medarbejdere gør det attraktivt at investere, drive virksomhed og skabe arbejdspladser i Danmark. Højt uddannede medarbejdere skaber gode rammer for forskning og udvikling. Og virksomhedernes forskning og udvikling er en af nøglerne til fornyelse og produktudvikling.

Aftaleparterne har ambitiøse mål på uddannelsesområdet. Mindst 95 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse, og mindst 50 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse.

Samtidig er det vigtigt, at de offentlige uddannelser er tilpasset efterspørgslen i den private sektor, så vi får fuldt udbytte af de nyuddannedes kompetencer og de betydelige offentlige investeringer i uddannelse. Aftaleparterne er enige om nye initiativer, der sigter mod at skabe bedre overensstemmelse mellem uddannelserne og erhvervslivets behov:

Analyse af de videregående uddannelser

Der skal være bedre overensstemmelse mellem udbuddet af videregående uddannelser og erhvervslivets behov for højt kvalificerede medarbejdere. Med henblik på at fremtidssikre det danske uddannelsessystem, så det bidrager til at fremme væksten i samfundet, gennemføres en analyse af de videregående uddannelser. Udvalgsarbejdet skal tilvejebringe et fagligt

grundlag og fremlægge konkrete anbefalinger til, hvordan de videregående uddannelser kan styrkes.

Eftersyn af de erhvervsrettede grunduddannelser

Søgningen til erhvervsuddannelserne er vigende, og for mange falder fra uden at afslutte en uddannelse. Regeringen vil derfor iværksætte et 360 graders eftersyn af de erhvervsrettede grunduddannelser. Erhvervsuddannelserne skal være et mere attraktivt tilbud for elever med såvel stærke som svage forudsætninger for uddannelse, og udbuddet af erhvervsuddannelser skal matche arbejdsmarkedets behov samt understøtte vækst og velfærd i Danmark. Eftersynet skal på baggrund af en beskrivelse og analyse af det nuværende erhvervsrettede grunduddannelsessystem, dets udfordringer og dets sammenhæng til de videregående uddannelser munde ud i en række konklusioner og anbefalinger.

Nemmere adgang til internet

Internettet er i vor tid, hvad folkebibliotekerne var i 1800 tallet på Grundtvigs tid. Viden er fortsat vejen til indsigt, men også i stigende omfang en betydelig fordel i den internationale konkurrence. Derfor er sigtet med denne aftale at bane vejen for, at alle borgere i Danmark nemt, frit og lige kan få adgang til internettet.

Borgere og virksomheder i Danmark er parate til at bruge de nye digitale muligheder. Danmark er også blandt de lande i verden, der er kommet længst med bruge internettet til at forbedre og effektivisere den offentlige service. I de kommende år skal borgerne i endnu højere grad betjene sig selv på nettet, og de digitale muligheder skal bruges til at gøre kontakten mellem borger og myndighed smartere og mere effektiv.

Dette understøttes også af den aftalte målsætning om, at alle borgere og virksomheder skal have adgang til internettet med en hastighed på mindst 100 Mbit/s i 2020, som det næste frekvensudbud vil bidrage til at sikre. Målsætningen kan nås på baggrund af en markedsbaseret og teknologineutral tilgang.

De såkaldte hotspots er en metode til at udbrede muligheden for nemt og bekvemt at komme på internettet.

Med henblik på at fremme danskernes brug af internettet vil der i regi af ABT-fonden blive afsat 15 mio. kr. til etablering af hotspots i det offentlige rum. Midlerne vil kunne søges af undervisnings-, viden- og kulturinstitutioner med henblik på at gøre det gratis for brugerne at komme på internettet. Midlerne skal anvendes til at styrke den prioritering, der jf. nedenfor sker og skal ske på institutionerne inden for dette område.

Indsatsen vil styrke arbejdet for at nå målsætninger om, at

- Alle klassetrin i folkeskolen skal have adgang til trådløst internet. Regeringen og KL vil i løbet af 2011 fastsætte et konkret årstal herfor.
- Alle elever og ansatte på ungdomsuddannelserne skal inden udgangen af 2013 have trådløs netadgang.
- Alle studerende og ansatte på videregående uddannelsesinstitutioner skal inden udgangen af 2013 have trådløs netadgang.

- Bibliotekerne fortsat er i front med udvikling af nye digitale tilbud til borgerne, herunder Danskernes Digitale Bibliotek, som udvikles i et samarbejde mellem KL og staten i et udvalgsarbejde, der afsluttes i efteråret 2011.
- Museerne inden udgangen af 2012 udbygges med trådløst net med henblik på at give de besøgende mulighed for bedst adgang til viden om kulturarven.

I forbindelse med den årlige it- og telepolitiske redegørelse vil regeringen i efteråret 2011 sætte særligt fokus på danskernes brug af internettet og gøre status for fremdriften i arbejdet med ovennævnte visioner og målsætninger. Redegørelsen vil danne grundlag for en forespørgselsdebat i Folketinget.

